

Vlaanderen
is media

JAARVERSLAG 2017

**VLAAMSE
REGULATOR
VOOR DE MEDIA**

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

www.vlaamseregulatormedia.be

Inhoud

Voorwoord	1
Het jaarverslag in een notendop	2
1. Organisatie	3
1.1. Missie	3
1.2. Structuren en taken	3
1.2.1. Raad van bestuur	3
1.2.2. Algemene kamer	5
1.2.3. Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen	6
1.2.4. Administratie	8
2. Werking van de VRM	10
2.1. Vergaderingen	10
2.2. Het reglementair kader	10
2.3. Het financieel kader	15
2.4. De VRM als aanspreekpunt en kenniscentrum	16
3. Beslissingen van de algemene kamer	18
3.1. Algemene bespreking van de beslissingen	18
3.2. Overzicht van de beslissingen	22
3.3. Beslissingen inzake erkenningen, vergunningen, klachten en ambtshalve onderzoek	23
4. Beslissingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen	24
4.1. Beslissing 2017-024: Klacht tegen de VRT: VRM onbevoegd	24
4.2. Beslissing 2017-027: Klacht tegen de VRT kennelijk onontvankelijk	24
4.3. Beslissing 2017-028: Klacht tegen VRT ('Het Journaal' – ÉÉN – 8 juni) kennelijk onontvankelijk	25
4.4. Beslissing 2017-029: Klacht tegen VRT ('Het Journaal' – ÉÉN – 5 juni) kennelijk onontvankelijk	25
4.5. Beslissing 2017-045: Klacht tegen CAZ (Spuiten En Slikken Op Reis) onontvankelijk	26

5. Economische analyse van de sector	28
5.1. Mediaconcentratie	28
5.2. Marktanalyse	29
5.3. Jaarlijkse rapportering over netneutraliteit	32
5.4. Adviesverlening over een mogelijk nieuwe VRT-dienst: Ketnet Jr.	32
6. Toezicht beheersovereenkomst VRT	36
7. Contacten met andere instanties	37
8. Nieuwe uitdagingen, bedenkingen en aanbevelingen	40
8.1. Erkenningsronde lokale en netwerkradio-omroeporganisaties - zendvergunningen	40
8.2. Politieke commerciële communicatie tijdens de sperperiode (artikel 49 van het Mediadecreet)	41
9. Overzicht van de beslissingen van de VRM in 2017	43
9.1. Beslissingen genomen na een bij de VRM ingediende klacht	43
9.2. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut / bepalingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen	46
9.3. Beslissingen bij (ambtshalve) onderzoek m.b.t. radio-organisaties	65
9.4. Beslissing m.b.t. de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector	70
10. Overzicht monitoring televisieomroeporganisaties	72
11. overzicht monitoring radio-omroeporganisaties	79

Voorwoord

Het voorbije jaar was een druk en boeiend jaar voor onze organisatie. Zo werd in de eerste maanden van 2017 hard gewerkt aan het advies rond het nieuwe Ketnet Junior-kanaal. De VRM heeft daarbij het voorliggende dossier diepgaand geanalyseerd en op basis van diverse parameters beoordeeld. Hiervoor werd ook een publieke bevraging georganiseerd.

De VRM opteerde er in zijn advies voor om verschillende mogelijke pistes te beschrijven. De VRM meende dat het niet opportuun was om zelf een beslissing naar voren te schuiven maar wel om het beleid handvatten aan te reiken voor de finale beslissing.

Samen met de andere mediaregulatoren werd verder werk gemaakt van een nieuwe analyse van de markt voor televisieomroep. Een ontwerp van beslissing werd bekendgemaakt. Proximus en Telenet dienen aan andere partijen toegang te verlenen tot hun netwerk. Hopelijk kunnen we snel werk maken van de verdere implementatie.

De VRM heeft zich de voorbije jaren opgewerkt tot een referentie binnen de Vlaamse mediasector. Dit kan niet wanneer vanuit een ivoren toren wordt gewerkt, maar wel wanneer we effectief het werkveld ingaan. De voorbije jaren zijn de contacten met de Vlaamse mediaspelers aangehaald. De afgelopen maanden zijn deze nog versterkt. Héél onze organisatie, leden van de kamers, management, personeelsleden, heeft het voorbije jaar regelmatig contact gehad met de vele spelers die ons Vlaams medialandschap rijk is. Dit zijn zowel informele contacten, maar eveneens zeer gerichte vragen van televisieomroepen naar interpretatie van het Mediadecreet, tot de wekelijkse contacten van onze mensen in het veld bij de radio-omroeporganisaties.

Naar jaarlijks gewoonte publiceerden we in december ons rapport over de Mediaconcentratie in Vlaanderen. In de nieuwe editie vindt u maar liefst 299 pagina's vol informatie en cijfers over onze Vlaamse mediasector. En hoewel dit rapport vooreerst een beleidsinstrument is om de toestand van onze mediasector te analyseren, toch merken we ook nu weer dat dit rapport veelvuldig geconsulteerd wordt door mensen uit de mediasector, communicatieprofessionals en vanuit academische hoek. Ons rapport is voor velen een werkinstrument, een naslagwerk. In de weken volgend op de publicatie ontvingen we veel positieve reacties. Na het harde labeur en speurwerk dat aan het rapport voorafgaat, doet dit uiteraard zeer veel deugd.

In het absolute jaareinde stonden de radiovergunningen centraal. De administratie stelde alles in het werk om de binnenkomende dossiers zo spoedig mogelijk af te werken of waar nodig de inpasbaarheidsonderzoeken aan te vragen. Binnen de beschikbare tijd werd het maximale gerealiseerd.

Matthias Storme (voorzitter raad van bestuur),
Joris Sels (gedelegeerd bestuurder).

Het jaarverslag in een notendop

De **algemene kamer** van de VRM nam in 2017 46 beslissingen. Het overgrote deel van deze beslissingen had te maken met commerciële communicatie. Wat televisie betreft sprak de algemene kamer 13 maal een waarschuwing uit, er werd voor een totaal van 90.250 euro aan geldboetes opgelegd. Bij de radio-beslissingen werd voor 2.000 euro aan geldboetes opgelegd, 8 erkenningen werden ingetrokken, 1 geschorst.

De **kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen** nam in 2017 5 beslissingen. Al deze beslissingen waren het gevolg van een bij de VRM ingediende klacht.

Het overgrote deel van de in 2017 genomen beslissingen zijn het gevolg van ambtshalve onderzoek. Het voorbije jaar voerde de VRM maar liefst **303 monitoringsopdrachten** uit bij de openbare, regionale en particuliere televisie-omroeporganisaties. Er waren **298 opnamemomenten** bij de openbare en particuliere radio-omroeporganisaties.

Aan het einde van dit jaarverslag situeert de VRM nog enkele **bedenkingen en aanbevelingen**. Deze hebben te maken met de erkenningsronde voor lokale en netwerkradio-omroeporganisaties en politieke commerciële communicatie tijdens de sperperiode.

1. Organisatie

1.1. Missie

De VRM is de **onafhankelijke toezichthouder voor de Vlaamse audiovisuele media. In het belang van Vlaamse kijkers en luisteraars** ziet hij er op toe dat de mediaregelgeving zoals beschreven in het Mediadecreet, in Vlaanderen nageleefd wordt. De VRM komt tussen bij eventuele geschillen en behandelt klachten over en meldingen van mogelijke inbreuken op de regelgeving.

Voorts waakt hij specifiek over de bescherming van minderjarigen en over onpartijdigheid op de Vlaamse radio en tv. Tot slot beheert de VRM de toekenning van mediavergunningen aan Vlaamse audiovisuele media. De VRM werd in 2006, in navolging van een richtlijn van de Europese Unie, opgericht door de Vlaamse overheid.

De VRM nam de taken over van het voormalige Vlaams Commissariaat voor de Media (VCM), de Vlaamse Kijk- en Luisterraad en de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie. Met de oprichting van de VRM werd ervoor gezorgd dat het toezicht op de Vlaamse audiovisuele media door slechts één autonome instantie gebeurt.

De *missie* van de organisatie is omschreven in artikel 218, § 1, van het Mediadecreet: *'De Vlaamse Regulator voor de Media heeft als missie de handhaving van de mediaregelgeving binnen de Vlaamse Gemeenschap, het beslechten van geschillen over de mediaregelgeving en het uitreiken van media-erkenningen en -vergunningen, overeenkomstig de regelgeving.'*

Op basis van deze missie werd een visie voor de VRM ontwikkeld. De VRM wil het keurmerk zijn op het gebied van media en dé referentie binnen de Vlaamse audiovisuele sector.

1.2. Structuren en taken

De Vlaamse Regulator voor de Media behoort tot het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Media (CJM) van de Vlaamse overheid. De VRM is een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid (EVA).

Het hoogste orgaan binnen de organisatie is de **raad van bestuur**. Deze is bevoegd om alle handelingen te stellen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het doel van het agentschap. De gedelegeerd bestuurder neemt het dagelijks bestuur van de VRM waar.

Binnen de organisatie van de VRM zetelen twee kamers, de **algemene kamer** en de **kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen**.

De **administratie** staat in voor de ondersteuning van het agentschap.

1.2.1. Raad van bestuur

De raad van bestuur heeft volgende **opdrachten en bevoegdheden**:

- Sluiten van de beheersovereenkomst van de VRM met de minister;
- Goedkeuren van de rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst;
- Opmaken van de begroting;
- Herverdelen begrotingskredieten;
- Opmaken algemene rekening;
- Rapporteren over de uitvoering van de begroting;
- Opmaken jaarverslag VRM.

De raad van bestuur wordt samengesteld door de Vlaamse Regering. De gedelegeerd bestuurder is belast met het dagelijks bestuur en heeft de leiding over het personeel. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 werden Matthias Storme en Myriam Van Varenbergh aangesteld als leden van de raad van bestuur. Matthias Storme werd als voorzitter aangesteld.

In de huidige **samenstelling** bestaat de raad van bestuur uit:

- Matthias Storme (voorzitter),
- Joris Sels (gedelegeerd bestuurder),
- Myriam Van Varenbergh

Duncan Braeckevelt werd door de Vlaamse Regering aangesteld als regeringsafgevaardigde.

Van links naar rechts: Matthias Storme, Myriam Van Varenbergh, Duncan Braeckevelt en Joris Sels

1.2.2. Algemene kamer

De algemene kamer heeft volgende **taken**:

- Toezicht op de naleving van het Mediadecreet, opleggen van sancties bij inbreuken op het Mediadecreet;
- Uitreikingen, wijzigen, schorsen en intrekken van zendvergunningen;
- Toekennen, schorsen, intrekken van vergunningen voor het aanbieden van een etheromroepnetwerk;
- Geven en intrekken van toestemming aan dienstenverdelers om omroepprogramma's door te geven;
- Ontvangen van verschillende soorten kennisgevingen gericht aan de VRM;
- Bepalen van relevante markten en de geografische omvang ervan voor producten en diensten in de sector van de elektronische communicatienetwerken. Analyseren van die markten om te bepalen of ze daadwerkelijk concurrerend zijn;
- Identificeren van ondernemingen met een aanmerkelijke marktmacht en indien nodig opleggen van één of meer verplichtingen;
- De concentraties in de Vlaamse mediasector in kaart brengen;
- Toezicht op de naleving door de openbare omroeporganisatie (VRT) van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap. Hierover jaarlijks rapporteren aan de Vlaamse Regering;
- Verlenen van advies aan de Vlaamse Regering indien de VRT nieuwe diensten of activiteiten wil uitoefenen die niet gedekt zijn door de beheersovereenkomst;
- Uitvoeren van bijzondere opdrachten die de Vlaamse Regering aan de algemene kamer kan toevertrouwen, voor zover die te maken hebben met de reeds opgesomde taken;
- Nemen van maatregelen krachtens artikel 192/1, 192/2, 192/3, 200, § 1/1, en artikel 202, § 2.

De algemene kamer wordt samengesteld door de Vlaamse Regering.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2013 werd Peter Sourbron als voorzitter van de algemene kamer aangesteld (in plaats van Eric Brewaeys). Volgend op het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2013 bestaat de algemene kamer uit:

- Peter Sourbron, voorzitter
- Carlo Adams, ondervoorzitter
- Peggy Valcke
- Ronny Lannoo
- Katrien Van der Perre

Van links naar rechts: Katrien Van der Perre, Ronny Lannoo, Peter Sourbron, Carlo Adams en Peggy Valcke

1.2.3. Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen **doet uitspraak over:**

- programma's die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten;
- programma's die aansporen tot haat en geweld;
- programma's waarin discriminatie voorkomt tussen verschillende ideologische of filosofische strekkingen;

- commerciële communicatie met pornografische inhoud ofodeloos geweld.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen wordt samengesteld door de Vlaamse Regering en telt negen leden waarvan vier leden beroepsjournalist zijn. De kamer wordt voor de behandeling van klachten over artikel 42, 44, 45, 72, 5° en artikel 180, tweede lid van het Mediadecreet uitgebreid met twee deskundigen met minstens vijf jaar beroepservaring in de domeinen kinderpsychologie, kinderpsychiatrie of pedagogie en twee deskundigen vanuit hun betrokkenheid bij de belangen van gezinnen of kinderen.

In de huidige **samenstelling** bestaat de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen uit:

- Leden
 - Jan Kamoen, voorzitter
 - Leen d'Haenens, ondervoorzitter
 - Hubert Van Humbeeck
 - Tom Van Poppel
 - Désirée De Poot
 - Eva Lievens
 - Luc Hellin
 - Rik Otten
 - Bart Sturtewagen
- Toegevoegde leden
 - Nadine Balduck
 - Frieda Fiers
 - Hendrik Jozef Bloemen
 - Beatrijs Nielandt

Van links naar rechts: Rik Otten, Hubert Van Humbeeck, Luc Hellin, Désirée De Poot, Hendrik Jozef Bloemen, Jan Kamoen, Beatrijs Nielandt, Frieda Fiers, Bart Sturtewagen, Eva Lievens, Leen d'Haenens

1.2.4. Administratie

De administratie van de VRM bestaat uit 19 personeelsleden, met aan het hoofd de gedelegeerd bestuurder. De administratie kent volgende structuur:

De **griffie** staat in voor de managementondersteuning naar de raad van bestuur en de beide kamers toe. De griffie heeft eveneens een verbindingsfunctie tussen de verschillende onderdelen van het agentschap. De ingenieur (die onderdeel uitmaakt van de griffie) verricht technische onderzoeken en doet technische berekeningen in het geval van verplaatsingen van zendinstallaties.

De **juridisch-economische cel** stelt de ontwerpen van beslissingen op en biedt juridische ondersteuning bij de afhandeling van dossiers. De personeelsleden van de juridisch-economische cel zijn ook actief op vlak van de bepaling en analyse van de relevante markten in de elektronische communicatienetwerksector, identificeren in deze sector bedrijven met aanmerkelijke marktmacht en brengen de concentraties in de Vlaamse mediasector in kaart.

De **onderzoeksceel** onderzoekt de binnenkomende dossiers en legt op eigen initiatief onderzoeksrapporten voor.

De **stafdienst** voert een aantal managementondersteunende taken uit op het gebied van communicatie, boekhouding, logistiek, personeelsbeheer en informatica. De stafdienst is eveneens actief op het vlak van de opmaak en de opvolging van het ondernemingsplan. Ook het toezicht op de naleving van de beheersovereenkomst van de openbare omroep met de Vlaamse Gemeenschap behoort tot de werkzaamheden van de stafdienst.

2. Werking van de VRM

2.1. Vergaderingen

De raad van bestuur kwam samen op 26 januari, 29 maart, 21 juni, 28 september en 30 november 2017.

Artikel 25 van het decreet betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector bepaalt dat het bedrag van de jaarlijkse bezoldiging van de leden van de raad van bestuur, opgesplitst in vast en variabel gedeelte, de eventuele vertrekpremies, de zitpenningen en vergoeding openbaar worden gemaakt door publicatie in het jaarverslag.

Tabel: bezoldiging

Categorie bedragen in euro	Matthias Storme	Myriam Van Varenbergh	Joris Sels *
Vergoeding reis- en verblijfkosten	259,00	48,00	0
Presentiegelden	1.493,90	746,94	0
Forfaitaire vergoeding	2.987,72	1.493,88	0
Totaal	4.740,62	2.288,82	0
Belastbaar	4.481,62	2.240,82	0
Bedrijfsvoorheffing	1.673,89	757,73	0
Netto uitbetaald	3.066,73	1.531,09	0

* *Het personeelslid van de Vlaamse overheid dat ambtshalve wordt aangewezen als bestuurder van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, ontvangt geen vergoeding als bestuurder van dat agentschap.*

De algemene kamer kwam samen op 9 januari, 23 januari, 13 februari, 27 februari, 13 maart, 27 maart, 24 april, 8 mei, 22 mei, 12 juni, 26 juni, 10 juli, 11 september, 25 september, 9 oktober, 23 oktober, 13 november, 27 november en 11 december 2017.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen kwam samen op 24 april en 23 oktober 2017.

2.2. Het reglementair kader

2.2.1. Europese regelgeving

Het Mediadecreet [\[1\]](#) bevat vele bepalingen die omzettingen vormen van op EU-niveau geharmoniseerde regelgeving. Dit Europese regelgevend kader, dat betrekking heeft op zowel omroepinhoud als -infrastructuur, wordt in het kader van de strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa [\[2\]](#), gemoderniseerd. In 2016 zijn reeds voorstellen uitgebracht tot aanpassing van de Europese regelgeving, waarover in de loop van 2017 talrijke besprekingen zijn gevoerd. Eens goedgekeurd zullen deze nieuwe bepalingen ook voor Vlaanderen moeten worden omgezet.

Op 25 mei 2016 al had de Europese Commissie in dit verband een eerste voorstel [\[3\]](#) gedaan tot **modernisering van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten** [\[4\]](#), die in haar huidige vorm reeds dateert van 10 maart 2010. Deze richtlijn bevat regels voor zowel klassieke

televisie-uitzendingen, als video op aanvraag-diensten, waarbij voor de eerste strengere regels gelden. Volgens de Europese Commissie is de huidige richtlijn niet langer in overeenstemming met de realiteit, onder meer omdat kijkers steeds vaker online naar video's (waaronder ook 'user-generated content') kijken, via on-demanddiensten (zoals Netflix) en videoplatforms (zoals YouTube).

De belangrijkste punten uit het voorstel van de Europese Commissie waren:

- versoepeling van de regels voor commerciële communicatie (met name wat het uitzenden van televisiereclame betreft en de voorwaarden die gelden bij productplaatsing);
- uitbreiding van het toepassingsgebied, wat betreft de bescherming van minderjarigen en het verbod om aan te zetten tot haat en geweld, naar videoplatforms (die ook 'user-generated content' aanbieden);
- verduidelijking over de bevoegde Lidstaat voor een bepaalde dienst, met meer afwijkingen van het land van oorsprong-beginsel;
- gelijke regels met betrekking tot de bescherming van minderjarigen voor lineaire en niet-lineaire diensten en het opzet om Europese inhouds- en leeftijdsymbolen te ontwikkelen;
- strengere regels ter bevordering van de Europese producties voor op aanvraag-diensten, met de mogelijkheid om diensten uit andere lidstaten verplichtingen op te leggen;
- uitdrukkelijke bepalingen betreffende de onafhankelijkheid van de regulatoren;
- de rol van ERGA (*European Regulators Group for Audiovisual Media Services*) versterken en vastleggen in de richtlijn.

Dit voorstel van de Europese Commissie werd bezorgd aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, die respectievelijk op 10 mei [5] en 23 mei 2017 [6] een standpunt hebben ingenomen. Vanaf juli 2017 zijn de voorstellen vervolgens besproken in zogenaamde 'trilogen'. Vijf dergelijke trilogen, die aanvankelijk moeizaam zijn verlopen, hebben plaatsgevonden in 2017. Over de onderwerpen toegankelijkheid van diensten, afwijkingen op de vrijheid van ontvangst, bijdrages voor Europese producties voor niet-lineaire diensten en bescherming minderjarigen werd een voorlopig akkoord bereikt. Zelf- en co-regulering, haatspraak (m.n. een mogelijke uitbreiding tot menselijke waardigheid) en Europese productieregels voor lineaire diensten werden ook reeds besproken, maar over deze materies kon nog geen akkoord worden gevonden. Belangrijke punten als commerciële communicatie, eventuele uitbreiding van het toepassingsgebied tot videoplatforms en mogelijke regels aangaande signaalintegriteit zijn in 2017 nog niet aan bod gekomen in de trilogen. De besprekingen zullen dan ook in 2018 worden voortgezet, met de intentie om voor de zomer van 2018 tot een akkoord te komen. Na goedkeuring zullen de lidstaten één tot twee jaar de tijd krijgen om de nieuwe wijzigingsrichtlijn om te zetten.

Vervolgens heeft de Europese Commissie, eveneens in het kader van de strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa, op 14 september 2016 ook een **herziening van het regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten** voorgesteld, dat in 2009 voor het laatst werd aangepast. De hervormingen hebben met name meer investeringen in netwerken met hoge capaciteit als doestelling. De Europese Commissie heeft hiervoor onder meer een Europees telecomwetboek [7] aangekondigd. Dit voorgestelde telecomwetboek, dat bestaat uit een horizontale herschikking van vier bestaande telecom-richtlijnen, berust op volgende uitgangspunten:

- meer concurrentie en meer zekerheid voor investeringen, waarbij toegangsverplichtingen voor netwerkoperatoren met aanmerkelijke marktmacht een belangrijke rol blijven spelen, weliswaar gericht en voor langere tijd vaststaand;
- efficiënter gebruik van het radiospectrum onder meer door betere coördinatie van het spectrumbeleid in de EU;
- een betere bescherming van de consument, door onder andere de mogelijkheid tot veranderen van aanbieder te vergemakkelijken voor consumenten die geabonneerd zijn op

- een bundel;
- veiliger netwerken met regels die ook gelden voor nieuwe aanbieders van onlinediensten, vergelijkbaar met diensten van traditionele aanbieders;
- harmonisering van de bevoegdheden van de nationale regelgevende instanties (NRI's) en versterken van hun onafhankelijkheid. In dit verband wil de Europese Commissie ook de rol van BEREC (*Body of European Regulators for Electronic Communications*) uitbreiden. [8]

Deze voorstellen tot wijziging van het regelgevend kader voor elektronische communicatie zijn door de Europese Commissie bezorgd aan het Europees Parlement en de Raad van de EU. Respectievelijk op 2 oktober [9] en 11 oktober [10] 2017 hebben zij hun standpunten hierover ingenomen, waarna de besprekingen tijdens triloggen van start zijn gegaan. Hierbij zijn reeds de onderwerpen spectrumbepalingen, consumentenbescherming en toegang tot netwerken aan bod gekomen. De voorgestelde hervorming van de BEREC-structuur in een eengemaakt EU-Agentschap, lijkt niet te zullen worden gevolgd. [11] Ook hier is de doelstelling, net als bij de lopende herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten om de besprekingen voort te zetten in triloggen en tegen eind juni 2018 tot een akkoord te komen.

[1] Decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, *BS* 30 april 2009.

[2] Mededeling van de Europese Commissie, 6 mei 2015, Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa, COM(2015) 192 final,

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=NL>.

[3] Voorstel van de Europese Commissie, 25 mei 2016, voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten in het licht van een veranderende marktsituatie, COM(2016) 287 final,

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0287&from=EN>

[4] Richtlijn nr. 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad, 10 maart 2010, betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten), gecodificeerde versie, *Pb. L.* 15 april 2010, afl. 95, 1.

[5] Verslag van de Commissie cultuur en onderwijs, 10 mei 2017, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten in het licht van een veranderende marktsituatie, Eur.Parl. 2014-2019, nr. A8-0192/2017,

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A8-2017-0192+0+DOC+PDF+V0//NL>

[6] "Inspelen op technologische veranderingen en tevens Europees concurrentievermogen en fundamentele waarden in audiovisuele diensten vrijwaren", *Raad van de EU*, Persmededeling 295/17, 23 mei 2017,

<http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2017/05/23/audiovisual-services/>.

[7] Voorstel van de Europese Commissie, 12 oktober 2016, voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, COM(2016) 590 final,

http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c5ee8d55-7a56-11e6-b076-01aa75ed71a1.0016.02/DOC_1&format=PDF.

[8] Voorstel van de Europese Commissie, 14 september 2016, voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie, COM(2016) 591 final,

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016PC0591&from=EN>.

[9] Verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie, 23 oktober 2017, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking), Eur.Parl. 2014-2019, nr. A8-0318/2017,

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A8-2017-0318+0+DOC+PDF+V0//NL>.

[10] “Nieuwe EU-telecomvoorschriften – Raad klaar voor onderhandelingen met het Parlement”, Raad van de EU, Persmededeling 574/17, 11 oktober 2017, <http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2017/10/11/new-eu-telecoms-rules/pdf>.

[11] Algemene oriëntatie van de Raad, 17 november 2017, aangaande het Voorstel van de Europese Commissie, 14 september 2016, voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie, 14376/17, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14376-2017-INIT/en/pdf>.

2.2.2. Vlaamse regelgeving

De wijzigingen aan de Vlaamse mediaregelgeving stonden in 2017 voornamelijk in het kader van de herziening van het **regelgevend kader voor radio en de nieuwe erkenningsronde voor particuliere lokale en netwerkradio-omroeporganisaties**.

Nog in 2016 werd bij decreet van 22 december 2016 (publicatie B.S. 3 februari 2017) het Mediadecreet hiertoe gewijzigd. [12] Deze herziening vloeide onder meer voort uit de conceptnota ‘Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap’ van 13 mei 2016 van de Vlaamse Regering. [13]

- In de eerste plaats werd een nieuwe categorie gecreëerd van radiozenders (netwerkradio-omroeporganisaties) die zich situeren tussen de landelijke/regionale radio's enerzijds en de lokale radio's anderzijds. Zij kunnen beschikken over een pakket van frequenties om een omroepprogramma te verspreiden, met een profiel of muziekaanbod dat generalistisch, Vlaams/Nederlandstalig of specifiek gedefinieerd en gekozen kan zijn.
- Ook werden de lokale radio's verstrekt, enerzijds door in betere ontvangstmogelijkheden (zendcomfort) te voorzien en anderzijds door hun rol en opdracht aan te passen en hen zelf het initiatief te laten hoe ze hun omroepprogramma zullen invullen. Het decreet voerde ook maatregelen in om verregaande ketenvorming niet langer mogelijk te maken bij toekomstige erkenningen. Met het oog op de nieuwe erkenningsronde werd bepaald dat de reeds uitgereikte erkenningen en vergunningen vervallen op 31 december 2017.
- Dit decreet bereidde eveneens de radio-omroeporganisaties voor op de omschakeling naar het digitale radiotijdperk (DAB+). De landelijke en regionale (maar nog niet de lokale) radio's worden verplicht om uiterlijk op 1 september 2018 digitaal uit te zenden. Er wordt evenwel nog geen datum van analoge FM-afschakeling vastgelegd. Bij het bereiken van 50% digitaal luisteren zal de Vlaamse Regering een eigenlijke datum hiervoor bepalen. In dit verband werden de geldende erkenningen van de landelijke radio-omroepen met vier jaar verlengd, tot 31 december 2021.

Op 21 april 2017 heeft de Vlaamse Regering vervolgens twee uitvoeringsbesluiten goedgekeurd tot aanpassing van de erkenningsprocedure en uitvaardiging van een nieuw frequentieplan:

- Het eerste uitvoeringsbesluit [14] bevat een aantal nieuwe bepalingen ten gevolge van het decreet van 22 december 2016, maar wijzigt ook een groot aantal bestaande besluiten die te maken hebben met radio-omroep om ze te actualiseren aan het nieuwe decretale kader;
- Het tweede uitvoeringsbesluit [15] vertaalt de beleidskeuzes op het gebied van

frequentieplanning en bepaalt dat er naast de bestaande 2 landelijke radio-omroepen en 5 regionale radio-omroeporganisaties (die de facto vandaag op basis van een samenwerking tussen allen, van rechtswege te beschouwen zijn als een landelijke radio-omroeporganisatie), er 4 netwerkradio-omroeporganisaties en 131 lokale radio-omroeporganisaties kunnen worden erkend.

Daaropvolgend keurde de Vlaamse Regering op 5 mei 2017 een besluit goed dat de koppeling maakt tussen enerzijds de frequentiepakketten voor de netwerkradio's (uit het frequentieplan) en anderzijds de types netwerkradio-omroeporganisaties zoals bepaald in artikel 143/1 van het Mediadecreet, m.n. 'generalistische', 'Vlaamse of Nederlandstalige' en 'andere' netwerkradio-omroeporganisaties. [\[16\]](#)

Op 16 mei 2017 werd dan de oproep tot kandidaatstelling voor erkenning als netwerkradio-omroeporganisatie of als lokale radio-omroeporganisatie in het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt, waarna erkenningsaanvragen konden worden ingediend (zie verder punt 8.1. Erkenningsronde lokale en netwerkradio-omroeporganisaties - zendvergunningen).

In een mededeling aan de Vlaamse Regering van 8 december 2017 ten slotte laat de Vlaamse minister van Media in dit verband ook weten een akkoord met de Franse Gemeenschap te hebben bereikt over de coördinatie van aardse analoge radio-omroep frequenties in frequentiemodulatie. [\[17\]](#) Het akkoord zal voor beide Gemeenschappen de basis vormen om met de Duitstalige Gemeenschap en de federale overheid tot een definitief samenwerkingsakkoord te komen.

Ook wat **regionale televisieomroeporganisaties** betreft, is in 2017 gewerkt aan een beleidskader om tot een nieuwe regeling te komen.

Met het oog hierop werd nog bij decreet van 23 december 2016 (publicatie B.S. 27 januari 2017), artikel 166, § 2, van het Mediadecreet gewijzigd met betrekking tot de samenwerkingsovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties. [\[18\]](#) Deze samenwerkingsovereenkomsten, die in 2012 voor een termijn van vijf jaar afgesloten werden en in 2014 decretaal werden verankerd [\[19\]](#), zouden eind 2016 verstrijken. Om meer tijd te krijgen voor de uitwerking van een nieuwe beleidskader was het nodig om de huidige samenwerking met de regionale televisiezenders te verlengen tot er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst is ondertekend.

Op 14 juli 2017 keurde de Vlaamse Regering vervolgens een conceptnota [\[20\]](#) goed over de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties, die onder meer werd voorafgegaan door een evaluatie van de samenwerkingsovereenkomsten en de decretale bereikvergoedingen. [\[21\]](#) Daarin wordt aangegeven welke stappen beleidsmatig vanaf 2018 zullen worden genomen, zoals het afsluiten van nieuwe 5-jarige samenwerkingsovereenkomsten (2018- 2022), vasthouden aan het vzw-statuut, behouden van het principe van de bereikvergoeding en -regeling vanwege de distributeurs, geen wijziging aan de bestaande zendgebieden, de normen inzake waardering en bereik blijven onveranderd, de samenwerking met VRT wordt gestimuleerd en komen tot een betaalbaar, maar accuraat meetinstrument.

[\[12\]](#) Decreet van 22 december 2016 houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties, *BS* 3 februari 2017.

[\[13\]](#) Nota van de Vlaamse Regering ingediend door minister Sven Gatz, Conceptnota. Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap, *Parl.St.* VI. Parl. 2015-16, nr. 780/1.

[\[14\]](#) Besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 houdende diverse uitvoeringsbepalingen over radio-omroep en houdende wijziging van diverse besluiten over radio-omroep, *BS* 9 mei 2017.

[\[15\]](#) Besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de

frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties, *BS* 9 mei 2017.

[16] Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2017 houdende de indeling van de frequentiepakketten voor de netwerkradio-omroeporganisaties per type netwerkradio-omroeporganisatie, *BS* 12 mei 2017.

[17] Akkoord tussen de Regeringen van de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie van aardse analoge radio-omroepfrequenties in frequentiemodulatie (FM 87.5-108 MHz).

[18] Decreet van 23 december 2016 houdende wijziging van artikel 166 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de regionale televisieomroeporganisaties, *BS* 24 januari 2017.

[19] Decreet van 21 februari 2014 houdende wijziging van diverse bepalingen over de regionale televisieomroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, *BS* 21 maart 2014.

[20] Nota van de Vlaamse Regering ingediend door Sven Gatz op 12 oktober 2017, Conceptnota over de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties, *Parl.St.* VI. Parl. 2017-18, nr. 1298/1.

[21] Op 14 februari 2017 werd dit onderzoek besproken en toegelicht in het Vlaams Parlement.

2.3. Het financieel kader

Het financieel kader (begroting) van de VRM zag er in 2017 als volgt uit:

Aan ontvangstenzijde:

ESR-code	Naam	Bedrag (KEUR)
08.21	Overgedragen overschot vorige boekjaren	5.003
46.10	Dotatie HB0-1HHI2AY-IS	1.376
16.11	Aan bedrijven, kredietinstellingen en verzekeringsmaatschappijen	1.127
16.12	Aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. gezinnen en aan gezinnen	2
16.20	Verkopen van niet-duurzame goederen en diensten binnen de sector overheid	3
38.10	Inkomensoverdrachten van bedrijven	87
38.40	Inkomensoverdrachten van vzw's t.b.v. de gezinnen	11
-	Totaal ontvangsten	7.609

De inkomsten uit de administratieve geldboetes die door de VRM worden opgelegd, komen terecht in de algemene middelenbegroting van de Vlaamse overheid. Het bedrag van de opgelegde boetes heeft bijgevolg geen rechtstreekse invloed op de werkingsmiddelen van de VRM.

Aan uitgavenzijde:

ESR-code	Naam	Bedrag (KEUR)
11.00	Lonen	1.830

12.11	Werking en toelagen	346
03.22	Over te dragen overschot van het boekjaar	5.028
12.11	Algemene werkingskosten	315
12.50	Indirecte belastingen betaald aan subsectoren van de overheidssector	5
34.50	Overige uitkeringen aan gezinnen als producenten	2
74.22	Verwervingen van overige investeringsgoederen, waaronder onlichamelijke zaken	10
41.10	Terugbetaling werkingsdotatie HB0-9HHIAAY-O1	73
	Totaal uitgaven	7.609

2.4. De VRM als aanspreekpunt en kenniscentrum

2.4.1. Vragen/meldingen bij de VRM

De VRM ontvangt jaarlijks tal van vragen en meldingen via verschillende kanalen (onder andere het contactformulier op de website, e-mail, telefoon en sociale media).

Al deze vragen en meldingen worden bijgehouden in een contactregistratiedocument. In 2017 ontving de VRM 295 vragen en meldingen (dit is een stijging van 17% in vergelijking met 2016 toen er 253 vragen en meldingen werden geregistreerd). Het gaat hierbij zowel over vragen en meldingen m.b.t. uitzendingen op radio en televisie, het Mediadecreet, andere regelgeving, de organisatie, ... Uit onderstaande tabel blijkt de grote diversiteit van personen en organisaties die bij de VRM aankloppen:

Groep	aantal vragen / meldingen	% vragen / meldingen
Omroepen, dienstenverdelers, productiehuizen, broadcastleveranciers	104	35%
Burger	96	33%
Overheid	32	11%
Regulator	16	5%
Onderwijs	16	5%
Andere	13	4%
Advocaat	10	3%
Pers	8	3%
Totaal	295	100%

Op alle vragen en meldingen wordt door de administratie van de VRM een antwoord geformuleerd. Vaak voorkomende vragen worden toegevoegd bij de veelgestelde vragen op de website van de VRM.

2.4.2. Communicatiebeleid van de VRM

De VRM profileert zich reeds enkele jaren als kenniscentrum binnen de Vlaamse audiovisuele sector.

In het communicatiebeleid van de VRM wordt hieraan ruime aandacht besteed. In 2017 werden volgende acties uitgevoerd:

Op 20 november 2017 organiseerde de VRM zijn jaarlijks **symposium**. Het symposium kreeg als titel 'Druk op het Vlaamse media-ecosysteem'. Op het symposium werd aandacht besteed aan volgende trends in de Vlaamse mediasector:

- Jongeren en media: zijn de traditionele media aan het eind van hun Latijn?
- Big data in het medialandschap
- De relatie tussen omroepen en distributeurs in tijden van veranderende tv-consumptie

Aan het paneldebat namen de heer Peter Quaghebeur (SBS Belgium), Prof.dr. Lieven De Marez (UGent - MICT), mevrouw Stéphanie Röckmann (Proximus) en Prof.dr. Tom Evens (UGent - MICT) deel. Het symposium werd afgesloten met het slotwoord door Vlaams minister van Media Sven Gatz.

Voor de zevende maal organiseerde de VRM zijn **Thesisprijs**. Met de organisatie van de Thesisprijs wil de VRM onderzoek stimuleren naar onderwerpen die aansluiten bij zijn werkzaamheden. Eindlaureate is Anouk Torbeyns (KU Leuven) met haar masterproef 'De invloed van islam-framing op de identificatieprocessen en het nieuwsmediagebruik van Vlaamse jongvolwassenen met een Marokkaanse achtergrond'. Iris Wyckmans (Vrije Universiteit Brussel - 'De digitalisering van het Vlaamse radiolandschap: een toekomst met DAB+') en Zoë De Ruyck (Vrije Universiteit Brussel - 'Traditionele televisiereclame versus online video commercials: een kwalitatief onderzoek naar de perceptie van generatie Y') eindigen respectievelijk als tweede en derde.

Sinds april 2012 is de administratie van de VRM ook actief op **Twitter** (<http://www.twitter.com/vrmmedia>). Met deze account wenst de administratie van de VRM het nieuws over de organisatie (beslissingen, symposium, Thesisprijs, ...) in de kijker te zetten. Anderzijds verspreidt de VRM via dit kanaal ook interessant nieuws uit de Vlaamse, Belgische, Europese en mondiale mediasector. Eind 2017 telde de VRM-account 2.058 volgers.

In 2017 nam de VRM een **LinkedIn**-account in gebruik. Eind 2017 telde deze account 117 volgers.

Ook de **nieuwsbrief** van de VRM, al jaren een pijler van het communicatiebeleid, werd in 2017 verder ingezet. Eind 2017 telde de nieuwsbrief 1.332 inschrijvingen.

3. Beslissingen van de algemene kamer

3.1. Algemene bespreking van de beslissingen

Zoals in voorgaande jaren ligt de klemtoon van de beslissingen in 2017 op commerciële communicatie.

3.1.1. Zeventien zaken handelen in 2017 niet over commerciële communicatie

Er zijn dertien beslissingen genomen in **radio-gerelateerde zaken**.

Eén beslissing werd genomen na een klacht van een landelijke radio-omroeporganisatie tegen een lokale radio-omroeporganisatie wegens storingen. De VRM stelt vast dat de klacht ongegrond is. (beslissing 2017/051).

De overige twaalf beslissingen zijn genomen na het ambtshalve opstarten van een procedure.

In één beslissing schorst de VRM de erkenning van een lokale radio-omroeporganisatie (beslissing 2017/038). De algemene kamer start een procedure op tegenspraak op basis van een rapport op waaruit blijkt dat een lokale radio-omroeporganisatie op een tijdsperiode van enkele maanden, tweemaal wijzigingen heeft doorgevoerd door het overstappen naar en uitstappen uit samenwerkingsverbanden. Uit het onderzoek van de VRM blijkt dat de lokale radio-omroeporganisatie voor geen van de wijzigingen een goedkeuring heeft aangevraagd of verkregen bij de Vlaamse Regering.

De lokale radio-omroeporganisatie betwist de vaststellingen niet, erkent dat zij foutief heeft gehandeld en wenst zich hiervoor te excuseren.

De VRM stelt bijgevolg vast dat de lokale radio-omroeporganisatie een inbreuk heeft begaan op artikel 146, § 1, van het Mediadecreet. Doordat wijzigingen in samenwerkingsverbanden tussen lokale radio-omroeporganisaties een voorafgaandelijk onderzoek en een formele goedkeuring door de Vlaamse Regering vereisen, kan de VRM niet anders dan de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie schorsen. Het opschorten van de erkenning brengt ook het opschorten van de zendvergunning met zich mee.

Indien de lokale radio-omroeporganisatie van de Vlaamse Regering goedkeuring krijgt voor de betreffende wijzigingen in samenwerkingsverbanden met andere lokale radio-omroeporganisaties, dient zij de VRM hiervan bij aangetekende brief op de hoogte te stellen. De uitzendingen kunnen slechts hervat worden nadat de VRM vervolgens bij aangetekende brief hiervoor expliciet de toelating heeft gegeven.

In drie beslissingen sanctioneert de VRM een lokale radio-omroeporganisatie telkens met een geldboete van 750 euro (beslissing 2017/001 -2017/002) of 500 euro (beslissing 2017/023) omdat die niet conform de zendvergunning heeft uitgezonden.

Met de acht resterende beslissingen heeft de VRM telkens de erkenning van een lokale radio-omroeporganisatie ingetrokken. Vijf zaken betreffen de ontbinding van de rechtspersoon waardoor niet meer voldaan is aan de basisvoorwaarde dat lokale radio-omroeporganisaties in de vorm van een rechtspersoon moeten zijn opgericht, om erkend te worden en te blijven (beslissing 2017/007 -2017/030 -2017/031 -2017/049 -2017/050). Eén lokale radio-omroeporganisatie deelde aan de VRM mee zelf zijn uitzendingen te hebben stopgezet (beslissing 2017/036). De twee overige radio-omroeporganisaties maakten geen gebruik meer van de hun toegewezen zendmogelijkheden

(beslissing 2017/043 -2017/044).

In het kader van de **stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector** verplicht artikel 184/1 van het Mediadecreet dienstverdelers deel te nemen aan de productie voor audiovisuele diensten. De coproductieprojecten worden voor beoordeling van de ontvankelijkheid en de erkenning aan de VRM voorgelegd. In 2017 heeft de VRM vier ingediende producties als coproductieproject erkend (beslissing 2017/019 -2017/020 -2017/021 -2017/022).

3.1.2. In 2017 hebben negentwintig beslissingen van de VRM betrekking op commerciële communicatie. De sancties waarmee de inbreuken gesanctioneerd worden, variëren van een waarschuwing tot administratieve geldboetes.

Alle beslissingen zijn het resultaat van **ambtshalve procedures op tegenspraak**.

Ook dit jaar heeft de VRM in 2017 geen beslissingen hoeven te nemen over alleenstaande reclameboodschappen.

Over volgende punten heeft de VRM zich in 2017 slechts één keer moeten uitspreken: een telewinkelprogramma dat te vroeg start na de uitzending van een kinderprogramma (beslissing 2017/016), overschrijding van het toegelaten percentage zendtijd besteed aan televisiereclame- en telewinkelspots en een publi-reportage die het karakter van een reclamespot krijgt (telkens beslissing 2017/018).

Deze beslissing betreft de uitzending van een publi-reportage voor Albert Heijn.

Het Mediadecreet bepaalt dat het aandeel van televisiereclame- en telewinkelspots per klokuur niet meer dan 20% mag bedragen en dat de regionale en private lineaire televisieomroeporganisaties publi-reportages kunnen uitzenden die niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van dit percentage, mits deze in overeenstemming zijn met alle bepalingen van het desbetreffende hoofdstuk uit het Mediadecreet.

Onder publi-reportages wordt begrepen commerciële communicatie die meer tijd in beslag neemt dan reclamespots omdat het accent ligt op redactionele en informatieve inhoud.

Om van een publi-reportage te kunnen spreken, vereist het Mediadecreet dat het accent ligt op redactionele en informatieve inhoud.

Uit de beelden en het onderzoek van de VRM blijkt dat het accent op informatieve inhoud volledig ontbreekt. Bij de desbetreffende uitzending worden in hoofdzaak sfeerbeelden geschetst. Aan de kijker wordt geen informatie gegeven over de producten van de adverteerder of over hoe men met ingrediënten bepaalde gerechten kan maken.

De VRM besluit dan ook dat de uitgezonden boodschap niet als publi-reportage kan worden beschouwd omdat het accent op de informatieve inhoud geheel ontbreekt. De boodschap dient als reclamespot, in dit geval langdurige reclamespot, te worden beschouwd.

Het onterecht aanduiden van een langdurige reclamespot als publi-reportage betekent een inbreuk op het Mediadecreet.

Bijgevolg valt de duurtijd van deze reclamespot onder de toepassing van de uurlimiet voor het uitzenden van televisiereclame- en telewinkelspots. De VRM stelt vast dat de omroeporganisatie op deze wijze 13 minuten en 55 seconden aan reclame besteedt tussen 19u en 20u, waardoor het maximaal toegelaten percentage zendtijd van 20% voor reclame- en telewinkelspots ruimschoots

werd overschreden.

Bij het bepalen van de strafmaat houdt de VRM rekening met het gegeven dat de schending van de uurlimiet voor reclame een zeer ernstige inbreuk is. In dit geval werd de limiet bovendien in ruime mate overschreden. Tegelijk houdt de VRM rekening met de beperkte inkomsten en kijkcijfers. De VRM besluit een administratieve geldboete van 3.000 euro op te leggen.

In volgorde van grootte kunnen de overige beslissingen in volgende zes groepen worden onderverdeeld : regels in verband met productplaatsing (beslissing 2017/006 - 2017/008 - 2017/009 - 2017/010 - 2017/011 - 2017/037 - 2017/040 - 2017/042 - 2017/046 - 2017/047), sponsorvermeldingen die aanzetten tot consumptie (beslissing 2017/013 - 2017/014 - 2017/015 - 2017/025 - 2017/032 - 2017/039 - 2017/041 - 2017/0048), herkenbaarheid van reclame (beslissing 2017/003 - 2017/004 - 2017/012 - 2017/034 - 2017/035), identificatie van de sponsor (beslissing 2017/013 - 2017/015 - 2017/017 - 2017/025), het ontbreken van een gestileerde afbeelding van een tandenborstel bij het uitzenden van commerciële communicatie over suikerhoudend snoepgoed (beslissing 2017/026 - 2017/033), overschrijding van de duurtijd van een sponsorvermelding bij de openbare omroep (2017/005 - 2017/006) en de herkenbaarheid van commerciële communicatie in het algemeen (2017/017).

3.1.3. Herkenbaarheid van commerciële communicatie

Ook in 2017 blijft de VRM nauw toekijken of commerciële communicatie duidelijk herkenbaar is voor de kijker, of het nu gaat om productplaatsing (beslissing 2017/006 - 2017/008 - 2017/042), reclame (beslissing 2017/003 - 2017/004 - 2017/012 - 2017/034 - 2017/035), sponsoridentificatie (beslissing 2017/013 - 2017/015 - 2017/017 - 2017/025) of commerciële communicatie in het algemeen (beslissing 2017/017). Bij dit soort inbreuken tilt de VRM zwaar aan de manier waarop commerciële communicatie en redactionele inhoud vermengd worden en aan recidive.

Zo stelt de VRM in beslissing 2017/017 vast dat tijdens de onderzochte periode de uitzending van een radio-omroeporganisatie wordt doorgegeven via een televisieomroeporganisatie.

Het auditieve deel van deze uitzending bevat reclameblokken, jingles en muziekprogramma's van de radio-omroeporganisatie alsook nieuwsuitzendingen. Visueel worden doorlopend verschillende beeldvullende pancartes getoond met promotionele boodschappen voor de radio-omroepprogramma's van de radio-omroeporganisatie.

Op deze manier zendt een televisieomroeporganisatie commerciële communicatie uit die niet gemakkelijk als zodanig herkenbaar is. Dit wordt niet betwist door de televisieomroeporganisatie.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er rekening mee dat het schenden van de scheiding tussen redactionele inhoud en commerciële communicatie steeds als zeer ernstig wordt beschouwd. Bovendien werd de televisieomroeporganisatie reeds eerder voor een gelijkaardige inbreuk gesanctioneerd. Tegelijk houdt de VRM rekening met het uitzenduur, de beperkte kijkcijfers en reclame-inkomsten. Er wordt ook rekening gehouden met het feit dat het uitzenden van dergelijke commerciële communicatieboodschappen intussen geschorst zou zijn.

De VRM besluit hiervoor een administratieve geldboete van 3.000 euro op te leggen.

3.1.4. Productplaatsing

Bij productplaatsing blijven overmatige aandacht (beslissing 2017/006 - 2017/009 - 2017/010 - 2017/011 - 2017/040 - 2017/046 - 2017/047) en het rechtstreeks aansporen tot aankoop of huur van goederen en diensten, in het bijzonder door die producten of diensten specifiek aan te prijzen het inhoudelijk aandachtspunt (beslissing 2017/006 - 2017/008 - 2017/009 - 2017/010 - 2017/011 -

2017/037 - 2017/040 - 2017/047).

Zo controleerde de VRM in beslissing 2017/040 de uitzendingen van Familie van 26 tot en met 28 juni 2017. Bij elke aflevering wordt aangegeven dat het programma productplaatsing bevat door het tonen van het PP-logo bij de aanvang, na de onderbreking en aan het einde van het programma.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat het bezoek aan het pretpark Walibi in de afleveringen van 26 en 27 juni uitsluitend op een aantrekkelijke wijze wordt getoond. Tijdens deze beelden wordt het pretpark en verschillende attracties daarenboven auditief aangegeprezen.

De VRM is van mening dat er sprake is van rechtstreekse aansporing voor de kijker. De regelgeving met betrekking tot productplaatsing laat dit echter niet toe. Bovendien is er ook sprake van overmatige aandacht voor het park en de attracties. Ook dit is niet toegestaan binnen de bepalingen van het Mediadecreet.

De VRM oordeelt dat het een ernstige inbreuk betreft die bovendien voortduurt in twee opeenvolgende afleveringen. Het programma wordt in prime time uitgezonden en weet een groot aantal kijkers te bereiken. De VRM besluit een geldboete van 10.000 euro op te leggen.

In de beslissing 2017/046 stelt de VRM dan weer vast dat een uitzending van het programma 'Dagelijkse Kost' productplaatsing bevat voor o.a. 'Pur Natur', een merk met producten als yoghurt, melk, room en ijs.

Gedurende vier minuten van het veertien minuten durende programma is er daarbij een prominente en constante aanwezigheid van het product 'Pur Natur' in het midden van het werkblad. Het logo wordt hierbij bijna onafgebroken duidelijk zichtbaar en centraal in beeld gebracht. Hierdoor is sprake van overmatige aandacht en overtreedt de omroeporganisatie bijgevolg het Mediadecreet m.b.t. het uitzenden van productplaatsing.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat het programma in prime time werd uitgezonden en het groot aantal bereikte kijkers. De VRM besluit een administratieve geldboete van 10.000 euro op te leggen.

3.1.5. Sponsorvermeldingen

Ook in 2017 handelen nog steeds een groot aandeel van de beslissingen die commerciële communicatie betreffen, over sponsorvermeldingen die niet beantwoorden aan de definitie van sponsoring omdat in de vermelding werd aangezet tot consumptie (zie hoger punt 3.1.2.).

In één zaak heeft de VRM geoordeeld dat de sponsorvermelding geen inbreuk op het Mediadecreet vormde (beslissing 2017/048). In deze zaak beoordeelt de VRM de uitzending van een sponsorvermelding voor Belvilla uitgezonden op VTM. De VRM stelt vast dat de toevoeging van de zin "En als je toe bent aan een weekendje weg, ben ik toe aan jou" eerder het karakter van een slogan heeft en te algemeen geformuleerd is om een rechtstreekse aansporing tot aankoop voor de kijker te zijn. De VRM stelt zodoende geen inbreuk op het Mediadecreet vast.

Voor de eerste keer heeft de VRM in 2017 vastgesteld dat de openbare omroep de maximale duurtijd van sponsorvermeldingen overschreden heeft.

De VRM controleerde de uitzendingen van verschillende televisieomroeporganisaties, waaronder Canvas.

Tijdens de onderzochte periode werd het programma 'Extra Time' heruitgezonden.

Uit de controle blijkt dat de duurtijd van de sponsorvermelding voor 'Unibet' (voor en na het

programma) langer dan vijf seconden per sponsorvermelding bedraagt en eveneens langer dan tien seconden in totaal bedraagt. Dit wordt niet betwist door de VRT.

De VRM besluit dat de VRT zo een inbreuk begaat op artikel 92 van het Mediadecreet. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met enerzijds de ernst van de inbreuk en anderzijds het beperkte marktaandeel van het programma en het gegeven dat de omroeporganisatie recent geen gelijkaardige inbreuken heeft begaan.

De VRM beslist de VRT te waarschuwen voor deze overtreding (beslissing 2017/005).

3.2. Overzicht van de beslissingen

Opgelegde sancties televisie:

Naam	Aantal waarschuwingen	Geldboete (euro)
AVS	1	-
CANVAS	1	2.500
CAZ	-	5.000
Dobbit TV	1	-
EEN	-	15.000
Focus	1	-
Kanaal Z	-	1.250
MENTtv	-	1.500
Njam!	1	-
Plattelandst V	1	-
Q2	-	10.000
Ring TV	1	500
ROB-TV	1	-
Studio100 TV	1	-
TV-Oost	1	-
VIJF	2	-
VIJF	-	3.000
Vitaya	-	7.500
VTM	-	40.000
WTV-Zuid	1	-
ZES	-	4.000
Totaal	13	90.250

Opgelegde sancties radio:

Naam	Geldboete (euro)	Intrekken erkenning	Schorsen erkenning
FM Promotion	-	-	1
GVC Radio O.T. en Automaten O.T./R.S. Karweidienst	-	1	-

Radio Haspengouw	750	-	-
Radio Maria Kortrijk	750	-	-
VZW Bergom	-	1	-
VZW Kiliaan	-	1	-
VZW Kuurnse Lokale Omroep	-	1	-
VZW Radio Ham	-	1	-
VZW Radio Heikant	-	1	-
VZW Radio Magic	-	1	-
VZW Reformat	-	1	-
ZRO Mietje Stroel	500	-	-
Totaal	2.000	8	1

3.3. Beslissingen inzake erkenningen, vergunningen, klachten en ambtshalve onderzoek

De algemene kamer van de VRM nam in 2017 46 formele beslissingen, deze kunnen als volgt onderverdeeld worden:

- 29 beslissingen na een ambtshalve onderzoek tegen een televisieomroeporganisatie;
- 12 beslissingen na een ambtshalve onderzoek tegen een radio-omroeporganisatie;
- 4 beslissingen in uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 betreffende de stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector;
- 1 beslissingen na een klacht tegen een radio-omroeporganisatie.

4. Beslissingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

4.1. Beslissing 2017-024: Klacht tegen de VRT: VRM onbevoegd

De VRM ontving een klacht tegen de VRT.

In de klacht geeft de klager aan de VRT te verwijten “dat, na de afschaffing van de uitzendingen door levensbeschouwelijke verenigingen, er door de VRT nog steeds erediensten worden uitgebracht op zondag zonder dat een vrijzinnig alternatief wordt uitgebracht. De klager ziet hierin een discriminatie van vrijzinnigen. Benadrukt wordt dat de klager niet de afschaffing beoogt van het uitzenden van erediensten, maar wel een gelijke behandeling vraagt voor de ‘atheïstische religiositeit’.”

De voorliggende klacht heeft bijgevolg betrekking op “de afwezigheid van programmering”. Het voorwerp van de klacht bestaat meer bepaald uit “de niet-uitzending van een vrijzinnig alternatief tegenover de zondags uitgezonden erediensten” en steunt zich hiervoor op een vermeende schending door VRT van het discriminatieverbod uit artikel 39 van het Mediadecreet.

Artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet, dat meer specifiek de materiële bevoegdheden van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen vastlegt, bepaalt dat zij uitspraak doet over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van onder meer artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet. Op basis hiervan wordt aan de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen de bevoegdheid verleend om de programma’s die door aanbieders van omroepdiensten zijn uitgezonden te toetsen aan het discriminatieverbod. Hieruit volgt dat de opdracht van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen bestaat in de beoordeling van die uitzendingen.

Overeenkomstig artikel 220, § 2, van het Mediadecreet, kan een klacht slechts een uitgezonden programma tot voorwerp hebben die op straffe van onontvankelijkheid moet worden ingediend uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending, **zodat de bevoegdheid van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen beperkt is tot betwistingen met betrekking tot uitgezonden programma’s.**

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen besluit aldus dat het voorwerp van de klacht niet tot haar bevoegdheid behoort en dat zij bijgevolg de klacht niet op haar ontvankelijkheid of gegrondheid kan beoordelen.

4.2. Beslissing 2017-027: Klacht tegen de VRT kennelijk onontvankelijk

De VRM ontving een klacht tegen de VRT. De klacht heeft betrekking op het niet langer kunnen beluisteren van een geluidsfragment op de website van ‘Radio 1’, een radio-omroepprogramma van VRT. Volgens de klager heeft de VRT op 22 mei 2017 een geluidsfragment van een ‘Radio 1’-programma, bij het artikel: “Bidt de Egyptische president voor de vernietiging van de Joden?”, evenals de snelkoppeling: “Luister naar Koert Debeuf”, van de betreffende webpagina verwijderd. De klager verwijst hiervoor naar een gearchiveerde versie van deze webpagina.

De klager beschouwt dergelijke verwijdering van een commentaar op een tekst in verband met de ‘vernietiging van de Joden’ als een “manipulatie [die] absoluut niet aanvaardbaar [is] vanwege een

openbare omroep.” Bovendien is het “niet de eerste keer dat VRT betraapt wordt op manipulatie wanneer het dit conflict op Joden betreft”, volgens de klager.

De klager vraagt om de VRT te veroordelen wegens “vervalsing/manipulatie van informatie” en haar te verplichten het originele geluidsbestand terug te plaatsen.

Het voorwerp van de klacht, namelijk het niet langer (uitzenden) of aanbieden van een geluidsfragment, behoort niet tot de bevoegdheid van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

Artikel 12, tweede lid, van het Procedurebesluit bepaalt dat klachten die kennelijk niet voldoen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden onmiddellijk door de voorzitter van de bevoegde kamer in een schriftelijk en met reden omklede beslissing onontvankelijk kunnen worden verklaard.

De voorzitter van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht bijgevolg kennelijk onontvankelijk.

4.3. Beslissing 2017-028: Klacht tegen VRT ('Het Journaal' - ÉÉN - 8 juni) kennelijk onontvankelijk

De VRM ontving een klacht tegen 'Het Journaal' (8 juni 2017, 19U, ÉÉN). Volgens de klager is er bij het nieuwsitem 'Ex-FBI-baas getuigt - Comey beschuldigt Trump van leugens' sprake van “politieke filtering in het nieuws” omdat “VRT de essentiële conclusie [verzwijgt]”.

De klager omschrijft zijn belang als volgt: “Als Vlaams belastingbetaler heb ik er persoonlijk belang bij dat VRT de beheersovereenkomst o.m. inzake onpartijdigheid nakomt, en dat is ook het algemeen belang”.

Blijk geven van een **benadeling of belang** is volgens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen. Deze eis van benadeling of belang – die overigens niet geldt bij een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut voor de algemene kamer van de VRM – geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar hier niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager een voldoende belang aantonen dat specifiek is dan het algemeen belang. De klager moet het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of aantonen persoonlijk benadeeld te zijn m.b.t. de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.

In zijn klacht geeft de klager niet aan op welke manier de uitzending van 'Het Journaal' (19u) op 8 juni 2017 hem persoonlijk benadeeld zou hebben. De loutere hoedanigheid van belastingbetaler is niet het belang dat de decreetgever voor ogen had als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor klachten bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

De voorzitter van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht kennelijk onontvankelijk.

4.4. Beslissing 2017-029: Klacht tegen VRT ('Het Journaal' - ÉÉN - 5 juni) kennelijk onontvankelijk

De VRM ontving een klacht tegen 'Het Journaal' Laat (5 juni 2017, 23u15, ÉÉN). Volgens de klager is er bij het nieuwsitem 'Ontslag FBI-Baas - Trump verhindert getuigenis Comey niet' sprake van "schijn van partijdigheid, sfeermakerij, politieke voorkeur, misleiding kijkerspubliek". De klager meent dat de berichtgeving manifest onjuist is en het publiek misleidt, terwijl alle andere media het nieuws wel op een onpartijdige manier brengen.

De klager omschrijft zijn belang als volgt: "Als Vlaams belastingbetaler heb ik er belang bij dat VRT de beheersovereenkomst naleeft en geen politieke getinte boodschappen noch het publiek misleidt. Het algemeen belang is mijn belang."

Blijk geven van een **benadeling of belang** is volgens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen. Deze eis van benadeling of belang - die overigens niet geldt bij een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut voor de algemene kamer van de VRM - geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar hier niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager een voldoende belang aantonen dat specifiek is dan het algemeen belang. De klager moet het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of aantonen persoonlijk benadeeld te zijn m.b.t. de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.

In zijn klacht geeft de klager niet aan op welke manier de uitzending van 'Het Journaal' Laat op 5 juni 2017 hem persoonlijk benadeeld zou hebben. De loutere hoedanigheid van belastingbetaler is niet het belang dat de decreetgever voor ogen had als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor klachten bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

De voorzitter van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht kennelijk onontvankelijk.

4.5. Beslissing 2017-045: Klacht tegen CAZ (Sputten En Slikken Op Reis) onontvankelijk

De VRM ontving een klacht tegen NV Bites Europe. De klacht is gericht tegen het televisieprogramma 'Sputten En Slikken Op Reis', uitgezonden "op CAZ op dinsdag 7 september 2017", waarin volgens de klager "naast beelden van bespreekbare smaak, beelden van zoöfiele praktijken te zien [zijn]".

De klager licht toe dat hij na het bekijken met zijn ouders van de film 'Hollywood Homicide' op CAZ niet onmiddellijk van kanaal is veranderd. Toen aansluitend het programma 'Sputten En Slikken Op Reis' begon, "waren mijn ouders en ik meteen geschokt van de beelden, met als ergste beelden die van de verkrachting van een koe-achtig dier", aldus de klager.

Bij de omschrijving van zijn belang geeft de klager aan dat zowel zoöfilie als verkrachting illegaal zijn in België, "en verkrachting [...] immoreel en walgelijk [is] of het nu om de verkrachting gaat van een man, vrouw, kind of dier". Volgens de klager horen dergelijke beelden nergens thuis. Hij voegt hieraan toe dat zoöfilie bovendien als een zonde wordt beschouwd in zijn Joodse religie.

Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bepaalt dat de kamer uitspraak kan doen naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijk geeft van een benadeling of een belang. Deze ontvankelijkheidsvoorwaarden voor bij de VRM ingediende klachten worden verder verduidelijkt in het Procedurebesluit.

Blijk geven van **benadeling of belang** is derhalve een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de kamer. Artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, van het Procedurebesluit bepaalt nader dat een klacht, om ontvankelijk te zijn, het onderwerp van de klacht moet aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop zij steunt en het belang van de klager bij de uitzending waartegen wordt opgekomen. Die eis van benadeling of een belang geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager meer bepaald het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zijn hoofdte aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending, in het kader van de bepalingen waarop deze kamer toezicht uitoefent, aanvoert.

De VRM is van oordeel dat de klager geen voldoende geïndividualiseerd belang aan toont dat volstaat om een ontvankelijke klacht bij de VRM in te dienen. De klager brengt immers geen concrete elementen aan waaruit kan blijken dat zijn aangevoerde belang verschilt van het belang van elke kijker ten aanzien van dergelijke uitzendingen.

De klacht is bijgevolg onontvankelijk.

5. Economische analyse van de sector

5.1. Mediaconcentratie

5.1.1. Wettelijk kader

De toezichthouder heeft in het Mediadecreet de opdracht gekregen om concentraties in de audiovisuele en geschreven media in kaart te brengen. Verschuivingen en evoluties binnen de Vlaamse mediasector moeten worden geregistreerd en gesignaleerd. Eigendomsstructuren en marktaandelen van de verschillende mediaspelers vormen daarbij het uitgangspunt voor verdere analyse.

5.1.2. Werkwijze

Informatieverzameling

In het kader van deze opdracht werd in 2007 een instrumentarium uitgewerkt voor het systematisch verzamelen van relevante data. In eerste instantie werd getracht alle bedrijven te identificeren die instaan voor of verbonden zijn met het Vlaamse media-aanbod. Vertrekkende vanuit de erkende televisie- en radio-omroepen werd de lijst van mediaondernemingen aangevuld met andere bedrijven zoals krantengroepen, distributeurs, telecomoperatoren en reclameregies.

Dankzij een samenwerking met de Vlaamse coördinatiecél e-government kunnen de financiële gegevens van de betrokken ondernemingen uit de Verrijkte Kruispuntenbank voor Ondernemingen overgenomen worden.

Mediatabank

Al deze gegevens werden gestructureerd en in een eigen databank gegoten die het uitgangspunt vormt voor verder onderzoek naar mediaconcentratie in Vlaanderen. De “mediatabank” is een relationele databank opgebouwd rond het unieke KBO-nummer. De databank stelt de toezichthouder in staat om op regelmatige en gestructureerde wijze relevante rapporten op te stellen. Ondertussen is het bestand gestoffeerd met gegevens die tot ten vroegste 2003 teruggaan in de tijd. Omwille van een nieuw aspect van de rapportering, namelijk de cumulatie van mandaten, werd deze databank in 2016 uitgebreid.

Rapportering 2017

Sinds eind 2008 publiceert de VRM jaarlijks een rapport over mediaconcentratie in Vlaanderen. In december 2017 werd het rapport “Mediaconcentratie in Vlaanderen 2017” gepubliceerd.

Om evoluties in de tijd mogelijk te maken, bleef de basisstructuur van het rapport grotendeels gelijk aan die van de vorige versies.

In een eerste hoofdstuk wordt de Vlaamse mediasector afgebakend. De waardeketens van radio, televisie, internet en geschreven pers worden uitgetekend en er wordt nagegaan welke spelers aanwezig zijn in alle schakels van de keten. Dit geeft reeds een eerste indicatie van de horizontale concentratie. In dit gedeelte van het rapport werd ook een subtitel gewijd aan de opkomende tendens tot convergentie en crossmedialiteit.

In hoofdstuk 2 wordt nagegaan hoe de in hoofdstuk 1 beschreven spelers zich tot elkaar verhouden en kunnen gerekend worden tot een bepaalde mediagroep. In 2017 werd in dit hoofdstuk een wijziging doorgevoerd aan de manier waarop het productaanbod van de groepen wordt

weergegeven: de merken kwamen meer centraal te staan.

In een derde hoofdstuk wordt meer cijfermateriaal gegeven en worden de verschillende vormen van mediaconcentratie aan de hand van een aantal indicatoren gekwantificeerd. Extra aandacht ging daarbij uit naar de populariteit van sociale media. Hoewel deze voornamelijk gecontroleerd worden door buitenlandse spelers, en dus in strikte zin niet tot de Vlaamse mediasector gerekend kunnen worden, waren de auteurs van oordeel dat deze mediavorm door haar toenemende belang toch specifieke aandacht verdient.

Actuele feiten en toelichting bij deelaspecten van bepaalde mediasegmenten worden vermeld onder de vorm van infofragmenten. Zo wordt het mogelijk om aandacht te schenken aan specifieke gebeurtenissen die zich voordeden sinds de publicatie van het vorige rapport, zonder de algemene structuur van het rapport uit balans te trekken.

Naar aanleiding van de discussie over de machtsposities die kunnen ontstaan door aangekondigde overnames werd in 2014 een vierde hoofdstuk toegevoegd. Hierin wordt een overzicht gegeven van bestaande en mogelijke nieuwe wettelijke initiatieven rond de bevordering van diversiteit en pluriformiteit in de media. Sommige daarvan worden als beleidsaanbeveling extra onderlijnd.

5.2. Marktanalyse

5.2.1. Algemeen kader

Het Europees regelgevend kader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten geeft de nationale regelgevende instanties (NRI's) een aantal opdrachten, onder meer met betrekking tot het aflijnen van de relevante markten, het analyseren van deze relevante markten, en het opleggen (waar passend) van verplichtingen, met name inzake toegang en interconnectie, aan ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht op een aantal deelmarkten binnen de telecomsector.

Als gevolg van de federale staatsstructuur en de organisatie van de bevoegdheidsverdeling zijn er in België meerdere NRI's actief. Van het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie (BIPT), de Vlaamse Regulator voor de Media, de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) van de Franse Gemeenschap en de Medienrat van de Duitstalige Gemeenschap wordt verwacht dat zij deze markten analyseren.

Op basis van rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (met name het arrest nr. 128/2005 van 13 juli 2005, BS 5 augustus 2005) dienen de NRI's in België hiervoor samen te werken. Het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006, is in werking getreden na de publicatie van de instemming door het federale Parlement, het Vlaams Parlement en de parlementen van de Duitstalige en de Franse Gemeenschap op respectievelijk 28 december 2006, 2 juli 2007, 6 augustus 2007 en 19 september 2007. Het samenwerkingsakkoord voorziet in de oprichting van een Conferentie voor Regulators voor de Elektronische Communicatiediensten (CRC).

5.2.2. Historiek en activiteiten in 2017

5.2.2.1. Besluiten marktanalyse

In het voorjaar van 2010 ging de VRM over tot het analyseren van de markt van omroepsignaaltransmissie. Nadat het dossier aanhangig was gemaakt bij de CRC, nam de CRC de ontwerpbeslissing van de VRM over.

Op 1 juli 2011 heeft de CRC onder meer een beslissing genomen over de analyse van de markt voor televisieomroep in het Nederlandse taalgebied, op basis van de ontwerpbeslissing van de VRM. In die beslissing worden een aantal verplichtingen opgelegd aan de operatoren met een sterke machtspositie: Telenet, Tecteo en Numericable. Deze operatoren moeten hun netwerk openstellen voor alternatieve operatoren door volgende diensten aan te bieden:

- toegang tot een doorverkoop aanbod voor hun analoge-televisieaanbod;
- toegang tot hun digitale-televisieplatform;
- toegang tot een doorverkoop aanbod voor breedbandinternet.

Bijkomend zijn deze operatoren ook onderworpen aan een transparantieplichting waardoor ze een openbaar referentieaanbod bij deze drie wholesale-verplichtingen moeten publiceren.

Op 3 september 2013 heeft de CRC beslissingen aangenomen betreffende de kwalitatieve aspecten van de referentieaanbiedingen van Brutélé, Coditel (Numericable), Tecteo en Telenet.

Op 11 december 2013 heeft de CRC beslissingen aangenomen die de tarieven vastleggen die Brutélé, Coditel (Numericable), Tecteo en Telenet, mogen aanrekenen aan de operatoren die via de kabel televisie- en breedbanddiensten willen verstrekken.

In maart 2016 ging Orange (de nieuwe benaming van Mobistar) van start met een commercieel aanbod op basis van de regulering.

Bij arrest van 12 november 2014 n.a.v. de vorderingen van Telenet en Belgacom tot nietigverklaring van de CRC-beslissingen van 1 juli 2011 betreffende de analyse van de markt voor televisieomroep, bevestigde het Hof van Beroep te Brussel in grote lijnen de CRC-beslissingen. De uitsluiting van Belgacom/Proximus (voor toegang tot het digitale-televisieplatform en toegang tot een doorverkoop aanbod voor breedbandinternet) werd echter vernietigd, waardoor ook Proximus volledige toegang kan vragen tot het netwerk van Telenet.

De voormelde tariefbeslissing van 2013, in het kader van de implementatie van de eerste ronde van de marktanalyse, werd in 2016 herzien met een kwantitatieve beslissing (= over de herziening van de prijszetting) die werd aangenomen op 19 februari 2016.

Kwalitatieve beslissing

In de basisbeslissing van 1 juli 2011 heeft de CRC beslist dat de kabeloperatoren referentie-aanbiedingen betreffende de wholesale toegangsverplichtingen moeten ontwikkelen. Dit zijn technische beschrijvingen van de implementatiewijze. De regulatoren moeten aan deze referentie-aanbiedingen hun goedkeuring hechten d.m.v. een "kwalitatieve beslissing".

Doorheen het lopende implementatieproces is gebleken dat de bestaande referentieaanbiedingen bijgestuurd moesten worden.

Naar aanleiding van beroepsprocedures bij het Hof van Beroep te Brussel is het juridisch landschap verder geëvolueerd. Het Hof heeft in het kader van deze procedures de noodzaak benadrukt om een nieuwe marktanalyse uit te voeren. Gelet op de bestaande juridische onzekerheid, wordt dan ook prioriteit gegeven aan het uitwerken van een nieuwe marktanalyse.

Nieuwe marktanalyse

Ook voor de nieuwe marktanalyse dient er nauw samengewerkt te worden met de regulatoren die deel uitmaken van de CRC.

In het voorjaar 2016 werd in grote lijnen het analysetraject uitgewerkt.

In de zomer 2016 werd een bevraging georganiseerd om inzicht te verwerven in de mate waarin de vorige analyse nog overeenstemt met de huidige markttoestand.

Op basis van deze informatie werd door de VRM in het voorjaar 2017 een eerste versie van ontwerp van beslissing over de wholesale-omroepmarkt uitgewerkt.

Op 7 juli 2017 publiceerde de VRM op zijn website dit "Ontwerp van beslissing met betrekking tot de analyse van de markt voor televisieomroep in het Nederlandse taalgebied."

De betrokken partijen konden tot 29 september 2017 hun reactie aan de VRM bezorgen.

Op 31 oktober publiceerde de VRM zijn verslag van de resultaten van de openbare raadpleging op zijn website. Er wordt sindsdien gewerkt aan een aangepast ontwerp van besluit, waarin, waar mogelijk, rekening gehouden is met de reacties van de consultatie.

5.2.2.2. Samenwerking met andere NRI's

In het kader van het samenwerkingsakkoord werden in 2017 door verschillende regulatoren aan de VRM een aantal ontwerpbeslissingen voorgelegd, namelijk: Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de analyse van Markt 2: gespreksafgifte op afzonderlijke mobiele netwerken.

- Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT betreffende de analyse van Markt 2: gespreksafgifte op afzonderlijke mobiele netwerken
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende de verlenging van de gebruiksrechten van Broadband Belgium
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende de gebruiksrechten van Broadband Belgium in de 10,5ghz-frequentieband
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende de technische en operationele voorwaarden voor mobiele-communicatiediensten aan boord van luchtvaartuigen
- Ontwerpbesluit betreffende de mogelijkheid om bijkomende kosten te factureren krachtens artikel 6quater van Verordening nr. 531/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2012 betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken binnen de Unie, zoals gewijzigd door Verordening nr. 2015/2120 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 - Nethys
- Ontwerpbesluit betreffende de mogelijkheid om bijkomende kosten te factureren krachtens artikel 6quater van Verordening nr. 531/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2012 betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken binnen de Unie, zoals gewijzigd door Verordening nr. 2015/2120 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 - Mundio Mobile
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende het opleggen van een administratieve boete aan Citymesh NV
- Ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de verificatie en goedkeuring van de door het Fonds van de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden vergoedbare kosten voor de periode van 01 januari 2016 tot 31 december 2016
- Projet de décision relative aux demandes de Nethys et Brutélé fondées sur le paragraphe 177 de la décision de la CRC du 19 février 2016 portant révision des tarifs de gros pour les services d'accès aux réseaux câblés en région de langue française et visant à contester le caractère raisonnable de l'octroi du bénéfice d'une phase de lancement à la société Orange Belgium
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende het naast elkaar bestaan van de 4G-operatoren in de 2500-2960mhz-band en de radars in de 2700-2900mhz-band
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende de technische en operationele voorwaarden voor mobiele-communicatiediensten aan boord van vaartuigen

- Ontwerp van besluit van het BIPT betreffende het opleggen van een termijn om een einde te maken aan de overtreding van artikel 13/1 van de wet
- Ontwerp van besluit van het BIPT betreffende de drempels en modaliteiten voor kennisgeving van veiligheidsincidenten binnen de sector elektronische communicatie
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende de toekenning aan Citymesh van voorlopige gebruiksrechten voor het opzetten en exploiteren van een zendinstallatie in de Belgische economische zone in de Noordzee
- Ontwerp van besluit van de Raad van het BIPT betreffende een administratieve boete voor Gridmax

De VRM heeft voor geen van deze dossiers inhoudelijke opmerkingen geformuleerd bij het overgezonden ontwerpbesluit.

De VRM legde zelf geen dossiers voor aan de andere regulatoren.

5.3. Jaarlijkse rapportering over netneutraliteit

Nationale regelgevende instanties moeten jaarlijks verslagen publiceren over hun toezicht op de Verordening (EU) 2015/2120 van 25 november 2015 tot vaststelling van maatregelen betreffende open-internettoegang en tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische- communicatienetwerken en -diensten en Verordening (EU) nr. 531/2012 betreffende roaming op openbare mobielecommunicatienetwerken binnen de Unie (= netneutraliteit).

Omdat de netneutraliteit ook aspecten met media bevat, voert het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie (BIPT) haar toezichthoudende functie uit in samenwerking met de toezichthouders van de audiovisuele media (CSA, Medienrat en VRM). Het BIPT heeft op 29 juni 2017 het Belgische jaarlijks rapport over netneutraliteit ingediend bij de Europese Commissie en BEREC en op haar website gepubliceerd.

Het rapport kan u via volgende link raadplegen:

<http://www.bipt.be/nl/operators/telecom/bescherming-van-de-consumenten/jaarlijks-verslag-betreffende-het-toezicht-op-netneutraliteit-in-belgie>

5.4. Adviesverlening over een mogelijk nieuwe VRT-dienst: Ketnet Jr.

5.4.1. Wettelijk kader

Op 22 december 2016 heeft de Vlaamse Regering aan de Vlaamse Regulator voor de Media advies gevraagd over de - niet door de beheersovereenkomst gedekte - bijkomende dienst van de VRT: "Lineair Televisiekanaal Ketnet Jr."

Art. 18 van het Mediadecreet luidt:

"Art. 18. § 1. De VRT kan nieuwe diensten of activiteiten die niet door de beheersovereenkomst zijn gedekt, pas uitoefenen na uitdrukkelijke toestemming van de Vlaamse Regering.

§ 2. De Vlaamse Regering vraagt daarover het advies van de Vlaamse Regulator voor de Media. In zijn advies houdt de Vlaamse Regulator voor de Media rekening met de observaties van derden. Daarvoor zal de Vlaamse Regulator voor de Media een open publieke bevraging organiseren. De Vlaamse Regulator voor de Media publiceert het advies op zijn website. Het advies van de Vlaamse Regulator voor de Media houdt rekening met de belangrijke ontwikkelingen in de mediemarkt en in de technologie, met het evoluerende medialandschap en met de rol van de VRT daarin.

§ 3. De Vlaamse Regulator voor de Media evalueert de mediemarkt op basis van de wijzigingen in de bedrijfseconomische situatie in het Vlaamse medialandschap, het algemeen media-aanbod in de Vlaamse markt, de technologische evoluties, de internationale tendensen, de bescherming en promotie van de Vlaamse cultuur en identiteit, en de verwachtingen en behoeften van de mediagebruiker”

5.4.2. Werkwijze

De Vlaamse regelgeving voorziet geen gedetailleerde werkwijze die door de VRM gevolgd zou moeten worden. Uit een eerste onderzoek door de VRM naar hoe in andere Europese landen met een soortgelijke vraag wordt omgegaan, bleek dat hiervoor geen uniforme procedure bestaat.

De VRM heeft besloten om zo nauwgezet mogelijk de criteria zoals vastgelegd in het decreet te volgen.

Om tot een advies te komen heeft de VRM aan elk deelthema dat in het bovenstaand artikel 18 van het Mediadecreet vermeld wordt een hoofdstuk gewijd. Na een korte situering bevat elk hoofdstuk een overzicht van argumenten pro en contra.

Als deelbesluit wordt een score voor het deelthema bepaald, en finaal wordt een eindadvies opgesteld aan de hand van de gecombineerde scores.

5.4.2.1. Observaties door derden

Het decreet stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media in zijn advies rekening zal houden met de observaties van derden en daarvoor een open publieke bevraging zal organiseren.

Ook hier voorziet de Vlaamse regelgeving geen verdere detaillering voor een te volgen procedure.

Op 26 januari 2017 werd aan belanghebbenden binnen de Vlaamse televisiewaardeketen en uit het middenveld een brief verstuurd om hun mening over deze kwestie te formuleren via een vragenlijst.

Daarnaast heeft de VRM deze vragenlijst breed verspreid via verschillende kanalen om ook andere derde partijen de kans te geven hun opinie te formuleren. Zo werd de vragenlijst op 26 januari 2017 op de website gepubliceerd, werd er een persbericht verstuurd, werd de vragenlijst via twitter kenbaar gemaakt en in de nieuwsbrief van de VRM opgenomen.

De uiterste datum van indiening werd vastgesteld op 24 februari 2017.

De VRM ontving antwoorden van 45 respondenten die zich situeren binnen ondernemingen actief in verschillende fases van de televisiewaardeketen, middenveldorganisaties, experts en betrokken burgers.

De VRM heeft de informatie uit de bevraging voor elk van de deelthema's gegroepeerd in een lijst met argumenten pro en contra. Deze werden verwerkt in de uiteindelijke adviesnota.

5.4.2.2. Bijkomende informatie-inwinning: opvraging bereikcijfers

Ten einde de plannen omtrent Ketnet Jr. beter te kunnen beoordelen, heeft de VRM op 20 januari 2017 informatie over het bereik van concurrerende omroepprogramma's opgevraagd bij de verschillende dienstenverdelers.

Er werd gevraagd om voor de periode van 20 februari tot en met 5 maart 2017 de digitale bereikcijfers per uurblok van zes uur in het Nederlandse taalgebied te geven, naast het aantal abonnees dat toegang heeft tot deze zenders. Daarnaast werd geïnformeerd naar het aantal abonnees die ingetekend hebben op een extra op kinderen gericht betalend aanbod.

De dienstenverdelers hebben deze gedetailleerde informatie aan de VRM bezorgd, op voorwaarde dat ze strikt vertrouwelijk behandeld zou worden.

5.4.2.3. Toelichting project door VRT aan algemene kamer VRM

Op 13 februari 2017 heeft de VRT een toelichting gegeven aan de algemene kamer van de VRM. Voor de VRT waren hierbij aanwezig: Paul Lembrechts (CEO), Peter Claes (directeur media en productie), Dorien Claes (hoofd studiedienst) en Sandra Coppieters (hoofd juridische dienst).

5.4.2.4. Advies-inwinning experts

De taak om een advies te formuleren omtrent een nieuwe dienst van de VRT, nl "Ketnet Jr." werd toegekend aan de algemene kamer van de VRM.

Een van de deelthema's waarop de VRM het voorstel moest beoordelen betreft de verwachtingen en behoeften van de mediagebruiker (in dit geval kinderen van 0 t.e.m. 5 jaar).

Voor dit deelthema vroeg de algemene kamer de medewerking van de leden van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Vlaamse Regulator voor de Media die werden aangesteld op basis van artikel 4 (deskundige met minstens vijf jaar beroepservaring in de domeinen kinderpsychologie, kinderpsychiatrie of pedagogie) en artikel 5 (deskundige vanuit hun betrokkenheid bij de belangen van gezinnen en kinderen) van het aanstellingsbesluit.

Zij hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit advies door het nazicht van het hoofdstuk 7 "De verwachtingen en behoeften van de mediagebruiker".

5.4.3. Advies

De combinatie van de deelscores over de verschillende deelthema's resulteerde niet in een eenduidig positief of negatief advies. Daardoor viel het advies van de VRM positief of negatief uit, naargelang het gewicht dat gegeven wordt aan het ene of het andere criterium. Indien de Vlaamse Regering van oordeel was dat het deelthema 'bescherming en de promotie van de Vlaamse cultuur en identiteit' doorweegt in vergelijking met het deelthema 'wijzigingen in de bedrijfseconomische situatie in het Vlaamse medialandschap', adviseert de VRM positief. Is de Vlaamse Regering daarentegen van oordeel dat het deelthema 'wijzigingen in de bedrijfseconomische situatie in het Vlaamse medialandschap' zwaarder weegt dan het deelthema 'bescherming en de promotie van de Vlaamse cultuur en identiteit', dan adviseerde de VRM negatief.

5.4.4. Beslissing Vlaamse Regering

Op 22 december 2017 besliste de Vlaamse Regering om geen toestemming te verlenen aan de VRT om een bijkomend kanaal "Ketnet Jr." op te starten.

6. Toezicht beheersovereenkomst VRT

6.1. Rapportering werkingsjaar 2016

In 2017 publiceerde de VRM het jaarlijkse toezichtsrapport op de naleving van de beheersovereenkomst (2016-2020) met de Vlaamse Gemeenschap door de openbare omroep. Het rapport had betrekking op het werkingsjaar 2016.

In het rapport beoordeelt de VRM de mate waarin de openbare omroep in 2016 zijn strategische en operationele doelstellingen heeft behaald.

De VRM heeft vastgesteld dat de VRT in het kader van het opvolgen van de performantiemaatstaven in 2016 zeer goede resultaten heeft neergezet.

Op 22 juni 2017 organiseerde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement een hoorzitting met de VRT en de VRM over het jaarverslag van de VRT en het toezichtsrapport van de VRM.

6.2. Toezicht werkingsjaar 2017

De VRM is gestart met de voorbereidingen voor het rapport betreffende het werkingsjaar 2017. Samen met de VRT zijn de methodiek en bijhorende meetinstrumenten voor de opvolging van de doelstellingen afgesproken. Net zoals de voorgaande jaren worden, afhankelijk van de doelstellingen, door de VRT zowel cijfergegevens als descriptieve passages overgemaakt. De cijfergegevens zijn afkomstig van CIM, onderzoek van het onderzoeksbureau TNS-research als van de Studiedienst van de VRT. De cijfergegevens van de Studiedienst zullen door de VRM steekproefsgewijs worden getoetst aan controlegegevens.

7. Contacten met andere instanties

7.1. European Platform of Regulatory Authorities (EPRA)

EPRA is een koepelorganisatie waartoe de meeste Europese omroepregulators behoren. Ze beoogt de permanente uitwisseling van ervaringen en het aanreiken van oplossingen voor problemen gerelateerd aan de interpretatie en toepassing van de omroepregelgeving.

Van 18 tot en met 19 mei 2017 nam een delegatie van de VRM deel aan de 45^e vergadering van EPRA.

Tijdens de eerste plenaire sessie werd het thema 'Nieuws in het digitale tijdperk' behandeld. Een tweede plenaire sessie werd gewijd aan 'Beloften en uitdagingen van digitale disruptie: filters, algoritmen en diversiteit'.

Tevens waren er werkgroepen over mediageletterdheid, vergunningssystemen en de toekomst van radio-omroep.

Van 11 tot en met 13 oktober 2017 nam een delegatie van de VRM deel aan de 46^e vergadering van EPRA.

De eerste plenaire sessie zette de bespreking verder van het thema 'Nieuws in het digitale tijdperk'. Hier werd vooral onderzocht hoe een aantal belangrijke waarden zoals onpartijdigheid, nauwkeurigheid en fairness in de praktijk kunnen worden omgezet. Tijdens een tweede plenaire sessie werd verdergewerkt aan het thema 'Beloften en uitdagingen van digitale disruptie: filters, algoritmen en diversiteit'. Centraal daarbij stond mediageletterdheid voor minderjarigen in het digitale tijdperk.

De werkgroepen over mediageletterdheid en vergunningssystemen zetten hun werkzaamheden verder en een werkgroep besprak de veranderende verhouding tussen burgers en regulators.

7.2. European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA)

De Europese Groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten brengt de regelgevende instanties op het gebied van audiovisuele diensten bijeen om de Europese Commissie te adviseren over de uitvoering van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten van de EU.

De doelstellingen van ERGA zijn:

- met het oog op een consistente toepassing van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten het adviseren en bijstaan van de Europese Commissie bij haar werkzaamheden alsook bij alle andere aangelegenheden in verband met audiovisuele mediadiensten voor zover ze onder de bevoegdheid van de Europese Commissie vallen;
- het faciliteren van de samenwerking tussen de regelgevende instanties in de EU;
- de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken.

Op 9 maart 2017 nam een delegatie van de VRM deel aan de zevende plenaire vergadering van de European Regulators Group for Audiovisual Media Services.

Tijdens deze vergadering werd het verslag over de bescherming van minderjarigen goedgekeurd. Het rapport biedt een overzicht van beschermingsmaatregelen die momenteel worden gebruikt door een groot aantal spelers in het geconvergeerde audiovisuele medialandschap.

Op deze vergadering heeft de Europese Commissie de stand van zaken toegelicht van de herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten.

Belangrijk was voorts dat de taakomschrijving werd goedgekeurd van de verschillende werkgroepen die binnen ERGA actief zijn:

- *De werkgroep gewijd aan het uitwisselen van ervaringen en goede praktijken:*

De doelstelling van deze werkgroep is vooral een upgrade te doen van de bestaande database met goede praktijken en het project 'ERGA Academie' uit te bouwen, die allerlei initiatieven kan ontwikkelen zoals team- en twinningprojecten, stages, lezingen en werkbezoeken.

- *De werkgroep gewijd aan de bescherming van minderjarigen:*

De bedoeling van deze werkgroep is om good practices te ontwikkelen die door alle regulatoren kunnen worden gebruikt.

- *De werkgroep gewijd aan co- en zelfregulering:*

De bedoeling van deze werkgroep is om goede praktijken met betrekking tot de oprichting van co- en zelfregulerende systemen uit te wisselen.

- *De werkgroep gewijd aan het opstellen van toekomstbestendige Europese audiovisuele regelgeving en het toekomstbestendig maken van ERGA:*

De klemtoon ligt hier op het aanbrenen van mogelijke verbeteringen aan de huidige werking van ERGA en het adviseren van de Europese Commissie met betrekking tot onderwerpen in verband met de herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten.

De achtste plenaire vergadering van ERGA vond plaats op 9 november 2017.

Tijdens deze bijeenkomst werd Damir Hajduk, voorzitter van de Kroatische mediaregulator tot voorzitter van ERGA voor 2018 gekozen. Luboš Kukliš van de Slowaakse mediaregulator en Tobias Schmid van de Duitse mediaregulator werden als vice-voorzitter verkozen.

Op deze vergadering werd eveneens het werkprogramma 2018 van ERGA goedgekeurd. Dat programma voorziet in de oprichting/verderzetting van vier ERGA-werkgroepen. Hun werkzaamheden zullen grotendeels afhangen van het resultaat van de herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten en zullen zich concentreren op de volgende gebieden:

- pluralisme;
- uitwisseling van ervaringen en goede praktijken;
- uitbreiding van de scope van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. Hier zullen taskforces worden opgericht die zullen focussen op de regulering van onlineplatformen, de promotie van Europese werken en territoriale bevoegdheidsissues;
- zelf- en co-regulering.

7.3. Werkbezoek van de Oekraïense mediaregulator

Op 14 juni 2017 ontving de VRM een delegatie van de Nationale Raad voor televisie- en radio-omroep uit Oekraïne.

De VRM gaf een presentatie om zijn werking toe te lichten en wisselde informatie uit over mediaregulering en -toezicht.

7.4. Werkbezoek van de ombudsman van de VRT

Op 29 augustus 2017 ontving de VRM de ombudsman van de VRT. Ook hier werd een presentatie gegeven en raakpunten werden overlopen.

7.5. Werkbezoek van de Vlaamse ombudsman

Op 28 september 2017 ontving de VRM de Vlaamse ombudsman. De VRM lichtte hier ook zijn werking toe en tevens werd besproken hoe de burger het best kan worden geholpen wanneer hij een klacht heeft over een mediagerelateerd onderwerp.

8. Nieuwe uitdagingen, bedenkingen en aanbevelingen

8.1. Erkenningsronde lokale en netwerkradio-omroeporganisaties - zendvergunningen

De Vlaamse Regering keurde op 21 april 2017 het nieuwe frequentieplan goed waardoor er een nieuwe erkenningsronde kon worden gehouden. De vorige grote erkenningsronde voor de lokale radio-omroeporganisaties dateerde al van eind 2003.

Deze keer was het mogelijk een erkenning te verkrijgen als netwerkradio-omroeporganisatie, een nieuwe categorie binnen de particuliere radio-omroeporganisaties, met een frequentiepakket dat een ruim zendbereik biedt binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Het Mediadecreet en de nieuwe indeling van frequentieplan maakte het ook mogelijk om als lokale radio-omroeporganisatie uit te zenden via meerdere frequenties binnen eenzelfde frequentiepakket en om erkend te worden voor meer dan 1 lokaliteit.

Op 14 juli 2017 werden reeds 35 lokale radio-omroeporganisaties erkend door minister Gatz, bevoegd voor het mediabeleid en op 1 december 2017 volgde een tweede reeks van 68 erkenningen als lokale radio-omroeporganisatie.

Tussentussen werden op 15 september 2017 door minister Gatz ook 4 netwerkradio-omroeporganisaties erkend.

Alle nieuw erkende lokale en radio-omroeporganisaties kregen een erkenning voor negen jaar met ingang op 1 januari 2018, tevens de datum van inwerkingtreding van het nieuwe frequentieplan.

Alle particuliere radio-omroeporganisaties moeten om hun uitzendingen te kunnen aanvatten beschikken over een zendvergunning, aan te vragen bij en af te leveren door de VRM.

De 3 bestaande landelijke radio-omroeporganisaties kregen een verlenging van de erkenning tot 31 december 2021 en moesten dus geen nieuwe zendvergunning aanvragen.

Doordat over laatste reeks erkenningen werd beslist op 1 december 2017, waren er slechts enkele weken tijd beschikbaar voor het onderzoeken van de aanvragen voor een zendvergunning en de inwerkingtreding van het nieuwe frequentieplan op 1 januari 2018.

Ondanks de beperkte tijdspanne en werkdruk is de VRM er in geslaagd om alle binnengekomen aanvragen voor een zendvergunning, waarbij geen inpasbaarheidsonderzoek dat binnen het departement CJM wordt uitgevoerd is vereist, af te handelen voor het jaareinde en dus voor de start van het nieuwe frequentieplan.

Door de combinatie van een aantal taken en bevoegdheden zoals de aflevering van de zendvergunningen, het toezicht op de naleving van de zendvoorwaarden en de naleving van de decretale verplichtingen en erkenningsvoorwaarden hanteert de VRM bij de inwerkingtreding van het nieuwe frequentieplan een gefaseerde tijdsplanning.

De VRM maakt in een eerste periode werk van de afhandeling van het technisch programma zoals de verdere afhandeling van de aanvragen voor zendvergunningen, technische verificaties door plaatsbezoeken en terreincontroles, en communicatie met radio-omroeporganisaties die zich technisch dienen te conformeren.

Als het technisch programma grotendeels zal zijn afgewerkt, zal meer aandacht worden besteed aan

een inhoudelijke monitoring, met verificatie van de naleving van de decretale verplichtingen, zoals het verbod op nieuwe ketenvorming, en de erkenningsvoorwaarden.

Alle particuliere radio-omroeporganisaties, ook de netwerkradio's moeten conform de toepassing van artikel 134 van het Mediadecreet de uitzendingen aanvatten voor 1 januari 2019.

Als de particuliere radio-omroeporganisaties een jaar na de datum van ingang van de erkenning nog niet uitzendt, kan de erkenning door de VRM worden ingetrokken.

8.2. Politieke commerciële communicatie tijdens de sperperiode (artikel 49 van het Mediadecreet)

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2018 ontving de VRM reeds in het najaar 2017 verschillende vragen omtrent het uitzenden van politieke reclame op radio en televisie.

Artikel 49 van het Mediadecreet staat toe dat tegen betaling commerciële communicatie ter beschikking wordt gesteld aan politieke mandatarissen of kandidaat-mandatarissen en aan politieke partijen tijdens de sperperiode voor de verkiezingen mits naleving van de wetgeving betreffende de verkiezingsuitgaven.

Hetzelfde artikel roept echter verschillende vragen op (zie ook advies SARC van 11 juni 2011):

- Zo hanteert het Mediadecreet in de eerste plaats als uitgangspunt dat wat niet wordt verboden, in principe is toegestaan. Artikel 49 lijkt echter van het tegenovergestelde uit te gaan, waardoor niet duidelijk is of dergelijke commerciële communicatie buiten de sperperiode toch ook toegestaan dan wel verboden is. Uit de parlementaire voorbereiding lijkt naar voren te komen dat dit laatste werd beoogd;
- Vervolgens verwijst artikel 49 van het Mediadecreet naar wetgeving betreffende de verkiezingsuitgaven. Deze wetgeving verbiedt echter dergelijke commerciële communicatie tijdens de sperperiode, waardoor de uitwerking van artikel 49 van het Mediadecreet de facto 'virtueel' blijft;
- In de praktijk lijkt er dus een algemeen verbod te bestaan voor politieke commerciële communicatie op radio en TV. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft echter beslist dat dergelijk algemeen verbod op politieke commerciële communicatie in strijd is met het EVRM (11 december 2008). Ook het Grondwettelijk Hof heeft al in die zin geoordeeld (22 december 2010);
- En ten slotte lijkt artikel 49, dat een algemeen verbod op commerciële communicatie voor politici en politieke partijen impliceert, een ongelijke behandeling in te houden ten aanzien van o.a. werkgevers- en werknemersorganisaties die wel politieke boodschappen kunnen laten uitzenden, aangezien er geen verbod (meer) bestaat op reclame met een politieke strekking in het algemeen (zie bv. de recente spot op BRUZZ: '50 tinten Michel' van de Bond van Bedienden, Technici en Kaderleden (BBTK)).

Voorstel: artikel 49 van het Mediadecreet wordt geschrapt.

Het lijkt alleszins aan te bevelen decretaal duidelijk vast te leggen of en voor wie reclame met politieke strekking via omroepdiensten mogelijk is en binnen welke voorwaarden.

9. Overzicht van de beslissingen van de VRM in 2017

9.1. Beslissingen genomen na een bij de VRM ingediende klacht

1. Klacht J.C. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/024

De VRM ontving een klacht tegen de VRT. In de klacht geeft de klager aan de VRT te verwijten “dat, na de afschaffing van de uitzendingen door levensbeschouwelijke verenigingen, er door de VRT nog steeds erediensten worden uitgebracht op zondag zonder dat een vrijzinnig alternatief wordt uitgebracht. De klager ziet hierin een discriminatie van vrijzinnigen. Benadrukt wordt dat de klager niet de afschaffing beoogt van het uitzenden van erediensten, maar wel een gelijke behandeling vraagt voor de ‘atheïstische religiositeit’.”

De voorliggende klacht heeft bijgevolg betrekking op “de afwezigheid van programmering”. Het voorwerp van de klacht bestaat meer bepaald uit “de niet-uitzending van een vrijzinnig alternatief tegenover de zondags uitgezonden erediensten” en steunt zich hiervoor op een vermeende schending door VRT van het discriminatieverbod uit artikel 39 van het Mediadecreet.

Artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet, dat meer specifiek de materiële bevoegdheden van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen vastlegt, bepaalt dat zij uitspraak doet over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van onder meer artikel 39, eerste lid, van het Mediadecreet. Op basis hiervan wordt aan de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen de bevoegdheid verleend om de programma’s die door aanbieders van omroepdiensten zijn uitgezonden te toetsen aan het discriminatieverbod. Hieruit volgt dat de opdracht van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen bestaat in de beoordeling van die uitzendingen.

Overeenkomstig artikel 220, § 2, van het Mediadecreet, kan een klacht slechts een uitgezonden programma tot voorwerp hebben die op straffe van onontvankelijkheid moet worden ingediend uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending, zodat de bevoegdheid van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen beperkt is tot betwistingen met betrekking tot uitgezonden programma’s.

De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen besluit aldus dat het voorwerp van de klacht niet tot haar bevoegdheid behoort en dat zij bijgevolg de klacht niet op haar onontvankelijkheid of gegrondheid kan beoordelen.

2. Klacht R.R. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/027

De VRM ontving een klacht tegen de VRT. De klacht heeft betrekking op het niet langer kunnen beluisteren van een geluidsfragment op de website van ‘Radio 1’, een radio-omroepprogramma van VRT. Volgens de klager heeft de VRT op 22 mei 2017 een geluidsfragment van een ‘Radio 1’-programma, bij het artikel: “Bidt de Egyptische president voor de vernietiging van de Joden?”, evenals de snelkoppeling: “Luister naar Koert Debeuf”, van de betreffende webpagina verwijderd. De klager verwijst hiervoor naar een gearchiveerde versie van deze webpagina.

De klager beschouwt dergelijke verwijdering van een commentaar op een tekst in verband met de ‘vernietiging van de Joden’ als een “manipulatie [die] absoluut niet aanvaardbaar [is] vanwege een openbare omroep.” Bovendien is het “niet de eerste keer dat VRT betraapt wordt op manipulatie wanneer het dit conflict op Joden betreft”, volgens de klager.

De klager vraagt om de VRT te veroordelen wegens “vervalsing/manipulatie van informatie” en haar te verplichten het originele geluidsbestand terug te plaatsen.

Het voorwerp van de klacht, namelijk het niet langer (uitzenden) of aanbieden van een geluidsfragment, behoort niet tot de bevoegdheid van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

Artikel 12, tweede lid, van het Procedurebesluit bepaalt dat klachten die kennelijk niet voldoen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden onmiddellijk door de voorzitter van de bevoegde kamer in een schriftelijk en met reden omklede beslissing onontvankelijk kunnen worden verklaard.

De voorzitter van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht bijgevolg kennelijk onontvankelijk.

3. Klacht D.D.H. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/028

De VRM ontving een klacht tegen ‘Het Journaal’ (8 juni 2017, 19U, ÉÉN). Volgens de klager is er bij het nieuwsitem ‘Ex-FBI-baas getuigt - Comey beschuldigt Trump van leugens’ sprake van “politieke filtering in het nieuws” omdat “VRT de essentiële conclusie [verzwijgt]”.

De klager omschrijft zijn belang als volgt: “Als Vlaams belastingbetaler heb ik er persoonlijk belang bij dat VRT de beheersovereenkomst o.m. inzake onpartijdigheid nakomt, en dat is ook het algemeen belang”.

Blijk geven van een benadeling of belang is volgens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen. Deze eis van benadeling of belang – die overigens niet geldt bij een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut voor de algemene kamer van de VRM – geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar hier niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager een voldoende belang aantonen dat specifieker is dan het algemeen belang. De klager moet het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of aantonen persoonlijk benadeeld te zijn m.b.t. de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.

In zijn klacht geeft de klager niet aan op welke manier de uitzending van ‘Het Journaal’ (19u) op 8 juni 2017 hem persoonlijk benadeeld zou hebben. De loutere hoedanigheid van belastingbetaler is niet het belang dat de decreetgever voor ogen had als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor klachten bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

De voorzitter van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht kennelijk onontvankelijk.

4. Klacht D.D.H. tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/029

De VRM ontving een klacht tegen ‘Het Journaal’ Laat (5 juni 2017, 23u15, ÉÉN). Volgens de klager is er bij het nieuwsitem ‘Ontslag FBI-Baas - Trump verhindert getuigenis Comey niet’ sprake van “schijn van partijdigheid, sfeermakerij, politieke voorkeur, misleiding kijkerspubliek”. De klager meent dat de berichtgeving manifest onjuist is en het publiek misleidt, terwijl alle andere media het nieuws wel op een onpartijdige manier brengen.

De klager omschrijft zijn belang als volgt: “Als Vlaams belastingbetaler heb ik er belang bij dat VRT de beheersovereenkomst naleeft en geen politieke getinte boodschappen noch het publiek misleidt. Het algemeen belang is mijn belang.”

Blijk geven van een benadeling of belang is volgens artikel 220, § 2, van het Mediadecreet een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen. Deze eis van benadeling of belang – die overigens niet geldt bij een klacht met betrekking tot de bepalingen over commerciële communicatie of boodschappen van algemeen nut voor de algemene kamer van de VRM – geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar hier niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager een voldoende belang aantonen dat specifiek is dan het algemeen belang. De klager moet het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of aantonen persoonlijk benadeeld te zijn m.b.t. de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending aanvoert.

In zijn klacht geeft de klager niet aan op welke manier de uitzending van ‘Het Journaal’ Laat op 5 juni 2017 hem persoonlijk benadeeld zou hebben. De loutere hoedanigheid van belastingbetaler is niet het belang dat de decreetgever voor ogen had als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor klachten bij de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

De voorzitter van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen verklaart de klacht kennelijk onontvankelijk.

5. Klacht S.J. tegen NV Bites Europe - 2017/045

De VRM ontving een klacht tegen NV Bites Europe. De klacht is gericht tegen het televisieprogramma ‘Sputten En Slikken Op Reis’, uitgezonden “op CAZ op dinsdag 7 september 2017”, waarin volgens de klager “naast beelden van bespreekbare smaak, beelden van zoöfiele praktijken te zien [zijn]”.

De klager licht toe dat hij na het bekijken met zijn ouders van de film ‘Hollywood Homicide’ op CAZ niet onmiddellijk van kanaal is veranderd. Toen aansluitend het programma ‘Sputten En Slikken Op Reis’ begon, “waren mijn ouders en ik meteen geschokt van de beelden, met als ergste beelden die van de verkrachting van een koe-achtig dier”, aldus de klager.

Bij de omschrijving van zijn belang geeft de klager aan dat zowel zoöfilie als verkrachting illegaal zijn in België, “en verkrachting [...] immoreel en walgelijk [is] of het nu om de verkrachting gaat van een man, vrouw, kind of dier”. Volgens de klager horen dergelijke beelden nergens thuis. Hij voegt hieraan toe dat zoöfilie bovendien als een zonde wordt beschouwd in zijn Joodse religie.

Artikel 220, § 2, van het Mediadecreet bepaalt dat de kamer uitspraak kan doen naar aanleiding van een klacht die op straffe van onontvankelijkheid ingediend is uiterlijk de vijftiende dag na de datum van de uitzending van het programma door eenieder die blijk geeft van een benadeling of een belang. Deze ontvankelijkheidsvoorwaarden voor bij de VRM ingediende klachten worden verder verduidelijkt in het Procedurebesluit.

Blijk geven van een benadeling of een belang is derhalve een uitdrukkelijke voorwaarde voor de ontvankelijkheid van een klacht bij de kamer. Artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, van het Procedurebesluit bepaalt nader dat een klacht, om ontvankelijk te zijn, het onderwerp van de klacht moet aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop zij steunt en het belang van de klager bij de uitzending waartegen wordt opgekomen. Die eis van benadeling of een belang geeft aan dat de decreetgever de loutere hoedanigheid van kijker of luisteraar niet voldoende acht.

Om aan de vereiste van de ontvankelijkheid te voldoen, moet de klager meer bepaald het bewijs leveren persoonlijk het slachtoffer te zijn of een benadeling in zijn hoofd aanwijzen met betrekking tot de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending, in het kader van de bepalingen waarop deze kamer toezicht uitoefent, aanvoert.

De VRM is van oordeel dat de klager geen voldoende geïndividualiseerd belang aantoonde dat volstaat om een ontvankelijke klacht bij de VRM in te dienen. De klager brengt immers geen concrete elementen aan waaruit kan blijken dat zijn aangevoerde belang verschilt van het belang van elke kijker ten aanzien van dergelijke uitzendingen.

De klacht is bijgevolg onontvankelijk.

6. Klacht NV Vlaanderen Eén (Radio Nostalgie) tegen VZW Max (Radio Max) - 2017/051

De VRM ontving een klacht van landelijke radio-omroeporganisatie NV Vlaanderen Eén (Radio Nostalgie) tegen lokale radio-omroeporganisatie (Radio Max). Dit wegens storingen van de uitzendingen te Oudenaarde (104.8 MHz). Radio Nostalgie voert aan dat de storingen fluctuerend zijn maar dat er een duidelijke verhoging van het aantal klachten is tijdens het weekend.

Uit de vaststellingen van de onderzoeksceel, gebaseerd op vier meetonderzoeken op verschillende data gespreid over meerdere maanden, kan niet worden afgeleid dat er storingen veroorzaakt worden door de uitzendingen van radio MAX te Aalter (104.7 MHz) op de uitzendingen van radio Nostalgie te Oudenaarde (104.8 MHz).

De verwijzingen naar storingen in de extra toegevoegde stukken bij mail van 11 december 2017 van radio Nostalgie, kunnen niet bevestigd worden door de vaststellingen van de onderzoeksceel. Bovendien zijn de eigen meetresultaten waarover radio Nostalgie zou beschikken en die zouden wijzen op de fluctuerende verhoging van het zendvermogen bij radio MAX, nooit bij de klacht gevoegd.

Gelet op het bovenstaande zijn storingen door uitzendingen van radio Max ten aanzien van radio Nostalgie te Oudenaarde niet bewezen.

De klacht wordt bijgevolg ongegrond verklaard.

9.2. Beslissingen bij ambtshalve onderzoek m.b.t. commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut / bepalingen van de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen

1. VRM tegen NV Medialaan - 2017/003

De VRM controleerde de uitzendingen (13 oktober 2016, 17u-23u) van verschillende televisieomroeporganisaties, waaronder VTM.

Tijdens de onderzochte periode worden 17 reclameblokken uitgezonden. De reclamebeginbumpers duren 2 tot 3 seconden. De tekst "RECLAME" wordt slechts gedurende 1 seconde getoond.

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden

van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen.

Hierdoor wordt vermeden dat er bij de kijkers verwarring ontstaat tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Het loutere feit dat van enig visueel en/of akoestisch en/of ruimtelijk middel gebruik wordt gemaakt om de reclame te scheiden van de programma's, volstaat op zich niet om aan de bepalingen van artikel 79, § 1, van het Mediadecreet te voldoen. De reclame moet door deze afscheiding of afbakening voor de kijker duidelijk herkenbaar zijn en kunnen worden onderscheiden van de redactionele inhoud.

Bij de toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak dient mogelijke verwarring bij de kijker als leidraad.

Met het oog op het creëren van een grotere rechtszekerheid heeft de VRM in het verleden een overleg met de sector georganiseerd en op basis daarvan op 23 februari 2015 een standpunt aangenomen over het onderscheid tussen reclame en redactionele inhoud. Als richtsnoeren met betrekking tot beginbumpers is onder meer het volgende gesteld: *“Men kan van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud spreken wanneer de beginbumper minstens 5 seconden beeldvullend wordt getoond. Afwijkend hiervan is ook sprake van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud wanneer de beginbumper minstens 2 seconden beeldvullend wordt getoond en op de beginbumper het woord “RECLAME” vermeld wordt in een grootte die voor de doorsnee kijker gemakkelijk leesbaar is. [...]”*

De VRM besluit dat de door VTM uitgezonden korte beginbumpers waarop het woord “RECLAME” niet voor de volledige duur wordt vermeld, niet kunnen worden beschouwd als een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud, zoals vereist wordt door artikel 79, § 1, van het Mediadecreet. In voorliggend geval wordt niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat de schending van het principe van de scheiding van reclame en redactionele inhoud een ernstige inbreuk betreft, evenals met eerdere veroordelingen voor soortgelijke inbreuken.

De VRM besluit VTM een administratieve geldboete van 7.500 euro op te leggen.

2. VRM tegen NV Bites Europe - 2017/004

De VRM controleerde de uitzendingen (13 oktober 2016, 17u-23u) van verschillende televisieomroeporganisaties, waaronder CAZ.

Tijdens de onderzochte periode worden 12 reclameblokken uitgezonden. De reclamebeginbumper duurt telkens 2 seconden en de tekst “RECLAME” wordt gedurende de gehele bumper getoond. De tekengrootte waarin de tekst “RECLAME” getoond wordt, is echter zeer klein waardoor deze tekst voor de gemiddelde kijker niet duidelijk leesbaar is. De tekst wordt daarbij ook deels overlapt door de uitvergroting van de letters van “CAZ”.

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen.

Hierdoor wordt vermeden dat er bij de kijkers verwarring ontstaat tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Het loutere feit dat van enig visueel en/of akoestisch en/of ruimtelijk middel gebruik wordt gemaakt om de reclame te scheiden van de programma's, volstaat op zich niet om aan de bepalingen van artikel 79, § 1, van het Mediadecreet te voldoen. De reclame moet door deze afscheiding of afbakening voor de kijker duidelijk herkenbaar zijn en kunnen worden onderscheiden van de redactionele inhoud.

Bij de toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak dient mogelijke verwarring bij de kijker als leidraad.

Met het oog op het creëren van een grotere rechtszekerheid heeft de VRM in het verleden een overleg met de sector georganiseerd en op basis daarvan op 23 februari 2015 een standpunt aangenomen over het onderscheid tussen reclame en redactionele inhoud. Als richtsnoeren met betrekking tot beginbumpers is onder meer het volgende gesteld: *“Men kan van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud spreken wanneer de beginbumper minstens 5 seconden beeldvullend wordt getoond. Afwijkend hiervan is ook sprake van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud wanneer de beginbumper minstens 2 seconden beeldvullend wordt getoond en op de beginbumper het woord “RECLAME” vermeld wordt in een grootte die voor de doorsnee kijker gemakkelijk leesbaar is. [...]”*

De VRM besluit dat in voorliggend geval de reclamespots niet duidelijk herkenbaar zijn en kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud, zoals voorgeschreven in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet. Er wordt aldus niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen. Het hanteren van dergelijke korte beginbumpers, zonder dat het woord “RECLAME” gemakkelijk leesbaar wordt vermeld, zorgt niet voor een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud. Deze vaststelling sluit aan bij het hoger beschreven standpunt van de VRM van 23 februari 2015.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er enerzijds rekening mee dat de schending van het principe van de scheiding van reclame en redactionele inhoud een ernstige inbreuk vormt en anderzijds dat het een eerste inbreuk van die aard betreft voor CAZ.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 2.500 euro op te leggen.

3. VRM tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/005

De VRM controleerde de uitzendingen van verschillende televisieomroeporganisaties (25 oktober 2016, 16u-22u), waaronder Canvas.

Tijdens de onderzochte periode werd het programma ‘Extra Time’ heruitgezonden.

Uit de controle blijkt dat de duurtijd van de sponsorvermelding voor ‘Unibet’ (voor en na het programma) langer dan vijf seconden per sponsorvermelding bedraagt en eveneens langer dan tien seconden in totaal bedraagt. Dit wordt niet betwist door de VRT.

De VRM besluit dat de VRT zo een inbreuk begaat op artikel 92 van het Mediadecreet. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met enerzijds de ernst van de inbreuk en anderzijds het beperkte marktaandeel van het programma en het gegeven dat de omroeporganisatie recent geen gelijkaardige inbreuken heeft begaan.

De VRM beslist de VRT te waarschuwen voor deze overtreding.

4. VRM tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/006

De VRM controleerde de uitzending van het programma 'Herfstbeelden' op Canvas (18 november 2016 - voormiddag).

De VRM stelt vast dat de uitzending productplaatsing bevat voor verblijfplaatsen in Sint-Joris-Winge en Lubbeek, een brouwerij in Mechelen en een evenementenlocatie in Drimmelen (Nederland). Deze productplaatsing wordt echter niet aangegeven door het PP-logo bij de aanvang en het einde van het programma.

Bovendien stelt de VRM vast dat in het programma rechtstreeks wordt aangezet tot de aankoop van de betrokken goederen en diensten. Er is daarbij ook sprake van overmatige aandacht.

De VRT overtreedt hierdoor het Mediadecreet m.b.t. het uitzenden van productplaatsing.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM enerzijds rekening met de ernst van de inbreuken en het gegeven dat de VRT in het verleden al gelijkaardige inbreuken heeft begaan. Daarnaast houdt de VRM rekening met het feit dat deze beelden voor een eerste keer beoordeeld worden, dat de VRT geen inkomsten haalt uit het uitzenden van de sfeerbeelden en het beperkte marktaandeel van de uitzending.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 2.500 euro op te leggen.

5. VRM tegen NV Plattelands TV - 2017/008

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (13 oktober 2016, 17u-23u), waaronder PlattelandsTV.

De programma's 'OnsTv' en '[Boer@work](#)' bevatten productplaatsing. Beide programma's worden niet op passende wijze aangeduid als programma met productplaatsing (ontbreken van het PP-logo).

Bij het programma 'OnsTv' is er sprake van het rechtstreeks aansporen tot aankoop van een kookboek. Artikel 100, § 1, 2°, van het Mediadecreet bepaalt dat programma's die productplaatsing bevatten niet rechtstreeks mogen aansporen tot aankoop van goederen, in het bijzonder door die producten specifiek aan te prijzen;

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat dergelijke inbreuken voor het eerst bij PlattelandsTv worden vastgesteld, evenals met het beperkte kijkbereik van het omroepprogramma.

De VRM besluit PlattelandsTv te waarschuwen voor deze overtredingen.

6. VRM tegen VZW West-Vlaamse Televisie Omroep Regio Zuid - 2017/009

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (5 november 2016, 15u-18u), waaronder WTV.

Tijdens de onderzochte periode wordt het programma 'Tendens' uitgezonden. WTV geeft de aanwezigheid van productplaatsing aan door het tonen van het PP-logo bij het begin en aan het einde van de uitzending ervan. Onder de benaming 'Hotspot' wordt een item uitgezonden over onder meer een herenkledingzaak te Kortrijk.

Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen. Zo mogen dergelijke programma's onder meer niet rechtstreeks aansporen tot aankoop van goederen of diensten, in het bijzonder door die producten of diensten specifiek aan te prijzen (artikel 100, § 1, 2°, van het Mediadecreet), noch mogen de producten of diensten in kwestie overmatige aandacht krijgen (artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet).

De besproken zaak krijgt gedurende bijna vier minuten nagenoeg alle aandacht, op een zodanige manier (met name door de uitspraken en opmerkingen van zowel de voice-over, presenterende fashion-blogger als zaakvoerder, maar ook door de veelvuldige visuele en auditieve vermeldingen) dat hier sprake is van overmatige aandacht.

De omroeporganisatie en de enthousiaste 'fashionista' verlenen bovendien hun volledige medewerking aan de promotie van de kledingzaak en geven de zaakvoerders de mogelijkheid om het unieke en de kwaliteiten van de zaak aan te prijzen. Alle troeven worden opgesomd, ondersteund door camerabeelden van de verscheidenheid van het aanbod in de zaak. Met name op het einde van het item prijst de presenterende blogster de zaak nogmaals extra aan: *"Dat is hier een geweldige luxe, die extra aanpak en die extra service, dat vind ik wel heel belangrijk aan de winkel."*

De VRM besluit dat WTV een inbreuk heeft begaan op artikel 100, § 1, 2° en 3°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er evenwel rekening mee dat WTV aannemelijk maakt niet de intentie te hebben gehad om de voorwaarden met betrekking tot productplaatsing te overtreden.

De VRM besluit WTV te waarschuwen.

7. VRM tegen VZW Focus Televisie - Regionale Televisie voor het Noorden van West-Vlaanderen - 2017/010

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (5 november 2016, 15u-18u), waaronder Focus.

Tijdens de onderzochte periode wordt het programma 'Tendens' uitgezonden. Focus geeft de aanwezigheid van productplaatsing aan door het tonen van het PP-logo bij het begin en aan het einde van de uitzending ervan. Onder de benaming 'Hotspot' wordt een item uitgezonden over onder meer een herenkledingzaak te Kortrijk.

Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen. Zo mogen dergelijke programma's onder meer niet rechtstreeks aansporen tot aankoop van goederen of diensten, in het bijzonder door die producten of diensten specifiek aan te prijzen (artikel 100, § 1, 2°, van het Mediadecreet), noch mogen de producten of diensten in kwestie overmatige aandacht krijgen (artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet).

De besproken zaak krijgt gedurende bijna vier minuten nagenoeg alle aandacht, op een zodanige manier (met name door de uitspraken en opmerkingen van zowel de voice-over, presenterende fashion-blogger als zaakvoerder, maar ook door de veelvuldige visuele en auditieve vermeldingen) dat hier sprake is van overmatige aandacht.

De omroeporganisatie en de enthousiaste 'fashionista' verlenen bovendien hun volledige medewerking aan de promotie van de kledingzaak en geven de zaakvoerders de mogelijkheid om het unieke en de kwaliteiten van de zaak aan te prijzen. Alle troeven worden opgesomd,

ondersteund door camerabeelden van de verscheidenheid van het aanbod in de zaak. Met name op het einde van het item prijst de presenterende blogster de zaak nogmaals extra aan: *“Dat is hier een geweldige luxe, die extra aanpak en die extra service, dat vind ik wel heel belangrijk aan de winkel.”*

De VRM besluit dat Focus een inbreuk heeft begaan op artikel 100, § 1, 2° en 3°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er evenwel rekening mee dat Focus aannemelijk maakt niet de intentie te hebben gehad om de voorwaarden met betrekking tot productplaatsing te overtreden.

De VRM besluit Focus te waarschuwen.

8. VRM tegen VZW Audio Video Studio Oost-Vlaamse Televisie - 2017/011

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (5 november 2016, 15u-18u), waaronder AVS.

Tijdens de onderzochte periode wordt het programma ‘Tendens’ uitgezonden. AVS geeft de aanwezigheid van productplaatsing aan door het tonen van het PP-logo bij het begin en aan het einde van de uitzending ervan. Onder de benaming ‘Hotspot’ wordt een item uitgezonden over onder meer een herenkledingzaak te Kortrijk.

Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma’s die productplaatsing bevatten, moeten voldoen. Zo mogen dergelijke programma’s onder meer niet rechtstreeks aansporen tot aankoop van goederen of diensten, in het bijzonder door die producten of diensten specifiek aan te prijzen (artikel 100, § 1, 2°, van het Mediadecreet), noch mogen de producten of diensten in kwestie overmatige aandacht krijgen (artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet).

De besproken zaak krijgt gedurende bijna vier minuten nagenoeg alle aandacht, op een zodanige manier (met name door de uitspraken en opmerkingen van zowel de voice-over, presenterende fashion-blogger als zaakvoerder, maar ook door de veelvuldige visuele en auditieve vermeldingen) dat hier sprake is van overmatige aandacht.

De omroeporganisatie en de enthousiaste ‘fashionista’ verlenen bovendien hun volledige medewerking aan de promotie van de kledingzaak en geven de zaakvoerders de mogelijkheid om het unieke en de kwaliteiten van de zaak aan te prijzen. Alle troeven worden opgesomd, ondersteund door camerabeelden van de verscheidenheid van het aanbod in de zaak. Met name op het einde van het item prijst de presenterende blogster de zaak nogmaals extra aan: *“Dat is hier een geweldige luxe, die extra aanpak en die extra service, dat vind ik wel heel belangrijk aan de winkel.”*

De VRM besluit dat AVS een inbreuk heeft begaan op artikel 100, § 1, 2° en 3°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er evenwel rekening mee dat AVS aannemelijk maakt niet de intentie te hebben gehad om de voorwaarden met betrekking tot productplaatsing te overtreden.

De VRM besluit AVS te waarschuwen.

9. VRM tegen NV Njam! - 2017/012

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (25 oktober 2016,

16u-22u), waaronder Njam!

Tijdens de onderzochte periode worden verschillende reclameblokken uitgezonden die niet conform de regelgeving zijn. Verschillende beginbumpers van reclameblokken duren 2 seconden. Het woord "RECLAME" wordt hierbij slechts gedurende 1 seconde getoond in een kleine lettergrootte en vaak niet contrasterend met de achtergrond.

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen.

Bij de toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak dient mogelijke verwarring bij de kijker als leidraad.

Met het oog op het creëren van een grotere rechtszekerheid heeft de VRM in het verleden een overleg met de sector georganiseerd en op basis daarvan op 23 februari 2015 een standpunt aangenomen over het onderscheid tussen reclame en redactionele inhoud. Als richtsnoeren met betrekking tot beginbumpers is onder meer het volgende gesteld: *"Men kan van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud spreken wanneer de beginbumper minstens 5 seconden beeldvullend wordt getoond. Afwijkend hiervan is ook sprake van een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud wanneer de beginbumper minstens 2 seconden beeldvullend wordt getoond en op de beginbumper het woord "RECLAME" vermeld wordt in een grootte die voor de doorsnee kijker gemakkelijk leesbaar is. [...]"*

De VRM besluit dat de getoonde korte beginbumpers waarop het woord "RECLAME" niet voor de volledige duur en evenmin gemakkelijk leesbaar wordt vermeld, niet kunnen worden beschouwd als een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud, zoals vereist door artikel 79, § 1, van het Mediadecreet. In voorliggend geval wordt niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er rekening mee dat Njam! inmiddels maatregelen heeft genomen om dergelijke inbreuken in de toekomst te vermijden, dat het een eerste inbreuk van die aard betreft en het beperkte kijkbereik van het omroepprogramma. De VRM besluit Njam! te waarschuwen.

10. VRM tegen VZW Regionale Televisie Vlaams-Brabant-Halle-Vilvoorde - 2017/013

De VRM controleerde de uitzendingen (5 november 2016, 15u-18u) van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties, waaronder Ring TV.

Ontbreken sponsoridentificatie

Tijdens de onderzochte periode worden verschillende sponsorvermeldingen uitgezonden die geen sponsoridentificatie bevatten.

Artikel 91, 3°, van het Mediadecreet schrijft voor dat de kijkers duidelijk moeten worden gewezen op het bestaan van een sponsorovereenkomst. Een sponsorvermelding dient daartoe een duidelijk identificerend element te bevatten: een duidelijk logo en/of auditieve en/of geschreven tekst.

Tijdens de informatievergadering op 20 oktober 2014 betreffende commerciële communicatie heeft de VRM de principes overlopen die gelden bij uitzending van onder meer sponsorvermeldingen.

Daarbij is met name gewezen op de noodzaak aan een sponsoridentificatie, gelet op het standpunt van de Europese Commissie, hierover.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat het om een eerste inbreuk gaat en Ring TV verklaart inmiddels maatregelen te hebben genomen om soortgelijke inbreuken in de toekomst te vermijden.

De VRM besluit Ring TV te waarschuwen.

Aanzetten tot consumptie

In de sponsorvermelding voor 'Socialistische Mutualiteit' gaat het niet om een louter imago-ondersteunende boodschap, slogan of baseline van de sponsor. De sponsorvermelding bevat een duidelijk verkoopsbevorderend element. Er is duidelijk sprake van een concreet voordeel van financiële aard waarmee de sponsor potentiële klanten wil overtuigen om aan te sluiten bij de mutualiteit. Daardoor krijgt de sponsorboodschap een wervend karakter, die rechtstreeks aanspoort tot consumptie. Dit wordt door Ring TV niet betwist.

De VRM stelt dat de decreetgever een onderscheid heeft willen maken tussen een sponsorvermelding en een reclameboodschap, die allebei vormen van commerciële communicatie zijn. Dit onderscheid wordt in de parlementaire voorbereiding bij het decreet van 29 juni 2007 als volgt verduidelijkt: *"[...] Het onderscheidende criterium is dan ook de boodschap, en niet de vorm, van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor voldoet aan [de definitie van sponsoring], omdat deze niet aanzet tot consumptie."*

Uit de memorie van toelichting bij het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie blijkt dat de decreetgever ervoor gekozen heeft om de bepalingen over sponsoring zoveel mogelijk ongewijzigd te laten ten opzichte van de vorige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005. De decreetgever herhaalt het principe: "Sponsoring mag ook niet rechtstreeks tot het kopen of huren van goederen of diensten aanzetten. Het onderscheidend criterium is de boodschap, en niet de vorm van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor of van zijn producten of diensten, is toegestaan in de sponsorvermelding, omdat deze niet aanzet tot consumptie."

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met een eerdere sanctionering voor een gelijkaardige inbreuk ([beslissing 2015-012](#)). Anderzijds wordt ook rekening gehouden met het feit dat Ring TV maatregelen heeft genomen om dergelijke inbreuken in de toekomst te vermijden.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 500 euro op te leggen.

11. VRM tegen VZW Regionale Omroep Brabant - 2017/014

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (5 november 2016, 15u-18u), waaronder ROB-TV.

Tijdens de onderzochte periode wordt een sponsorboodschap uitgezonden voor een optiekzaak. Deze sponsorvermelding is niet conform regelgeving.

De VRM stelt dat de decreetgever een onderscheid heeft willen maken tussen een sponsorvermelding en een reclameboodschap, die allebei vormen van commerciële communicatie zijn. Dit onderscheid wordt in de parlementaire voorbereiding bij het decreet van 29

juni 2007 als volgt verduidelijkt: “[...] *Het onderscheidende criterium is dan ook de boodschap, en niet de vorm, van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor voldoet aan [de definitie van sponsoring], omdat deze niet aanzet tot consumptie.*”

Uit de memorie van toelichting bij het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie blijkt dat de decreetgever ervoor gekozen heeft om de bepalingen over sponsoring zoveel mogelijk ongewijzigd te laten ten opzichte van de vorige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005. De decreetgever herhaalt het principe: “Sponsoring mag ook niet rechtstreeks tot het kopen of huren van goederen of diensten aanzetten. Het onderscheidend criterium is de boodschap, en niet de vorm van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor of van zijn producten of diensten, is toegestaan in de sponsorvermelding, omdat deze niet aanzet tot consumptie.”

De VRM besluit dat het in voorliggend geval niet om een louter imago-ondersteunende boodschap of baseline van de sponsor in kwestie gaat. De sponsorvermelding voor de desbetreffende zaak bevat een duidelijk verkoopsbevorderend element. De sponsorboodschap is bijgevolg niet in overeenstemming met artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat het om een eerste inbreuk gaat en dat ROB-TV maatregelen heeft genomen om dergelijke inbreuken in de toekomst te vermijden.

De VRM besluit ROB-TV te waarschuwen.

12. VRM tegen VZW Regionale Televisie Aalst-Dendermonde-Sint-Niklaas, dagelijkse regionale informatie en educatie - 2017/015

De VRM controleerde de uitzendingen van de particuliere regionale televisieomroeporganisaties (5 november 2016, 15u-18u), waaronder TV-Oost.

Tijdens de onderzochte periode wordt een sponsorboodschap uitgezonden voor een meubelzaak. Deze sponsorvermelding is niet conform de regelgeving.

Ontbreken sponsoridentificatie

Vooreerst blijkt de sponsorvermelding geen sponsoridentificatie te bevatten.

Artikel 91, 3°, van het Mediadecreet schrijft voor dat de kijkers duidelijk moeten worden gewezen op het bestaan van een sponsorovereenkomst. Een sponsorvermelding dient daartoe een duidelijk identificerend element te bevatten: een duidelijk logo en/of auditieve en/of geschreven tekst.

Tijdens de informatievergadering op 20 oktober 2014 betreffende commerciële communicatie heeft de VRM de principes overlopen die gelden bij uitzending van onder meer sponsorvermeldingen. Daarbij is met name gewezen op de noodzaak aan een sponsoridentificatie, gelet op het standpunt van de Europese Commissie hierover.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de uitgezonden sponsorvermelding geen duidelijk identificerend element als sponsor bevat, wat door TV-Oost erkend wordt.

Aanzetten tot consumptie

De VRM stelt dat de decreetgever een onderscheid heeft willen maken tussen een sponsorvermelding en een reclameboodschap, die allebei vormen van commerciële communicatie zijn. Dit onderscheid wordt in de parlementaire voorbereiding bij het decreet van 29 juni 2007 als volgt verduidelijkt: “[...] Het onderscheidende criterium is dan ook de boodschap, en niet de vorm, van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor voldoet aan [de definitie van sponsoring], omdat deze niet aanzet tot consumptie.”

Uit de memorie van toelichting bij het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie blijkt dat de decreetgever ervoor gekozen heeft om de bepalingen over sponsoring zoveel mogelijk ongewijzigd te laten ten opzichte van de vorige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005. De decreetgever herhaalt het principe: “Sponsoring mag ook niet rechtstreeks tot het kopen of huren van goederen of diensten aanzetten. Het onderscheidend criterium is de boodschap, en niet de vorm van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor of van zijn producten of diensten, is toegestaan in de sponsorvermelding, omdat deze niet aanzet tot consumptie.”

In voorliggend geval gaat het volgens de VRM niet om een louter imago-ondersteunende boodschap of baseline van de sponsor in kwestie. De sponsorvermelding voor de desbetreffende zaak bevat duidelijk verkoopsbevorderende elementen. De sponsorboodschap is bijgevolg niet in overeenstemming met artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat er telkens sprake is van een eerste inbreuk en dat TV-Oost maatregelen heeft genomen om dergelijke inbreuken in de toekomst te vermijden.

TV-Oost wordt **gewaarschuwd** voor de beschreven inbreuken op het Mediadecreet.

13. VRM tegen NV SBS Belgium - 2017/016

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (3 december 2016, 08u-20u), waaronder VIER.

De VRM stelt vast dat 14 minuten en 7 seconden na het einde van het kinderprogramma ‘Aaahh!! Real Monsters’ een telewinkelprogramma wordt uitgezonden.

Het Mediadecreet bepaalt dat in de onmiddellijke omgeving van kinderprogramma’s geen telewinkelprogramma’s mogen worden uitgezonden. Met onmiddellijke omgeving wordt een tijdsbestek van vijftien minuten voor en na het kinderprogramma bedoeld.

SBS erkent dat de uitzending van het betrokken telewinkelprogramma te vroeg is gestart.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM enerzijds rekening met de ernst van de inbreuk en anderzijds met de mate waarin de tijdsspanne van vijftien minuten niet werd nageleefd, de erg beperkte kijkcijfers en reclame-inkomsten evenals het gegeven dat de omroeporganisatie gedurende de laatste jaren geen gelijkaardige inbreuk heeft begaan.

De VRM besluit VIER te waarschuwen.

14. VRM tegen NV SBS Belgium - 2017/017

De VRM controleerde de uitzendingen van verschillende televisieomroeporganisaties (3 december 2016, 08u-20u), waaronder ZES (NV SBS Belgium).

Commerciële communicatie voor radio Nostalgie

Tijdens de onderzochte periode wordt tussen 8u en 9u de uitzending van radio Nostalgie (NV Vlaanderen Eén) doorgegeven via ZES.

Het auditieve deel van deze uitzending bevat reclameblokken, jingles en muziekprogramma's van Nostalgie alsook nieuwsuitzendingen. Visueel worden doorlopend verschillende beeldvullende pancartes getoond met promotionele boodschappen voor de radio-omroepprogramma's van radio Nostalgie.

Op deze manier zendt ZES commerciële communicatie uit die niet gemakkelijk als zodanig herkenbaar is. Dit wordt niet betwist door ZES.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM er rekening mee dat het schenden van de scheiding tussen redactionele inhoud en commerciële communicatie steeds als zeer ernstig wordt beschouwd. Bovendien werd SBS Belgium reeds eerder voor een gelijkaardige inbreuk gesanctioneerd. Tegelijk houdt de VRM rekening met het uitzenduur, de beperkte kijkcijfers en reclame-inkomsten. Er wordt ook rekening gehouden met het feit dat het uitzenden van dergelijke commerciële communicatieboodschappen intussen geschorst zou zijn.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 3.000 euro op te leggen.

Niet conform de regelgeving uitzenden van een sponsorboodschap

Tijdens de onderzochte periode wordt ook een sponsorvermelding uitgezonden. Deze sponsorvermelding bevat geen duidelijk identificerend element als sponsor.

Artikel 91, 3°, van het Mediadecreet schrijft voor dat kijkers duidelijk gewezen moeten worden op het bestaan van een sponsoringovereenkomst. Een sponsorvermelding dient daartoe een duidelijk identificerend element te bevatten: een duidelijk logo en/of auditieve en/of geschreven tekst.

Tijdens een eerdere informatievergadering heeft de VRM de principes overlopen die gelden bij uitzending van onder meer sponsorvermeldingen. Daarbij is met name gewezen op de noodzaak aan een sponsoridentificatie, gelet op het standpunt van de Europese Commissie hierover.

De omroeporganisatie erkent dat de betrokken sponsorvermelding het sponsorlogo miste.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat SBS Belgium reeds eerder voor een gelijkaardige inbreuk werd gesanctioneerd. Tegelijk houdt de VRM ook rekening met de heel lage kijkcijfers en inkomsten.

De VRM beslist een geldboete van 1.000 euro op te leggen.

15. VRM tegen NV SBS Belgium - 2017/018

De VRM controleerde de uitzendingen van verschillende televisieomroeporganisaties (20 december 2016, 16u-22u), waaronder VIJF (NV SBS Belgium).

Tijdens de onderzochte periode wordt een publi-reportage uitgezonden voor Albert Heijn.

Het Mediadecreet bepaalt dat het aandeel van televisiereclame- en telewinkelspots per klokuur niet meer dan 20% mag bedragen. De regionale en private lineaire televisieomroeporganisaties kunnen publi-reportages uitzenden die niet in aanmerking

worden genomen bij de berekening van dit percentage. mits deze in overeenstemming zijn met alle bepalingen van het desbetreffende hoofdstuk uit het Mediadecreet.

Onder publi-reportages wordt begrepen commerciële communicatie die meer tijd in beslag neemt dan reclamespots omdat het accent ligt op redactionele en informatieve inhoud.

Om van een publi-reportage te kunnen spreken, vereist het Mediadecreet dat het accent ligt op redactionele en informatieve inhoud.

Uit de beelden en het onderzoek van de VRM blijkt dat het accent op informatieve inhoud volledig ontbreekt. Bij de desbetreffende uitzending worden in hoofdzaak sfeerbeelden geschetst. Aan de kijker wordt geen informatie gegeven over de producten van de adverteerder of over hoe men met bepaalde ingrediënten bepaalde gerechten kan maken.

De VRM besluit dan ook dat de uitgezonden boodschap niet als publi-reportage kan worden beschouwd omdat het accent op de informatieve inhoud geheel ontbreekt. De boodschap dient als reclamespot, in dit geval langdurige reclamespot, te worden beschouwd.

Het onterecht aanduiden van een langdurige reclamespot als publi-reportage betekent een inbreuk op het Mediadecreet.

Bijgevolg valt de duurtijd van deze reclamespot onder de toepassing van de uurlimiet voor het uitzenden van televisiereclame- en telewinkelspots. De VRM stelt vast dat VIJF op deze wijze 13 minuten en 55 seconden aan reclame besteedt tussen 19u en 20u, waardoor het maximaal toegelaten percentage zendtijd van 20% voor reclame- en telewinkelspots ruimschoots werd overschreden.

Bij het bepalen van de strafmaat houdt de VRM rekening met het gegeven dat de schending van de uurlimiet voor reclame een zeer ernstige inbreuk is. In dit geval werd de limiet bovendien in ruime mate overschreden. Tegelijk houdt de VRM rekening met de beperkte inkomsten en kijkcijfers. De VRM besluit een administratieve geldboete van 3.000 euro op te leggen.

16. VRM tegen NV MEDIALAAN - 2017/025

De VRM controleerde de uitzending van het VTM-programma 'Het Weer' op donderdag 30 maart 2017 (19u50-20u00).

Bij het begin van het programma wordt een sponsorboodschap getoond voor 'Kärcher'.

Rechtstreeks koopbevorderende boodschap

Volgens het Mediadecreet en de parlementaire voorbereidingen mogen sponsorboodschappen niet aanzetten tot consumptie. Door de VRM moet dan ook steeds worden beoordeeld of een sponsorvermelding al dan niet een rechtstreeks koopbevorderende boodschap bevat.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de sponsorvermelding in kwestie wel degelijk promotionele elementen bevat die de kijker aanzetten tot consumptie en hem rechtstreeks aanspoort tot aankoop.

Kijker duidelijk wijzen op sponsoringovereenkomst

Artikel 91, 3°, van het Mediadecreet schrijft voor dat kijkers duidelijk gewezen moeten worden op het bestaan van een sponsoringovereenkomst. Een sponsorvermelding dient daartoe een duidelijk identificerend element te bevatten: een duidelijk logo en/of auditieve en/of geschreven tekst.

Tijdens een eerdere informatievergadering heeft de VRM de principes overlopen die gelden bij

uitzending van onder meer sponsorvermeldingen. Daarbij is met name gewezen op de noodzaak aan een sponsoridentificatie, gelet op het standpunt van de Europese Commissie hierover.

De omroeporganisatie erkent dat de betrokken sponsorvermelding het duidelijk identificerend element van de sponsor mist.

Beslissing VRM

Bij het bepalen van de sanctie kan de VRM er niet aan voorbijgaan dat Medialaan reeds verschillende gelijkaardige inbreuken heeft begaan die met een administratieve geldboete werden gesanctioneerd.

Gelet op het herhaaldelijk karakter van de inbreuken en het significante marktaandeel van het omroepprogramma, legt de VRM een geldboete op van 10.000 euro

17. VRM tegen NV SBS Belgium - 2017/026

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (7 maart 2017, 17u-23u), waaronder VIER.

De VRM stelt vast dat een reclamespot wordt uitgezonden voor 'Lotus Frangipane'. Hierbij ontbreekt het logo voor commerciële communicatie over suikerhoudend snoepgoed ('gestileerde afbeelding van een tandenborstel').

NV SBS Belgium erkent deze inbreuk en schrijft deze toe aan een menselijke vergissing/vergetelheid.

De VRM besluit NV SBS Belgium te waarschuwen voor deze inbreuk.

18. VRM tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/032

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (13 april 2017, 17u-23u), waaronder ÉÉN.

De VRM stelt vast dat bij het programma 'Mag ik u kussen?' twee sponsorboodschappen worden uitgezonden die niet in overeenstemming zijn met de geldende regelgeving.

Bij de memorie van toelichting bij het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie herhaalt de decreetgever volgend principe: "Sponsoring mag ook niet rechtstreeks tot het kopen of huren van goederen of diensten aanzetten. Het onderscheidend criterium is de boodschap, en niet de vorm van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor of van zijn producten of diensten, is toegestaan in de sponsorvermelding, omdat deze niet aanzet tot consumptie."

De VRM meent dat de voorliggende sponsorboodschappen verder gaan dan het louter vermelden van een algemeen imago-ondersteunende boodschap van de sponsor in kwestie. De sponsorvermeldingen blijken een wervend karakter te hebben, de kijker wordt rechtstreeks aangespoord tot consumptie.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat reeds eerder gelijkaardige inbreuken werden vastgesteld bij VRT.

De VRM besluit een administratieve geldboete van 5.000 euro op te leggen.

19. VRM tegen NV Medialaan - 2017/033

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (13 april 2017, 17u-23u), waaronder VTM.

Tijdens de onderzochte periode wordt zowel een sponsorboodschap als een reclamespot voor 'Kinder' uitgezonden. In beide gevallen ontbreekt echter het gestileerde logo van een tandenborstel dat overeenkomstig het Mediadecreet moet worden getoond bij commerciële communicatie voor suikerhoudend snoepgoed.

Medialaan betwist de inbreuk niet en wijt deze aan een vergetelheid.

De VRM besluit Medialaan een administratieve geldboete van 2.500 euro op te leggen.

20. VRM tegen NV Medialaan - 2017/034

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (3 mei, 18u-24u), waaronder Vitaya (NV Medialaan).

Tijdens de onderzochte periode werden twee reclameblokken uitgezonden waarvan de reclamebeginbumper slechts 1,5 seconde duurt.

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestisch en/of ruimtelijke middelen. Het doel van deze bepaling is te vermijden dat er bij de kijkers verwarring ontstaat tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Het loutere feit dat van enig visueel en/of akoestisch en/of ruimtelijk middel gebruik wordt gemaakt om de reclame te scheiden van de programma's, volstaat op zich niet om aan de bepalingen van artikel 79, § 1, van het Mediadecreet te voldoen. De reclame moet door deze afscheiding of afbakening bovendien voor de kijker duidelijk herkenbaar zijn en kunnen worden onderscheiden van de redactionele inhoud. Bij de concrete toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak moet mogelijke verwarring bij de kijker als leidraad dienen.

De beginbumpers waarvan sprake duren telkens slechts 1,5 seconde. Ze worden weliswaar beeldvullend en met vermelding van het woord 'reclame' uitgezonden. Dit volstaat echter niet opdat de reclamespots duidelijk herkenbaar zouden zijn en kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Door de zeer korte duur van deze bumpers moet de kijker zeer oplettend zijn om de bumpers gezien te hebben. Door de bumpers slechts 1,5 seconde te tonen, flitsen de bumpers en de tekst van het woord 'reclame' voor de gemiddelde kijker voorbij waardoor de tekst onvoldoende leesbaar is.

Daardoor wordt in voorliggend geval dan ook niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen. Het hanteren van dergelijke korte beginbumpers, zelfs beeldvullend en met het woord 'reclame' vermeld, zorgt niet voor een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de schending van het principe van scheiding van reclame en redactionele inhoud een ernstige inbreuk betreft, evenals met eerdere gelijkaardige veroordelingen voor de omroeporganisatie. Anderzijds wordt ook rekening

gehouden met het lage marktaandeel van het omroepprogramma op het moment van uitzending.

De VRM legt Vitaya een administratieve geldboete van 7.500 euro op.

21. VRM tegen NV Bites Europe - 2017/035

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (3 mei, 18u-24u), waaronder CAZ (NV Bites Europe).

Tijdens de onderzochte periode werden drie reclameblokken aangekondigd door een reclamebeginbumper die telkens slechts 1,5 seconden duurt. De tekst 'reclame' wordt gedurende de gehele bumper getoond. De tekengrootte waarin de tekst 'reclame' wordt getoond, is echter zeer klein waardoor deze tekst voor de gemiddelde kijker niet duidelijk leesbaar is. De tekst wordt daarbij ook deels overlapt door de uitvergroting van de letters van 'CAZ'.

Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestisch en/of ruimtelijke middelen. Het doel van deze bepaling is te vermijden dat er bij de kijkers verwarring ontstaat tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Het loutere feit dat van enig visueel en/of akoestisch en/of ruimtelijk middel gebruik wordt gemaakt om de reclame te scheiden van de programma's, volstaat op zich niet om aan de bepalingen van artikel 79, § 1, van het Mediadecreet te voldoen. De reclame moet door deze afscheiding of afbakening bovendien voor de kijker duidelijk herkenbaar zijn en kunnen worden onderscheiden van de redactionele inhoud. Bij de concrete toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet moet telkens in concreto worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak moet mogelijke verwarring bij de kijker als leidraad dienen.

De beginbumpers waarvan sprake duren telkens slechts 1,5 seconde, het woord 'reclame' wordt gedurende de gehele bumper getoond. De tekengrootte waarin de tekst 'reclame' wordt getoond, is echter zeer klein en bovendien wordt de tekst daarbij ook deels overlapt door de uitvergroting van de letters van 'CAZ'. Bijgevolg volstaat de bumper niet opdat de reclamespots duidelijk herkenbaar zouden zijn en kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud, zoals voorgeschreven in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet. Door de zeer korte duur van deze bumpers moet de kijker zeer oplettend zijn om de bumpers gezien te hebben. Door de bumpers slechts 1,5 seconde te tonen, flitsen de bumpers en de tekst van het woord 'reclame' voor de gemiddelde kijker voorbij waardoor de tekst op zich al onvoldoende leesbaar is. In dit geval wordt de onleesbaarheid nog versterkt door de bijzonder kleine tekengrootte van de tekst 'reclame', die daarenboven ook nog deels overlapt wordt door de uitvergroting van de gekleurde letters van 'CAZ'.

Hierdoor wordt in voorliggend geval dan ook niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen. Het hanteren van dergelijke korte beginbumpers, zonder dat het woord 'reclame' gemakkelijk leesbaar wordt vermeld, zorgt niet voor een duidelijk herkenbare afbakening van reclame en redactionele inhoud.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de schending van het principe van scheiding van reclame en redactionele inhoud een ernstige inbreuk betreft, evenals met een eerdere gelijkaardige veroordeling voor de omroeporganisatie. Anderzijds houdt de VRM ook rekening met het zeer lage marktaandeel van het omroepprogramma op het moment van uitzending.

De VRM legt CAZ een administratieve geldboete van 2.500 euro op.

22. VRM tegen BVBA Ment Media - 2017/037

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (8 juni 2017, 17u-23u), waaronder MENTtv (BVBA Ment Media).

Tijdens de onderzochte periode wordt het programma 'Reuzekeuze 10' tweemaal uitgezonden. Het logo voor productplaatsing wordt getoond aan het begin, na de onderbreking en aan het einde van het programma.

Het programma bestaat uit muziekvideoclips die een presentator aan elkaar praat. Tijdens het programma komt de presentator enkele keren gedurende enkele seconden aan bod. Bij minstens twee tussenkomsten van de presentator is er sprake van rechtstreeks aansporen tot het bezoeken en tot het doen van aankopen via de website 'www.reuzekeuze.be'.

Deze website, waar men cd's en dvd's kan aankopen, vormt een commerciële activiteit van de BVBA Make Up Your Brand. Ook al heeft de vennootschap BVBA Make Up Your Brand dezelfde aandeelhoudersstructuur als de BVBA Ment Media, het zijn toch twee verschillende rechtspersonen en vennootschappen, met elk hun eigen commerciële activiteiten. Daardoor kan de betrokken website niet als een eigen website van de BVBA Ment Media worden beschouwd.

Overeenkomstig artikel 99 van het Mediadecreet is het omroeporganisaties toegestaan om programma's uit te zenden die productplaatsing bevatten, tegen betaling dan wel na gratis aanlevering van de betreffende goederen of diensten (zoals bij productiehulp). Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen. Zo mogen programma's die productplaatsing bevatten niet rechtstreeks aansporen tot aankoop van goederen, in het bijzonder door die producten specifiek aan te prijzen. Bij minstens twee tussenkomsten van de presentator is er sprake van rechtstreeks aansporen tot het bezoeken en tot het doen van aankopen via de website 'www.reuzekeuze.be'.

MENTtv betwist de vaststellingen van de VRM niet en erkent de overtreding.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het beperkte marktaandeel van het omroepprogramma. VRM besluit een administratieve geldboete van 1.500 euro op te leggen.

23. VRM tegen NV Medialaan - 2017/039

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (1 juli 2017, 16u-22u), waaronder Q2 (NV MEDIALAAN).

Bij het programma 'The Expendables' wordt een sponsorboodschap voor het mosselaanbod van Lunch Garden getoond. De VRM besluit dat deze niet in overeenstemming is met de geldende regelgeving.

Uit de definities in artikel 2, 5° en 41°, van het Mediadecreet volgt dat sponsoring een vorm van commerciële communicatie is met als doel om een onderneming, overheid of natuurlijke persoon zijn of haar naam, handelsmerk, imago, activiteiten of producten meer bekendheid te geven. De definitie in artikel 2, 41°, van het Mediadecreet bevat een aantal verplichtingen waaraan sponsoring dient te voldoen. Indien een als dusdanig bedoelde sponsorboodschap niet aan die verplichtingen voldoet, wordt een inbreuk vastgesteld.

In artikel 91 van het Mediadecreet worden de voorwaarden opgesomd waaraan gesponsorde programma's moeten voldoen.

Bij de memorie van toelichting bij het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie herhaalt de decreetgever volgend principe: "Sponsoring mag ook niet rechtstreeks tot het

kopen of huren van goederen of diensten aanzetten. Het onderscheidend criterium is de boodschap, en niet de vorm van de sponsorvermelding. Zo kan een sponsorvermelding, in tegenstelling tot een reclameboodschap, geenszins aanzetten tot consumptie. Een louter imago-ondersteunende slogan of baseline van de sponsor of van zijn producten of diensten, is toegestaan in de sponsorvermelding, omdat deze niet aanzet tot consumptie.”

Zoals Medialaan opmerkt, mag een sponsorvermelding ook promotionele elementen bevatten aangezien sponsoring een vorm van commerciële communicatie betreft. Uit de parlementaire voorbereidingen volgt echter duidelijk dat, in geval van sponsoring, de voorwaarde echter wel blijft dat die promotionele elementen niet mogen aanzetten tot consumptie. De toegelaten bewoordingen in een sponsorvermelding zijn dan ook niet beperkt tot een louter imago-ondersteunende slogan of baseline. Waar de decreetgever dit soort slogans aanhaalt, is dit slechts ter illustratie van toegelaten bewoordingen in een sponsorvermelding die niet aanzetten tot consumptie.

In een concreet geval moet door de VRM steeds feitelijk worden beoordeeld of een sponsorvermelding al dan niet een rechtstreeks koopbevorderende boodschap bevat.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de sponsorvermelding in kwestie een wervend karakter heeft, de kijker rechtstreeks aanspoort tot aankoop en niet beantwoordt aan de bepalingen van artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie kan de VRM er niet aan voorbijgaan dat Medialaan reeds herhaaldelijk gelijkaardige inbreuken heeft begaan die telkens met een administratieve geldboete werden gesanctioneerd. Gelet op het herhaaldelijk karakter van de inbreuken, het uitzenden van de spot in prime time als aan het begin van het mosselseizoen legt de VRM een administratieve geldboete van 10.000 euro op.

24. VRM tegen NV Medialaan - 2017/040

De VRM controleerde de uitzendingen van Familie (VTM - 26-28 juni 2017).

Bij elke aflevering wordt aangegeven dat het programma productplaatsing bevat door het tonen van het PP-logo bij de aanvang, na de onderbreking en aan het einde van het programma.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat het bezoek aan het pretpark Walibi in de afleveringen van 26 en 27 juni uitsluitend op een aantrekkelijke wijze wordt getoond. Tijdens deze beelden wordt het pretpark en verschillende attracties daarenboven auditief aangeprezen.

De VRM is van mening dat er sprake is van rechtstreekse aansporing voor de kijker. De regelgeving met betrekking tot productplaatsing laat dit echter niet toe. Bovendien is er ook sprake van overmatige aandacht voor het park en de attracties. Ook dit is niet toegestaan binnen de bepalingen van het Mediadecreet.

De VRM oordeelt dat het een ernstige inbreuk betreft die bovendien voortduurt in twee opeenvolgende afleveringen. Het programma wordt in prime time uitgezonden en weet een groot aantal kijkers te bereiken. De VRM besluit een geldboete van 10.000 euro op te leggen.

25. VRM tegen NV Dobbbit - 2017/041

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (1 juli 2017, 16u-22u), waaronder Dobbbit TV (NV Dobbbit).

Tijdens de onderzochte periode wordt bij het programma ‘Mijn Tuin’ een sponsorboodschap uitgezonden voor een dakgotenbedrijf.

De sponsorboodschap duurt 5 seconden en toont een pancarte waarop een foto van een dakgoot, een tekening, het logo van het dakgotenbedrijf en de slogan 'handige dakgootsystemen' vermeld worden. Gedurende de gehele boodschap wordt een sponsoridentificatie getoond.

Op de pancarte worden visueel ook enkele voordelen opgesomd: 'UW VOORDELEN': 'Kwaliteitsproduct', 'Eenvoudige montage', 'Scherpe prijzen', 'Snelle levering', '15 jaar garantie', 'vernieuwde webshop'.

Het onderzoek en de beelden tonen aan dat de uitgezonden sponsorboodschap een uitgebreide opsomming bevat, zowel op visuele als op auditieve wijze, van de vele voordelen van de dakgootsystemen van het dakgotenbedrijf. De sponsorvermelding gaat verder dan het louter vermelden van een algemene imago-ondersteunende boodschap van de sponsor en bevat meer dan de naam van de sponsor, de handelsnaam, het logo, het product, de naam van het product, de dienst of de naam van de dienst. Het specifiek vermelden en opsommen van voordelen van een bepaald product, zoals in voorliggend geval, is een vorm van specifiek aanprijzen dat de kijker rechtstreeks aanzet tot consumptie. Dit wordt door Dobbit niet betwist.

De sponsorvermelding heeft aldus een wervend karakter, spoort de kijker rechtstreeks aan tot aankoop en beantwoordt niet aan de bepalingen van artikel 2, 41°, van het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat dergelijke inbreuk voor het eerst wordt vastgesteld bij Dobbit. Dobbit geeft bovendien aan bijkomende inspanningen te leveren opdat de geldende mediaregelgeving zou worden gerespecteerd.

De VRM besluit Dobbit TV te waarschuwen voor deze inbreuk.

26. VRM tegen NV Studio 100 TV - 2017/042

De VRM controleerde de uitzenden van diverse televisieomroeporganisaties (2 augustus 2017, 08u-20u), waaronder Studio100 TV.

Tijdens de onderzochte periode wordt het programma 'K3 - Pina Colada - Het unieke k3 recept' twee keer uitgezonden. In het programma maken de meisjes van K3 een 'pina colada' volgens hun eigen recept. Bij de toevoeging van het vanille-ijs wordt het logo van 'Ijsboerke' duidelijk in beeld gebracht. Ook tijdens het blenden blijft de doos vanille-ijs met het logo duidelijk zichtbaar. Het logo van 'Ijsboerke' wordt ongeveer tien seconden duidelijk in beeld gebracht.

Het betreffende programma is een programma dat productplaatsing bevat. Studio 100 betwist dit niet. Echter wordt de kijker hiertoe niet gewaarschuwd op de decretaal vereiste wijze. Het logo voor productplaatsing wordt noch aan het begin, noch aan het einde van het programma getoond.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat het om een eerste inbreuk gaat, evenals met het beperkte bereik van het omroepprogramma.

De VRM besluit Studio100 TV te waarschuwen.

27. VRM tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie - 2017/046

De VRM controleerde de uitzending van 'Dagelijkse Kost' (19 september 2017). Het programma bevat productplaatsing voor o.a. 'Pur Natur', een merk met producten als yoghurt, melk, room en ijs.

De VRM stelt vast dat gedurende vier minuten van het veertien minuten durende programma, er een

prominente en constante aanwezigheid is van het product 'Pur Natur' in het midden van het werkblad. Het logo wordt hierbij bijna onafgebroken duidelijk zichtbaar en centraal in beeld gebracht. Hierdoor is sprake van overmatige aandacht. De VRT overtreedt bijgevolg het Mediadecreet m.b.t. het uitzenden van productplaatsing.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het feit dat het programma in prime time werd uitgezonden en het groot aantal bereikte kijkers. De VRM besluit een administratieve geldboete van 10.000 euro op te leggen.

28. VRM tegen NV Belgian Business Television - 2017/047

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (4 september 2017, 17u-23u), waaronder Kanaal Z.

Tijdens de onderzochte periode wordt tweemaal eenzelfde aflevering van het programma "BOUW.TV" uitgezonden.

In het desbetreffende programma is productplaatsing aanwezig. De productplaatsing blijkt uit de talrijke visuele en auditieve vermeldingen van de belichte merken en bedrijven (aan bod komen onder meer Volkswagen, Devako Machinery, Iveco, Hyundai, Quality Pumps, TLS en Isuzu). Bij aanvang en aan het einde van het programma is ook het PP-logo aangebracht.

Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen. Zo mogen dergelijke programma's onder meer niet rechtstreeks aansporen tot aankoop van goederen, in het bijzonder door die producten specifiek aan te prijzen, noch mogen de producten in kwestie overmatige aandacht krijgen.

De VRM stelt vast dat er een loutere positieve belichting is van de merken en bedrijven, dit door lovende commentaren (zoals bijvoorbeeld "*Volkswagen heeft voor elke toepassing de juiste oplossing*" - "*Het gamma is bijzonder ruim qua basisvarianten en aandrijvingen*" ...). Daarenboven wordt gebruik gemaakt van een promotioneel ondersteunende beeldvorming; met behulp van fragmenten uit bedrijfs filmpjes worden de merken en bedrijven gunstig belicht. De verwevenheid tussen redactionele inhoud en commerciële communicatie is de facto totaal.

De bedrijven en merken die aan bod komen krijgen nagenoeg alle aandacht, dit op een zodanige manier (onder meer door visuele en auditieve vermeldingen, gebruik van close-up, lovende commentaren) dat de omroeporganisatie de limieten van de aandacht overschrijdt die in geval van productplaatsing mag worden besteed. Er is dan ook sprake van overmatige aandacht.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM enerzijds rekening met de ernst van de inbreuk maar anderzijds ook met het beperkte marktaandeel van de omroeporganisatie en het klein aantal kijkers dat bereikt werd. De VRM besluit een boete van 1.250 euro op te leggen.

29. VRM tegen NV Medialaan - 2017/048

De VRM controleerde de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties (4 september 2017, 17u-23u), waaronder VTM.

Tijdens de onderzochte periode worden sponsorboodschappen voor 'Albert Heijn' uitgezonden.

Volgens het Mediadecreet en de parlementaire voorbereidingen mogen sponsorboodschappen niet aanzetten tot consumptie. Door de VRM moet steeds worden beoordeeld of een sponsorvermelding al dan niet een rechtstreeks koopbevorderende boodschap bevat.

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat de sponsvermelding in kwestie een wervend karakter heeft en de kijker rechtstreeks aanspoort tot aankoop. Bijgevolg is deze niet in overeenstemming met het Mediadecreet.

Bij het bepalen van de sanctie kan de VRM niet voorbijgaan aan het gegeven dat Medialaan reeds herhaaldelijk gelijkaardige inbreuken heeft begaan. Bovendien wordt de sponsorboodschap uitgezonden in prime time. De VRM besluit een administratieve geldboete van 10.000 euro op te leggen.

9.3. Beslissingen bij (ambtshalve) onderzoek m.b.t. radio-organisaties

1. VRM tegen VZW Radio Zelfstandig Harelbeke - 2017/001

Op 10 november 2016 meldt een vertegenwoordiger van Radio Maria dat, wegens de afbraak van het gebouw waar de zendinstallatie zich bevindt, de zendinfrastructuur onmiddellijk werd verplaatst naar een tijdelijke locatie. Er zou zo spoedig mogelijk een aanvraag tot wijziging van de zendvergunning worden ingediend.

Vanuit de VRM wordt meegedeeld dat er op geen enkele andere plaats mag worden uitgezonden dan vanop de vergunde locatie. Indien er toch reeds uitzendingen vanop de nieuwe locatie zouden zijn, moeten deze onmiddellijk worden gestaakt, tot een nieuwe zendvergunning wordt afgeleverd. Er wordt eveneens opgemerkt dat het zendbedrijf dat instaat voor het technisch verzekeren van de uitzendingen en alle radio-omroepen die vanop diezelfde site uitzenden, reeds langer dan één jaar op de hoogte zijn van de noodzaak tot verhuis wegens afbraak van het gebouw.

Radio Maria liet hierop weten dat er reeds uitzendingen vanop de nieuwe locatie waren maar dat deze onmiddellijk werden gestaakt. Op 14 november heeft Radio Maria een aanvraag voor een nieuwe zendvergunning gedaan.

Op 17 november 2016 heeft de onderzoekscel van de VRM metingen uitgevoerd waaruit blijkt dat Radio Maria geen uitzendingen meer verzorgt vanop de vergunde locatie, maar wel reeds zonder vergunning uitzendt vanop de aangevraagde zendlocatie.

Een radio-omroeporganisatie is steeds gehouden op elk ogenblik de bepalingen van de zendvergunning na te leven, dit overeenkomstig artikel 135 van het Mediadecreet. Iedere wijziging moet steeds worden aangevraagd en kan desgevallend pas worden doorgevoerd na ontvangst van een aangepaste zendvergunning van de VRM.

Door het verhuizen van de zendinstallatie zonder de aflevering van de zendvergunning af te wachten, heeft Radio Maria alle verplichtingen die gepaard gaan met de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie en de toekenning van de daaraan gekoppelde zendmogelijkheden miskend. Door het onvergund verplaatsen van de zendlocatie worden immers ook alle overige vergunde karakteristieken (zoals antennehoogte, stralingsdiagramma, kabellengte, uitzendvermogen, ...) niet langer nageleefd.

Bij het bepalen van de strafmaat wordt enerzijds rekening gehouden met de ernst van de inbreuk. Door het niet respecteren van de zendvergunning kan de orde van het radiolandschap ernstig worden verstoord. Anderzijds wordt rekening gehouden met het gegeven dat sinds 14 december 2016 een nieuwe zendvergunning is afgeleverd en dat het een eerste inbreuk betreft.

De VRM besluit daarop een administratieve geldboete van 750 euro op te leggen.

2. VRM tegen VZW Vrije Zender Radio 2000 - 2017/002

Bij een veldcontrole (12 oktober 2016) stelt de onderzoekscel van de VRM vast dat Radio Haspengouw niet langer uitzendt vanop de vergunde zendlocatie, maar vanop een andere zendlocatie 3,4 kilometer daarvan verwijderd. Deze vaststellingen worden door Radio Haspengouw niet betwist.

Een radio-omroeporganisatie is steeds gehouden op elk ogenblik de bepalingen van de zendvergunning na te leven, dit overeenkomstig artikel 135 van het Mediadecreet. Iedere wijziging moet steeds worden aangevraagd en kan desgevallend pas worden doorgevoerd na ontvangst van een aangepaste zendvergunning van de VRM.

Door het verhuizen van de zendinstallatie zonder de aflevering van de zendvergunning af te wachten, heeft Radio Haspengouw alle verplichtingen die gepaard gaan met de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie en de toekenning van de daaraan gekoppelde zendmogelijkheden miskend. Door het onvergund verplaatsen van de zendlocatie worden immers ook alle overige vergunde karakteristieken (zoals antennehoogte, stralingsdiagramma, kabellengte, uitzendvermogen, ...) niet langer nageleefd.

Aangezien intussen een nieuwe zendvergunning is toegekend, beslist de VRM om als sanctie een geldboete van 750 euro op te leggen.

3. VRM tegen GVC Radio O.T. en Automaten O.T./R.S. Karweidienst - 2017/007

Uit de publicatie in het Belgisch Staatsblad blijkt dat de vennootschap GVC Radio O.T. en Automaten O.T./R.S. Karweidienst definitief ontbonden is. Door de ontbinding van deze rechtspersoon voldoet de voormalige GVC Radio O.T. en Automaten O.T./R.S. Karweidienst niet langer aan de basisvoorwaarden van artikel 145, 2°, a, van het Mediadecreet om erkend te blijven als lokale radio-omroeporganisatie.

De VRM kan bijgevolg niet anders dan de erkenning in te trekken, dit heeft ook de intrekking van de zendvergunning tot gevolg.

4. VRM tegen VZW Zelzaatse Radio Omroep Mietje Stroel - 2017/023

De VRM ontving op 22 december 2016 een mail van een vertegenwoordiger van de lokale radio-omroeporganisatie VZW Zelzaatse Radio Omroep Mietje Stroel ('ZRO Mietje Stroel', hierna: ZRO). De vertegenwoordiger meldt dat de radio-omroeporganisatie de vergunde zendlocatie noodgedwongen definitief heeft moeten verlaten. Er wordt een nieuwe aanvraag voor een andere zendlocatie ingediend. De radio-omroeporganisatie geeft aan reeds uit te zenden vanop deze zendlocatie, weliswaar met een lagere tijdelijke opstelling.

Als antwoord op deze mail wordt door de VRM meegedeeld dat er op geen enkele andere plaats mag worden uitgezonden dan vanop de vergunde zendlocatie. De VRM meldt uitdrukkelijk dat ingeval er toch reeds uitzendingen zouden zijn vanop de nieuwe locatie, deze onmiddellijk moeten worden gestaakt, tot een nieuwe zendvergunning wordt afgeleverd. Nadat een vertegenwoordiger van ZRO op 25 december 2016 antwoordt dat er inderdaad reeds wordt uitgezonden vanop de nieuwe locatie, wordt het voorgaande nogmaals benadrukt door de VRM op 28 december 2016.

Bij de verificatie op 6 januari 2017 van de opgegeven geografische coördinaten van de nieuwe zendlocatie, stelt de onderzoekscel vast dat het omroepsignaal van ZRO nog steeds wordt

uitgezonden. Aan de hand van metingen wordt vastgesteld dat het signaal niet vanop de vergunde locatie wordt uitgezonden maar vanop de nieuw aangevraagd doch niet vergunde locatie. Deze vaststellingen worden door ZRO niet betwist.

Een radio-omroeporganisatie dient op elk moment de bepalingen van de zendvergunning na te leven, overeenkomstig artikel 135 van het Mediadecreet. Iedere wijziging, om welke reden dan ook, moet steeds vooraf worden aangevraagd en kan desgevallend pas worden doorgevoerd na ontvangst van een aangepaste zendvergunning van de VRM.

Door het verhuizen van de zendinstallatie zonder de aflevering van de zendvergunning af te wachten, heeft ZRO alle verplichtingen die gepaard gaan met de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie en de toekenning van de daaraan gekoppelde zendmogelijkheden miskend.

Intussen is de aangevraagde zendvergunning wel toegekend op 26 januari 2017, waardoor de door ZRO gebruikte zendlocatie en -installatie niet langer afwijken van de geldende zendvergunning.

Bij het bepalen van de strafmaat wordt rekening gehouden met de ernst van de inbreuk. Door het niet respecteren van de zendvergunning kan de orde van het radiolandschap ernstig worden verstoord.

Aangezien intussen een nieuwe zendvergunning is toegekend en het een eerste inbreuk betreft, wordt een administratieve geldboete van 500 euro opgelegd.

5. VRM tegen VZW Zelzaatse Radio Ham - 2017/030

Uit de publicatie in het Belgisch Staatsblad blijkt dat de VZW Radio Ham definitief ontbonden is. Door de ontbinding van deze rechtspersoon voldoet de voormalige VZW Radio Ham niet langer aan de basisvoorwaarden van artikel 145, 2°, a, van het Mediadecreet om erkend te blijven als lokale radio-omroeporganisatie.

De VRM kan bijgevolg niet anders dan de erkenning in te trekken, dit heeft ook de intrekking van de zendvergunning tot gevolg.

6. VRM tegen VZW Reformat - 2017/031

Uit de publicatie in het Belgisch Staatsblad blijkt dat de VZW Reformat definitief ontbonden is. Door de ontbinding van deze rechtspersoon voldoet de voormalige VZW Reformat niet langer aan de basisvoorwaarden van artikel 145, 2°, a, van het Mediadecreet om erkend te blijven als lokale radio-omroeporganisatie.

De VRM kan bijgevolg niet anders dan de erkenning in te trekken, dit heeft ook de intrekking van de zendvergunning tot gevolg.

7. VRM tegen VZW Radio Heikant - 2017/036

Op verzoek om informatie van de onderzoekscel van de VRM, laat VZW Radio Heikant (Nijlen/Berlaar - frequentie 105.3 MhZ) op 6 augustus 2017 aan de VRM weten de uitzendingen definitief te hebben stopgezet.

Artikel 228, laatste lid, van het Mediadecreet bepaalt dat de VRM in geval van het ongebruikt laten van de toegewezen zendmogelijkheden, de erkenning van een lokale radio-omroeporganisatie kan schorsen of intrekken. Artikel 193, § 3, tweede lid, van het Mediadecreet bepaalt dat het opschorten of intrekken van de erkenning van een lokale radio-omroeporganisatie het opschorten of intrekken van de zendvergunning tot gevolg heeft.

De VRM besluit dat het bezit van een erkenning als particuliere lokale radio-omroeporganisatie zonder het effectief verzorgen van de uitzendingen, de optimale invulling van het frequentieplan in de weg staat. Ter vrijwaring van de transparantie van het audiovisuele landschap, waarop de VRM toezicht uitoefent, is het dan ook noodzakelijk om de erkenning van VZW Radio Heikant in te trekken. Het intrekken van deze erkenning heeft de intrekking van de zendvergunning tot gevolg.

8. VRM tegen BVBA FM Promotion - 2017/038

Op 5 juli 2017 legt de onderzoekscel van de VRM aan de algemene kamer een rapport voor aangaande de uitzendingen van de lokale radio-omroeporganisatie BVBA FM Promotion. De algemene kamer beslist hierop een procedure op tegenspraak te starten.

FM Promotion werd erkend als lokale radio-omroeporganisatie voor de lokaliteit Bree (99.3 MHz). Zij heeft op 31 maart 2014 gemeld tot het samenwerkingsverband 'Family Radio' te behoren (voordien was FM Promotion aangesloten bij het samenwerkingsverband 'Hit FM') en beschikt over een zendvergunning van 8 april 2014 met als roepnaam 'FamilyRadio Noord-Limburg'.

De onderzoekscel stelt op 13 maart 2017 echter vast dat FM Promotion geen programma's van het samenwerkingsverband 'Family Radio' meer uitzendt, maar wel programma's van het samenwerkingsverband 'Hit FM'.

Op 1 juni 2017 stelt de onderzoekscel vervolgens vast dat FM Promotion geen uitzendingen meer brengt van het samenwerkingsverband 'Family Radio' of van het samenwerkingsverband 'Hit FM', maar wel uitzendingen onder de benaming 'Radio Grensland' (buiten samenwerkingsverband).

Op basis van deze vaststellingen van de onderzoekscel blijkt dat FM Promotion, op een tijdspanne van enkele maanden, tweemaal wijzigingen heeft doorgevoerd door het overstappen naar en uitstappen uit samenwerkingsverbanden.

Artikel 146, § 1, van het Mediadecreet bepaalt dat lokale radio-omroeporganisaties die, nadat ze de erkenning hebben gekregen, willen toetreden tot, overstappen naar of uittreden uit een samenwerkingsverband met andere lokale radio-omroeporganisaties, daarvoor de goedkeuring aan de Vlaamse Regering moeten vragen.

Uit het onderzoek van de VRM blijkt dat FM Promotion voor geen van de beschreven wijzigingen een goedkeuring heeft aangevraagd of verkregen bij de Vlaamse Regering.

FM Promotion betwist de vaststellingen van de onderzoekscel net. De radio-omroeporganisatie erkent dat zij foutief heeft gehandeld en wenst zich hiervoor te excuseren.

De VRM stelt bijgevolg vast dat FM Promotion een inbreuk heeft begaan op artikel 146, § 1, van het Mediadecreet. Doordat wijzigingen in samenwerkingsverbanden tussen lokale radio-omroeporganisaties een voorafgaandelijk onderzoek en een formele goedkeuring door de Vlaamse Regering vereisen, kan de VRM niet anders dan de erkenning van FM Promotion als lokale radio-omroeporganisatie schorsen. Het opschorten van de erkenning brengt ook het opschorten van de zendvergunning met zich mee.

Indien FM Promotion van de Vlaamse Regering goedkeuring krijgt voor de betreffende wijzigingen in samenwerkingsverbanden met andere lokale radio-omroeporganisaties, dient zij de VRM hiervan bij aangetekende brief op de hoogte te stellen. De uitzendingen kunnen slechts hervat worden nadat de VRM vervolgens bij aangetekende brief hiervoor expliciet de toelating heeft gegeven.

9. VRM tegen VZW Kiliaan - 2017/043

Uit een rapport van de onderzoeksceel van de VRM blijkt dat VZW Kiliaan zonder aanvaardbare reden geen gebruik meer maakt van de toegewezen frequentie en evenmin uitzicht biedt dat daar op korte termijn verandering in zal komen.

Frequenties zijn een schaars goed en dus dient erover gewaakt te worden dat zij binnen het door de Vlaamse Regering opgestelde frequentieplan maximaal worden benut. Het bezit van een erkenning als particuliere lokale radio-omroeporganisatie zonder het effectief verzorgen van uitzendingen, staat een optimale invulling van het frequentieplan in de weg.

Ter vrijwaring van de transparantie van het audiovisuele landschap, waarop de VRM toezicht uitoefent, is het dan ook noodzakelijk om de erkenning van VZW Kiliaan in te trekken.

10. VRM tegen VZW Kuurnse Lokale Omroep - 2017/044

Uit een rapport van de onderzoeksceel van de VRM blijkt dat VZW Kuurnse Lokale Omroep zonder aanvaardbare reden geen gebruik meer maakt van de toegewezen frequentie en evenmin uitzicht biedt dat daar op korte termijn verandering in zal komen.

Frequenties zijn een schaars goed, er dient dus over gewaakt te worden dat zij binnen het door de Vlaamse Regering opgestelde frequentieplan maximaal worden benut. Het bezit van een erkenning als particuliere lokale radio-omroeporganisatie zonder het effectief verzorgen van uitzendingen, staat een optimale invulling van het frequentieplan in de weg.

Ter vrijwaring van de transparantie van het audiovisuele landschap, waarop de VRM toezicht uitoefent, is het dan ook noodzakelijk om de erkenning van VZW Kuurnse Lokale Omroep in te trekken.

11. VRM tegen VZW Bergom - 2017/049

De VRM stelt vast dat de buitengewone algemene vergadering (1 september 2017) van VZW Bergom heeft beslist de vereniging op eigen initiatief te ontbinden.

Door de ontbinding van de rechtspersoon voldoet de voormalige VZW Bergom niet langer aan de basisvoorwaarde van artikel 145, 2°, a, van het Mediadecreet om erkend te blijven, met name dat lokale radio-omroeporganisaties moeten worden opgericht in de vorm van een rechtspersoon.

De erkenning van VZW Bergom werd niet op rechtsgeldige wijze overgedragen aan een andere rechtspersoon en er werd geen verzoek tot overdracht gericht tot de Vlaamse Regering.

De VRM kan bijgevolg niet anders dan stellen dat niet langer is voldaan aan alle basisvoorwaarden van artikel 145, 2°, van het Mediadecreet om als lokale radio-omroeporganisatie erkend te blijven. Het is bijgevolg noodzakelijk om de erkenning in te trekken, dit ter vrijwaring van de transparantie van het audiovisuele landschap waarop de VRM toezicht uitoefent.

Het intrekken van een erkenning van een radio-omroeporganisatie heeft de intrekking van de zendvergunning tot gevolg.

12. VRM tegen VZW Radio Magic - 2017/050

De VRM stelt vast dat de algemene vergadering van VZW Radio Magic heeft beslist de vereniging op eigen initiatief te ontbinden.

Door de ontbinding van de rechtspersoon voldoet de voormalige VZW Radio Magic niet langer aan de basisvoorwaarde van artikel 145, 2°, a, van het Mediadecreet om erkend te blijven, met name dat

lokale radio-omroeporganisaties moeten worden opgericht in de vorm van een rechtspersoon.

De erkenning van VZW Radio Magic werd niet op rechtsgeldige wijze overgedragen aan een andere rechtspersoon en er werd geen verzoek tot overdracht gericht tot de Vlaamse Regering.

De VRM kan bijgevolg niet anders dan stellen dat niet langer is voldaan aan alle basisvoorwaarden van artikel 145, 2°, van het Mediadecreet om als lokale radio-omroeporganisatie erkend te blijven. Het is bijgevolg noodzakelijk om de erkenning in te trekken, dit ter vrijwaring van de transparantie van het audiovisuele landschap waarop de VRM toezicht uitoefent.

Het intrekken van een erkenning van een radio-omroeporganisatie heeft de intrekking van de zendvergunning tot gevolg.

9.4. Beslissing m.b.t. de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector

1. Erkenning van coproductieproject "Undercover" (NV Proximus) - 2017/019

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 13 maart 2017 een gunstig advies met betrekking tot het coproductieproject "Undercover".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Proximus te erkennen als coproductieproject.

2. Erkenning van coproductieproject "Gina en Chantal" (NV Telenet) - 2017/020

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 13 maart 2017 een gunstig advies met betrekking tot het coproductieproject "Gino en Chantal".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Telenet te erkennen als coproductieproject.

3. Erkenning van coproductieproject "Blackout" (NV Telenet) - 2017/021

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 13 maart 2017 een gunstig advies met betrekking tot het coproductieproject "Blackout".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Telenet te erkennen als coproductieproject.

4. Erkenning van coproductieproject "Callboys 2" (NV Telenet) - 2017/022

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 legt de modaliteiten vast van de stimuleringsregeling voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Artikel 9 van dit besluit stelt dat de Vlaamse Regulator voor de Media binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de aanvragen als coproductie, de ontvankelijke coproductieprojecten voor advies voorlegt aan een beoordelingscommissie die de VRM heeft benoemd.

De beoordelingscommissie gaf op 13 maart 2017 een gunstig advies met betrekking tot het coproductieproject "Callboys 2".

De algemene kamer besluit dat het gunstig advies van de beoordelingscommissie gevolgd kan worden en aldus het ingediende project van NV Telenet te erkennen als coproductieproject.

10. Overzicht monitoring televisieomroeporganisaties

Datum	Maatschappij	Omroep	Programma of duur
20/12/2017	SBS Belgium NV	VIER	De slimste mens ter wereld
19/12/2017	VRT NV	één	17u-23u
19/12/2017	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
19/12/2017	Medialaan NV	Q2	17u-23u
19/12/2017	Bites Europe NV	CAZ	17u-23u
19/12/2017	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	17u-23u
19/12/2017	Dobbit NV	DOBBIT TV	17u-23u
18/12/2017	Medialaan NV	vtm	La Mamma
18/12/2017	VRT NV	Canvas	Extra Time
14/12/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
14/12/2017	VRT NV	één	Steracteur sterartiest
12/12/2017	VRT NV	één	Chez Annemie
05/12/2017	Medialaan NV	vtm	Cathérine
04/12/2017	SBS Belgium NV	VIER	Ons eerste huis
04/12/2017	VRT NV	Canvas	Extra Time
03/12/2017	Medialaan NV	vtm	Ge hadt erbij moeten zijn
02/12/2017	VRT NV	Ketnet	08u-20u
02/12/2017	Medialaan NV	vtmKzoom	08u-20u
02/12/2017	Medialaan NV	Kadet	08u-20u
02/12/2017	Telenet NV	Studio100TV	08u-20u
02/12/2017	SBS Belgium NV	VIER	08u-20u
02/12/2017	Medialaan NV	vtm	08u-20u
23/11/2017	SBS Belgium NV	VIER	Project Axel
23/11/2017	Medialaan NV	vtm	Alloo bij de wegpolitie
23/11/2017	VRT NV	één	Die Huis
20/11/2017	SBS Belgium NV	VIER	De slimste mens ter wereld
20/11/2017	VRT NV	Canvas	Extra Time
09/11/2017	Medialaan NV	vtm	De laatste 24 uur
06/11/2017	Medialaan NV	vtm	Hoe zal ik het zeggen?
03/11/2017	NV Lint Media	Sport10	16u-22u
03/11/2017	Njam! NV	Njam!	16u-22u
03/11/2017	Via Plaza NV	Evenaar	16u-22u
03/11/2017	Medialaan NV	Q2	16u-22u
03/11/2017	SBS Belgium NV	ZES	16u-22u
03/11/2017	VRT NV	Canvas	16u-22u
02/11/2017	VRT NV	één	Steracteur sterartiest
01/11/2017	Medialaan NV	vtm	Ge hadt erbij moeten zijn
01/11/2017	VRT NV	één	Het gezin
30/10/2017	Medialaan NV	vtm	Hoe zal ik het zeggen?
29/10/2017	VRT NV	één	Tabula rasa
29/10/2017	VRT NV	één	De zevende dag
26/10/2017	Medialaan NV	vtm	Het lichaam van Coppens
25/10/2017	Medialaan NV	vtm	Familie

23/10/2017	VRT NV	één	Thuis
23/10/2017	VRT NV	één	Spoed 24/7
22/10/2017	VRT NV	één	Twee tot de zesde macht
19/10/2017	SBS Belgium NV	VIER	De slimste mens ter wereld
18/10/2017	VRT NV	één	Pano
15/10/2017	Medialaan NV	vtm	Spitsbroers
11/10/2017	VRT NV	één	17u-23u
11/10/2017	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
11/10/2017	Medialaan NV	vtm	17u-23u
11/10/2017	Bites Europe NV	CAZ	17u-23u
11/10/2017	Ment Media bvba	Ment TV	17u-23u
11/10/2017	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	17u-23u
11/10/2017	SBS Belgium NV	VIER	Bake Off Vlaanderen
10/10/2017	VRT NV	één	Thuis
03/10/2017	SBS Belgium NV	VIER	Niveau 4
02/10/2017	Medialaan NV	vtm	Spitsbroers
28/09/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
27/09/2017	VRT NV	één	Thuis
26/09/2017	VRT NV	Canvas	16u-22u
26/09/2017	SBS Belgium NV	VIER	16u-22u
26/09/2017	Medialaan NV	Q2	16u-22u
26/09/2017	Medialaan NV	Vitaya	16u-22u
26/09/2017	Actua TV bvba	Actua TV	16u-22u
26/09/2017	Dobbit NV	DOBBIT TV	16u-22u
26/09/2017	VRT NV	één	Die Huis
25/09/2017	VRT NV	één	Buurman, wat doet u nu?
21/09/2017	SBS Belgium NV	VIER	De recherche
19/09/2017	VRT NV	één	Dagelijkse kost
17/09/2017	VRT NV	één	Tytgat Chocolat
17/09/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Complex
16/09/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Zo man zo vrouw
16/09/2017	VRT NV	één	Weg zijn wij
15/09/2017	Medialaan NV	vtm	The Voice van Vlaanderen
14/09/2017	Medialaan NV	vtm	Alloo in de nacht
14/09/2017	Medialaan NV	vtm	Het lichaam van Coppens
13/09/2017	Medialaan NV	vtm	Kafka
13/09/2017	SBS Belgium NV	VIER	#hetisingewikkeld
05/09/2017	SBS Belgium NV	VIER	Gert Late Night
05/09/2017	Medialaan NV	vtm	The Wall
04/09/2017	Medialaan NV	vtm	Spitsbroers
04/09/2017	Medialaan NV	vtm	Over winnaars
04/09/2017	Medialaan NV	vtm	Open keuken met Sandra Bekkari
04/09/2017	VRT NV	één	17u-23u
04/09/2017	VRT NV	één	De Club
04/09/2017	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u
04/09/2017	Medialaan NV	vtm	17u-23u

04/09/2017	Via Plaza NV	Evenaar	17u-23u
04/09/2017	Vlamex BVBA	Stories TV	17u-23u
04/09/2017	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	17u-23u
28/08/2017	VRT NV	één	Thuis
28/08/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
23/08/2017	VRT NV	één	Dagelijkse zomerkost
23/08/2017	VRT NV	Canvas	Terzake docu
22/08/2017	Medialaan NV	vtm	Telefacts Zomer
08/08/2017	Medialaan NV	vtm	Miljonair
08/08/2017	VRT NV	één	Switch
03/08/2017	Medialaan NV	vtm	Telefacts Zomer
02/08/2017	VRT NV	Ketnet	08u-20u
02/08/2017	Medialaan NV	vtmKzoom	08u-20u
02/08/2017	Medialaan NV	Kadet	08u-20u
02/08/2017	Telenet NV	Studio100TV	08u-20u
02/08/2017	SBS Belgium NV	VIER	08u-20u
02/08/2017	SBS Belgium NV	ZES	08u-20u
02/08/2017	VRT NV	Canvas	Cinema Canvas
31/07/2017	VRT NV	Canvas	Extra Time
31/07/2017	VRT NV	één	Alles voor de koers
24/07/2017	Medialaan NV	vtm	Met 4 in bed
23/07/2017	VRT NV	één	Vive le vélo
23/07/2017	Medialaan NV	vtm	Vlaamse streken
13/07/2017	SBS Belgium NV	VIER	Chef in je oor
13/07/2017	VRT NV	één	Het huis
08/07/2017	VRT NV	één	Dagelijkse zomerkost
06/07/2017	VRT NV	één	Vive le vélo
03/07/2017	VRT NV	één	Alles voor de koers
01/07/2017	VRT NV	Canvas	16u-22u
01/07/2017	SBS Belgium NV	ZES	16u-22u
01/07/2017	Medialaan NV	Q2	16u-22u
01/07/2017	Njam! NV	Njam!	16u-22u
01/07/2017	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	16u-22u
01/07/2017	Dobbit NV	DOBBIT TV	16u-22u
27/06/2017	SBS Belgium NV	VIER	Culinaire speurneuzen
27/06/2017	SBS Belgium NV	VIER	Chef in je oor
23/06/2017	SBS Belgium NV	VIER	De wereld van Bellewaerde
22/06/2017	VRT NV	één	Thuis
22/06/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
20/06/2017	Medialaan NV	vtm	Telefacts zomer
15/06/2017	Medialaan NV	vtm	Met 4 in bed
15/06/2017	VRT NV	één	Thuis
15/06/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
14/06/2017	VRT NV	één	Van Gils en gasten
13/06/2017	SBS Belgium NV	VIER	Topdokters
13/06/2017	Medialaan NV	vtm	Telefacts zomer
12/06/2017	SBS Belgium NV	VIER	Achter de rug
12/06/2017	VRT NV	één	De club
08/06/2017	VRT NV	één	17u-23u
08/06/2017	SBS Belgium NV	VIJF	17u-23u

08/06/2017	Medialaan NV	vtm	17u-23u
08/06/2017	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	17u-23u
08/06/2017	Actua TV bvba	Actua TV	17u-23u
08/06/2017	Ment Media bvba	Ment TV	17u-23u
06/06/2017	VRT NV	één	De leukste beste vrienden
01/06/2017	VRT NV	één	Thuis
01/06/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
01/06/2017	VRT NV	één	De club
29/05/2017	Medialaan NV	vtm	Echte mensen: nieuw leven
29/05/2017	Medialaan NV	vtm	Liefde voor muziek
25/05/2017	VRT NV	één	Typisch mensen
22/05/2017	VRT NV	één	Op weg met Jan
21/05/2017	SBS Belgium NV	VIER	Gert Late Night
16/05/2017	SBS Belgium NV	VIER	De sollicitatie
15/05/2017	VRT NV	één	Thuis
15/05/2017	SBS Belgium NV	VIER	Jani gaat
15/05/2017	VRT NV	Canvas	Extra time
15/05/2017	VRT NV	één	Topservice
12/05/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Shopping Queens
11/05/2017	VRT NV	één	Blokken
11/05/2017	Medialaan NV	vtm	Sofie in de keuken van
09/05/2017	SBS Belgium NV	VIER	Topdokters
09/05/2017	SBS Belgium NV	VIER	Gert Late Night
09/05/2017	SBS Belgium NV	VIER	De sollicitatie
05/05/2017	VRT NV	één	Dagelijkse kost
04/05/2017	VRT NV	één	Mag ik u kussen?
04/05/2017	VRT NV	één	Thuis
03/05/2017	Vlamex BVBA	Stories TV	18u-24u
03/05/2017	Via Plaza NV	Evenaar	18u-24u
03/05/2017	Medialaan NV	Vitaya	18u-24u
03/05/2017	Bites Europe NV	CAZ	18u-24u
03/05/2017	SBS Belgium NV	VIER	18u-24u
03/05/2017	VRT NV	Canvas	18u-24u
02/05/2017	VRT NV	één	Goed volk
27/04/2017	SBS Belgium NV	VIER	Gert Late Night
27/04/2017	SBS Belgium NV	VIER	Perfect
27/04/2017	Medialaan NV	vtm	Mijn Pop-up Restaurant
20/04/2017	SBS Belgium NV	VIER	Jani gaat...
20/04/2017	SBS Belgium NV	VIER	Control Pedro
13/04/2017	VRT NV	één	17u-23u
13/04/2017	Medialaan NV	vtm	17u-23u
13/04/2017	SBS Belgium NV	ZES	17u-23u
13/04/2017	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	17u-23u
13/04/2017	Dobbit NV	DOBBIT TV	17u-23u
13/04/2017	Njam! NV	Njam!	17u-23u
12/04/2017	VRT NV	één	Over eten
11/04/2017	SBS Belgium NV	VIER	The Sky Is The Limit
11/04/2017	VRT NV	één	Goed volk

10/04/2017	SBS Belgium NV	VIER	Jani gaat...
10/04/2017	Medialaan NV	vtm	Tom Boonen, My Ride...
10/04/2017	Medialaan NV	vtm	Liefde voor muziek
07/04/2017	Medialaan NV	vtm	The Band
06/04/2017	Medialaan NV	vtm	Alloo in de buitenlandse gevangenis
05/04/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
05/04/2017	Medialaan NV	vtm	Tegen de sterren op
05/04/2017	VRT NV	één	Bart & gasten
05/04/2017	VRT NV	één	Over eten
04/04/2017	VRT NV	Canvas	IS in het vizier
02/04/2017	VRT NV	één	Reizen Waes
02/04/2017	Medialaan NV	vtm	De zonen van Van As
01/04/2017	VRT NV	één	Copy Beest
31/03/2017	Medialaan NV	vtm	The Band
31/03/2017	VRT NV	één	Het weer
31/03/2017	VRT NV	één	Thuis
30/03/2017	Medialaan NV	vtm	Het weer
30/03/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
29/03/2017	VRT NV	Canvas	18u-24u
29/03/2017	Medialaan NV	Q2	18u-24u
29/03/2017	SBS Belgium NV	VIJF	18u-24u
29/03/2017	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	18u-24u
29/03/2017	Actua TV bvba	Actua TV	18u-24u
29/03/2017	Ment Media bvba	Ment TV	18u-24u
28/03/2017	VRT NV	één	Goed volk
27/03/2017	VRT NV	Canvas	De kleedkamer
27/03/2017	SBS Belgium NV	VIER	Auwch
27/03/2017	VRT NV	één	Dagelijkse kost
27/03/2017	Medialaan NV	vtm	Tom Boonen: My Ride, my Fight, my Life
27/03/2017	Medialaan NV	vtm	Sofie in de keuken van
26/03/2017	VRT NV	één	Reizen Waes
22/03/2017	VRT NV	één	Pano
22/03/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Temptation Island
20/03/2017	Medialaan NV	vtm	Amigo's
16/03/2017	Medialaan NV	vtm	Alloo in de buitenlandse gevangenis
14/03/2017	Medialaan NV	vtm	Mijn Pop-uprestaurant
14/03/2017	Medialaan NV	vtm	Moerkerke en de vrouwen
13/03/2017	SBS Belgium NV	VIER	De mol
13/03/2017	Medialaan NV	vtm	Blind getrouwd
08/03/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Temptation Island
07/03/2017	VRT NV	één	Zie mij graag
07/03/2017	VRT NV	één	De klas
07/03/2017	VRT NV	één	17u-23u
07/03/2017	SBS Belgium NV	VIER	17u-23u
07/03/2017	Medialaan NV	vtm	17u-23u
07/03/2017	Via Plaza NV	Evenaar	17u-23u
07/03/2017	Vlamex BVBA	Stories TV	17u-23u

07/03/2017	Njam! NV	Njam!	17u-23u
02/03/2017	VRT NV	één	Mag ik u kussen?
01/03/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Temptation Island
01/03/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Astrid
25/02/2017	Bites Europe NV	CAZ	18u-24u
25/02/2017	Dobbit NV	DOBBIT TV	18u-24u
25/02/2017	Medialaan NV	Vitaya	18u-24u
25/02/2017	SBS Belgium NV	ZES	18u-24u
25/02/2017	Netwerktelevisie NV	PlattelandsTV	18u-24u
25/02/2017	VRT NV	Canvas	18u-24u
20/02/2017	Medialaan NV	vtm	Blind getrouwd
20/02/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
18/02/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Astrid
16/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	Hotel Römantiek
14/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	The Sky Is The Limit
13/02/2017	Medialaan NV	vtm	Blind getrouwd
12/02/2017	VRT NV	één	Reizen Waes
11/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	The Sky Is The Limit
09/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	Chaussée d'Amour
06/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	Auwch
06/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	De mol
06/02/2017	VRT NV	één	Buurman, wat doet u nu?
06/02/2017	VRT NV	Canvas	16u-22u
06/02/2017	SBS Belgium NV	VIJF	16u-22u
06/02/2017	Medialaan NV	vtm	16u-22u
06/02/2017	Belgian Business Television NV	Kanaal Z	16u-22u
06/02/2017	Actua TV bvba	Actua TV	16u-22u
06/02/2017	Ment Media bvba	Ment TV	16u-22u
05/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	Ons eerste huis
05/02/2017	VRT NV	één	Beau Séjour
03/02/2017	SBS Belgium NV	VIER	Baksteen in de maag
02/02/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
02/02/2017	VRT NV	één	Thuis
01/02/2017	SBS Belgium NV	VIJF	Temptation Island
31/01/2017	VRT NV	één	Van Gils & gasten
30/01/2017	Medialaan NV	vtm	Blind getrouwd
30/01/2017	Medialaan NV	vtm	Amigo's
29/01/2017	VRT NV	één	Reizen Waes
29/01/2017	VRT NV	één	Dagelijkse kost weekend
28/01/2017	VRT NV	één	Iedereen beroemd
27/01/2017	VRT NV	één	Thuis
26/01/2017	Medialaan NV	vtm	De kroongetuigen
25/01/2017	SBS Belgium NV	VIER	Komen eten
25/01/2017	Medialaan NV	vtm	Allemaal Chris
24/01/2017	Medialaan NV	vtm	Alloo bij
24/01/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
23/01/2017	VRT NV	één	Kroonprinsen
19/01/2017	VRT NV	Canvas	De ideale wereld
19/01/2017	VRT NV	één	De allesweter
18/01/2017	VRT NV	één	Wonen.tv

16/01/2017	Medialaan NV	vtm	Amigo's
15/01/2017	VRT NV	één	Beau Séjour
13/01/2017	VRT NV	Canvas	17u-23u
13/01/2017	SBS Belgium NV	VIER	17u-23u
13/01/2017	Medialaan NV	Q2	17u-23u
13/01/2017	Via Plaza NV	Evenaar	17u-23u
13/01/2017	Vlamex BVBA	Stories TV	17u-23u
13/01/2017	Njam! NV	Njam!	17u-23u
12/01/2017	Medialaan NV	vtm	Familie
12/01/2017	Medialaan NV	vtm	Ligt er flan op de Mont Blanc?
12/01/2017	Medialaan NV	vtm	Groeten uit
11/01/2017	Medialaan NV	vtm	Allemaal Chris
11/01/2017	VRT NV	één	Thuis
05/01/2017	Medialaan NV	vtm	Groeten uit
03/01/2017	Medialaan NV	vtm	Rijker dan je denkt?
03/01/2017	Medialaan NV	vtm	Alloo bij
03/01/2017	VRT NV	één	Het huis
03/01/2017	VRT NV	één	M/V van het jaar
02/01/2017	Medialaan NV	vtm	Lotgenoten

11. overzicht monitoring radio-omroeporganisaties

Datum	Maatschappij	Omroep
19/12/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
19/12/2017	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
18/12/2017	VZW Radio Tele Randstad (Mechelen)	Randstad
14/12/2017	Topradio (stream)	Topradio
14/12/2017	City-Music (stream)	City-Music
13/12/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
13/12/2017	Club FM (stream)	Club FM
08/12/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
08/12/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
06/12/2017	Medialaan NV (stream)	QMusic
06/12/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
04/12/2017	VRT NV	StuBru
04/12/2017	VRT NV	MNM
30/11/2017	VZW V.R. Meerdaal (Oud-Heverlee)	ClubFM Oud-Heverlee
30/11/2017	VZW Rebecca (Lubbeek)	FamilyRadio Lubbeek/Leuven
30/11/2017	VZW Calipso (Linter/Zoutleeuw)	ClubFM Linter/Tienen
29/11/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
29/11/2017	Radioworks Comm. V. (Antwerpen)	Radio FG Antwerpen
27/11/2017	Topradio (stream)	Topradio
27/11/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
27/11/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
27/11/2017	Club FM (stream)	Club FM
23/11/2017	VZW Zelzate Radio Omroep Mietje Stroel (Zelzate)	Z.R.O. Mietje Stroel
23/11/2017	VZW O Radio (Antwerpen)	Radio Antigoon
22/11/2017	VZW FamilyRadio FM Goud (Hechtel-Eksel)	FM Goud
20/11/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie
20/11/2017	City-Music (stream)	City-Music
17/11/2017	BVBA Airtime (Antwerpen)	Antwerpen FM
16/11/2017	VZW Antares (Avelgem)	Media
14/11/2017	Medialaan NV (stream)	QMusic
14/11/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
13/11/2017	VRT NV	StuBru
10/11/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oostende
09/11/2017	VZW Radio Monza (Kinrooi)	Radio Monza
09/11/2017	FM Promotion BVBA (Bree)	FamilyRadio Noord Limburg
09/11/2017	VZW FM Goud Bree (Bree)	FM Goud Bree
07/11/2017	VRT NV	StuBru
06/11/2017	VRT NV	Radio 2
03/11/2017	VRT NV	Radio 1
30/10/2017	VZW MAX (Aalter)	MAX
30/10/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oudenaarde
27/10/2017	VZW MAX (Aalter)	MAX
24/10/2017	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
24/10/2017	VZW Radio Tele Randstad	Randstad

	(Mechelen) (stream)	
20/10/2017	VZW ZINFM (Herentals / Grobbendonk)	Omroep Neteland 107.7
20/10/2017	VZW Radio Liefkenshoek (Herenthout / Olen)	Omroep Neteland 107.4
18/10/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
18/10/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
17/10/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
17/10/2017	Club FM (stream)	Club FM
16/10/2017	City-Music (stream)	City-Music
13/10/2017	VZW Seniorenomroeporganisatie Hageland (Diest)	Radio Diest
12/10/2017	VZW Radio Valencia (Hoogstraten-Meer)	Valencia
11/10/2017	Medialaan NV (stream)	QMusic
11/10/2017	NV Vlaanderen één(stream)	Nostalgie
11/10/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
05/10/2017	VZW Vlaams-Brusselse Media (Brussel)	BRUZZ
05/10/2017	VRT NV	MNM
03/10/2017	VRT NV	StuBru
03/10/2017	VRT NV	Radio 1
02/10/2017	VRT NV	Radio 2
29/09/2017	VZW Antigoon (Antwerpen)	Radio Maria Antwerpen
28/09/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Gent
26/09/2017	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven-Holsbeek)	RGR Oldies
26/09/2017	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
22/09/2017	VZW Hit-Kabel (Oostende)	Middenkust Oostende (HitFM)
21/09/2017	Medialaan NV	QMusic Antwerpen
21/09/2017	JOEfm NV	Joe Antwerpen
21/09/2017	VZW O Radio (Antwerpen)	Radio Antigoon
21/09/2017	VZW O Radio (Antwerpen)	Radio Antigoon
21/09/2017	BVBA Airtime (Antwerpen)	Antwerpen FM
21/09/2017	Radioworks Comm. V. (Antwerpen)	Radio FG Antwerpen
21/09/2017	VZW Antigoon (Antwerpen)	Radio Maria Antwerpen
21/09/2017	VZW Antwerpse Buurtradio (Antwerpen)	Minerva
20/09/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
20/09/2017	City-Music (stream)	City-Music
19/09/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
19/09/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
14/09/2017	VZW Vrije Radio Wellen (Wellen)	V.R.W.
14/09/2017	VZW Radio Aktief (Sint-Truiden)	Trudo FM Sint-Truiden
13/09/2017	Medialaan NV (stream)	QMusic
13/09/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
12/09/2017	Topradio (stream)	Topradio
12/09/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
07/09/2017	VZW ClubFM Aalst (Aalst)	FamilyRadio Aalst

06/09/2017	Club FM (stream)	Club FM
06/09/2017	VRT NV	MNM
05/09/2017	VRT NV	Radio 1
05/09/2017	VRT NV	Radio 2
05/09/2017	VRT NV	StuBru
31/08/2017	VZW Radio Baccara (Sint-Truiden)	ClubFM Sint-Truiden
31/08/2017	VZW Radio Aktief (Sint-Truiden)	Sint-Truiden (Trudo FM)
31/08/2017	VZW Organisatie voor Regionale en Culturele Informatie (ORCI) (Lummen)	Lorali
29/08/2017	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven/Holsbeek (stream))	Oldies Radio RGR 105.6 Leuven
29/08/2017	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
29/08/2017	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
28/08/2017	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
28/08/2017	VZW Radio Tele Randstad (Mechelen) (stream)	Randstad
24/08/2017	VZW 't Vissertje (Oostende)	't Vissertje
24/08/2017	VZW Cultureel Onafhankelijke Maatschappij Publieke Audio-Service (KOMPAS) (Ichtegem)	Radio Kompas
23/08/2017	VZW Radio Paloma (Ravels)	Paloma
22/08/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
22/08/2017	Radioworks Comm. V. (Antwerpen) (stream)	Radio FG Antwerpen
21/08/2017	City-Music (stream)	City-Music
18/08/2017	VZW Reformat (Knokke-Heist)	Paradijs
17/08/2017	VZW Radio Paloma (Ravels)	Paloma
16/08/2017	Topradio (stream)	Topradio
16/08/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
14/08/2017	Club FM (stream)	Club FM
10/08/2017	VZW Antwerpse Ontspanningsstichting (AOS) (Antwerpen)	Crooze FM
10/08/2017	Radioworks Comm. V. (Antwerpen)	Radio FG Antwerpen
10/08/2017	VZW Antigoon (Antwerpen)	Radio Maria Antwerpen
10/08/2017	JOefm NV	JOE Antwerpen
10/08/2017	Medialaan NV	QMusic Antwerpen
09/08/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
09/08/2017	JOefm NV	JOE
08/08/2017	VRT NV	MNM
07/08/2017	VRT NV	Radio 2
07/08/2017	VRT NV	StuBru
07/08/2017	VRT NV	Radio 1
14/07/2017	VZW Radio Venus (Keerbergen /	FamilyRadio Keerbergen

	Haacht)	
12/07/2017	Mediaiaan NV (stream)	QMusic
10/07/2017	VZW Horizon (Nijlen / Berlaar)	FamilyRadio Berlaar/Lier
10/07/2017	VZW Radio Heikant (Nijlen / Berlaar)	Christina 2 FM
10/07/2017	VZW Kiliaan (Lier)	ClubFM Lier
06/07/2017	VZW Kuurnse Lokale Omroep (Kuurne)	FamilyRadio Kuurne-Kortrijk
05/07/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
05/07/2017	Club FM (stream)	Club FM
03/07/2017	Topradio (stream)	Topradio
03/07/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
03/07/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
30/06/2017	VRT NV	StuBru
29/06/2017	VRT NV	MNM
28/06/2017	VRT NV	Radio 2
26/06/2017	VRT NV	Radio 1
26/06/2017	City-Music (stream)	City-Music
23/06/2017	VZW Lokale Radio Delmare (Zingem)	Delmare (HitFM)
21/06/2017	VZW Radio Contact (Turnhout)	ClubFM Turnhout
21/06/2017	VZW Radio Pink Panther (Turnhout)	FamilyRadio Noorderkempen
21/06/2017	VZW Radio Dimension (Turnhout)	Rootsradio
21/06/2017	VZW Turnhoutse Omroep Studio (Turnhout)	T.O.S.
19/06/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
19/06/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
19/06/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
16/06/2017	VZW Reformat (Knokke-Heist)	Paradijs
16/06/2017	Mediaiaan NV (stream)	QMusic Eeklo
15/06/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Oudenaarde
14/06/2017	Topradio (stream)	Topradio
14/06/2017	Club FM (stream)	Club FM
12/06/2017	Mediaiaan NV (stream)	QMusic
12/06/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
08/06/2017	VZW MAX (Aalter)	MAX
08/06/2017	VZW MAX (Aalter)	MAX
07/06/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
07/06/2017	VRT NV	StuBru
01/06/2017	FM Promotion BVBA (Bree)	FamilyRadio Noord Limburg
01/06/2017	VZW FM Goud Bree (Bree)	FM Goud Bree
31/05/2017	Radioworks Comm. V. (Antwerpen)	Radio FG Antwerpen
31/05/2017	VZW Stad (Antwerpen)	Stad
31/05/2017	VZW Antwerpse Ontspanningsstichting (AOS) (Antwerpen)	Crooze FM
29/05/2017	VZW Urgent (stream)	Urgent
29/05/2017	VZW Socio-Culturele Organisatie voor Regionale Pluralistische Informatieoverdracht (SCORPIO) (Leuven) (website - stream)	Scorpio

25/05/2017	VZW Fiasco (Wielsbeke)	ClubFM Wielsbeke/Waregem
22/05/2017	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
22/05/2017	VZW Vlaams-Brusselse Media (Brussel)	BRUZZ
19/05/2017	VZW FM Goud Bree (Bree)	FM Goud Bree
18/05/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Turnhout
17/05/2017	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
17/05/2017	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
15/05/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
15/05/2017	Topradio (stream)	Topradio
15/05/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
11/05/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Ronse
11/05/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Aalst
11/05/2017	JOEfm NV	JOE Aalst
10/05/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
10/05/2017	Club FM (stream)	Club FM
08/05/2017	Mediaaan NV (stream)	Q-Music
08/05/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
08/05/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
05/05/2017	JOEfm NV	JOE Sint-Niklaas
04/05/2017	VRT NV	StuBru
04/05/2017	VRT NV	MNM
03/05/2017	VRT NV	Radio 2
01/05/2017	VRT NV	Radio 1
28/04/2017	VZW Radio Sint-Jan (Willebroek)	Radio Rivierenland
24/04/2017	VZW Socio-Culturele Organisatie voor Regionale Pluralistische Informatieoverdracht (SCORPIO) (Leuven) (website - stream)	Scorpio
24/04/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
24/04/2017	VZW Vlaams-Brusselse Media (Brussel)	BRUZZ
21/04/2017	VZW Radio Caraad (Tielt-Aarsele)	Caraad FM
21/04/2017	VZW MAX (Aalter)	MAX
20/04/2017	JOEfm NV	JOE Sint-Pieters-Leeuw
20/04/2017	VZW Radio Del Sol (Ninove)	Del Sol
14/04/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Sint-Niklaas
14/04/2017	VZW Radio Solymar (Sint-Niklaas)	Goldies Radio
13/04/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Mechelen
12/04/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
12/04/2017	Club FM (stream)	Club FM
12/04/2017	City-Music (stream)	City-Music
10/04/2017	Topradio (stream)	Topradio
10/04/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
10/04/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
07/04/2017	VZW Antwerpse Ontspanningsstichting (AOS) (Antwerpen)	Crooze FM
07/04/2017	VZW Radio Reflex Mechelen (Mechelen)	Reflex
05/04/2017	VRT NV	Radio 2

05/04/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
05/04/2017	Medialaan NV (stream)	Q-Music
03/04/2017	VRT NV	StuBru
03/04/2017	VRT NV	Radio 1
03/04/2017	VRT NV	MNM
30/03/2017	JOEfm NV	Joe (Sint-Pieters-Leeuw)
29/03/2017	VZW Radio Pros (Haaltert)	P.R.O.S.
28/03/2017	VZW Radio Tele Randstad (Mechelen) (stream)	Randstad
27/03/2017	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
27/03/2017	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
27/03/2017	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven / Holsbeek) (website - stream)	RGR FM
24/03/2017	VZW Zelzaatse Radio Omroep Mietje Stroel (Zelzate)	Z.R.O. Mietje Stroel
23/03/2017	BVBA Airtime (Antwerpen)	Antwerpen FM
21/03/2017	VZW Vlaams-Brusselse Media (Brussel)	BRUZZ
21/03/2017	VZW Socio-Culturele Organisatie voor Regionale Pluralistische Informatieoverdracht (SCORPIO) (Leuven) (website - stream)	Scorpio
20/03/2017	Club FM (stream)	Club FM
20/03/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
20/03/2017	Radioworks Comm. V. (stream)	Radio FG Antwerpen
16/03/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Sint-Niklaas)
15/03/2017	VZW Kiliaan (Lier)	ClubFM Lier
13/03/2017	City-Music (stream)	City-Music
13/03/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
13/03/2017	Topradio (stream)	Topradio
13/03/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
10/03/2017	VZW Kuurnse Lokale Omroep (Kuurne)	FamilyRadio Kuurne-Kortrijk
09/03/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Leuven)
08/03/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
08/03/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
06/03/2017	VRT NV	MNM
06/03/2017	Medialaan NV (stream)	Q-Music
03/03/2017	VZW MAX (Aalter)	MAX
03/03/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Oudenaarde)
02/03/2017	VZW Prima (Zottegem)	Prima
01/03/2017	VRT NV	Radio 1
01/03/2017	VRT NV	Radio 2
01/03/2017	VRT NV	StuBru
24/02/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Egem
23/02/2017	VZW MIG (Geraardsbergen)	MIG
22/02/2017	VZW Radio Tele Randstad	Randstad

	(Mechelen) (stream)	
22/02/2017	City-Music (stream)	City-Music
22/02/2017	C-Dance (website - stream)	C-Dance
20/02/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
17/02/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Aarschot
17/02/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Diest
16/02/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie Lommel
15/02/2017	Topradio (stream)	Topradio
15/02/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
15/02/2017	Club FM (stream)	Club FM
14/02/2017	Medialaan NV (stream)	Q-Music
14/02/2017	NV Vlaanderen één (stream)	Nostalgie
14/02/2017	VRT NV	MNM
14/02/2017	JOEfm NV (stream)	JOE
10/02/2017	VZW Radio Zelfstandig Harelbeke (Kortrijk / Harelbeke)	Radio Maria Kortrijk
06/02/2017	VRT NV	Radio 1
06/02/2017	VRT NV	Radio 2
03/02/2017	VZW Regionale Informatie OverdrachtsOrganisatie Limburg (RIOOL) (Beringen)	Benelux
02/02/2017	FM Promotion BVBA (Bree)	FamilyRadio Noord Limburg
02/02/2017	VZW Antigoon (Antwerpen)	Radio Maria Antwerpen
01/02/2017	VZW Urgent (stream)	Urgent
01/02/2017	VRT NV	StuBru
31/01/2017	VZW Socio-Culturele Organisatie voor Regionale Pluralistische Informatieoverdracht (SCORPIO) (Leuven) (website - stream)	Scorpio
30/01/2017	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
30/01/2017	VZW Vlaams-Brusselse Media (Brussel)	BRUZZ
30/01/2017	Trendy FM (website - stream)	Trendy FM
27/01/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Oostvleteren)
26/01/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Turnhout)
26/01/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Geel)
26/01/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Mechelen)
25/01/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Oostvleteren)
23/01/2017	VZW Lokale Radio-omroepstichting "Radio Groot-Rotselaar" van de Vlaamse Kultuurgemeenschap (R.G.R.) (Leuven / Holsbeek) (website - stream)	RGR FM
23/01/2017	Topradio (stream)	Topradio
23/01/2017	C-Dance (website - stream)	C-Dance
23/01/2017	VZW Radio Spes (Brussel) (website - stream)	Spes
23/01/2017	Radio Maria (website - stream)	Radio Maria
21/01/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Ronse)
20/01/2017	NV Vlaanderen één	Nostalgie (Oudenaarde)
19/01/2017	VRT NV	Radio 2 (WVL)

18/01/2017	GCV Radio O.T. en Automaten O.T./ R.S. Karweidienst (Oud-Turnhout)	O.T.
16/01/2017	Hit FM (website - stream)	HitFM
16/01/2017	VBRO (website - stream)	VBRO
13/01/2017	VZW Radio Molenland (Tielt)	Molenland FM
12/01/2017	VZW Vrije Zender Radio 2000 (Borgloon/Heers)	Haspengouw (TrendyFM)
11/01/2017	Familyradio (website - stream)	FamilyRadio
11/01/2017	Club FM (stream)	Club FM
09/01/2017	VRT NV	StuBru
09/01/2017	VRT NV	MNM
06/01/2017	VZW Zelzate Radio Omroep Mietje Stroel (Zelzate)	Z.R.O. Mietje Stroel
06/01/2017	VZW O Radio (Antwerpen)	Radio Antigoon
05/01/2017	VZW Regionale Informatie OverdrachtsOrganisatie Limburg (RIOOL) (Beringen)	Benelux
04/01/2017	VRT NV	Radio 1
04/01/2017	VRT NV	Radio 2
03/01/2017	Medialaan NV (stream)	Q-Music
03/01/2017	JOEfm NV (stream)	JOE